

สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
States, Problems and Guidelines for Implementation of Student Care and
Support System as Perceived by Administrators and Teachers
of Islamic Private Schools in Pattani Province

มีรพะ ดอเลาะ

Mirfah Doloh

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Islamic Educational Administration and Management
Prince of Songkla University

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

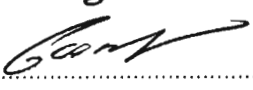
ผู้เขียน นางสาวมีรพะ ดอเลาะ

สาขาวิชา การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อিবรอฮีม ณรงค์รักษาเขต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง)

.....กรรมการ
(ดร.อับดุลฮากัม เอ็งปียา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮามัสนกรี มั่นยูนู)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษาอิสลาม

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟาร์รุ่งสว่าง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวกูเซ็ง)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....
(นางสาวมีระพี ดอเลาะ)
นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน
และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวมีรพะ ดอเลาะ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะ
 ของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน
 การศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี
 ผู้เขียน นางสาวมีรพะ ดอเลาะ
 สาขาวิชา สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
 ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ผู้บริหารจำนวน 56 คน ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวจำนวน 226 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 282 คน ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานด้วยการวิเคราะห์ค่าทีและค่าเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีตำแหน่งและประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญ คือควรใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนระบบดูแลและการติดตามนักเรียน นอกจากนี้ ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title: States, Problems and Guidelines for Implementation of Student Care and Support System as Perceived by Administrators and Teachers of Islamic Private Schools in Pattani Province

Writer: Miss Mirfah Doloh

Major Program: Islamic Educational Administration and Management

Academic Year: 2561

Abstract

The objectives of this research were 1) to examine states, problems and guidelines for implementation of student care and support system as perceived by administrators and teachers of Islamic private schools in Pattani, 2) to compare the perceived level of states and problems of implementation of student care and support system based on administrators' and teachers' ages, status, working-experiences and sizes of schools, and 3) to delineate guidelines for implementation of student care and support system. Out of the total sample of 282, there were 56 school directors and 226 consultant teachers. Data collection was based on questionnaires and structured interview form. Data was analyzed using descriptive statistics i.e. frequencies, percentages, arithmetic means, and standard deviation, inferential statistics with t-Test and F-test and also content analysis.

The results of this research are found as follow:

1) Both administrators and teachers of Islamic private schools in Pattani perceive in overall a high level of states but a moderate level of problems of the implementation of student care and support system.

2) The administrators of Islamic private schools in Pattani having different positions and working experiences perceive different level of the implementation of student care and support system at a significant level of .05. As for the teachers, only those having worked in different sides of schools are of different view of the implementation of student care and support system at a statistical level of .05.

Regarding guidelines for the implementation of student care and support system, it is imperative that conversant technology be employed to help improve the student care and monitoring system. In addition, studying some related factors that have an influence on teachers' implementation of student care and support system would help increase its effectiveness.

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

عنوان الرسالة المشاكل والحلول لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة مكتب التعليم مكتب التعليم الخاص بالفطاني
 مؤلف مرفاء دولة
 موضوع رئيسي إدارة التربية الإسلامية وإدارتها
 السنة الدراسية ٢٥٦١

مستخلص البحث

تهدف هذه الدراسة إلى (١) - للدراسة المشاكل والحلول لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة. مكتب التعليم الخاص بالفطاني (٢) - للمقارنة المشاكل والحلول لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة مكتب التعليم الخاص بالفطاني مصنفة حسب الجنس ، تجربة العمل وحجم المدرسة

(٣) - لاقتراح المبادئ التوجيهية. المشاكل والحلول لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة مكتب التعليم الخاص بالفطاني العينة المستخدمة في الدراسة هي مدرسة إسلامية خاصة مكتب التعليم الخاص بالفطاني العينة المستخدمة في هذه الدراسة المدرسون والمستشارون والمدرسون والاستشاريون والإداريون استخدم الباحث عينة عشوائية طبقية هناك مدارس عشوائية في باتانيا السنة الدراسية ٢٥٦٠ متوفر في ٣٢ حجم هي مدرسة صغيرة مدرسة متوسطة والمدارس الكبيرة تم جمع البيانات من ٥٦ التنفيذيين ٢٢٦ المستشارين والمستشارين بلغ حجم العينة الكلي ٢٨٢ في العمل في المدارس الإسلامية الخاصة مكتب التعليم الخاص بالفطاني أظهرت النتائج ذلك

١- مستوى ردود الفعل للمشاكل والحلول لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة. مكتب التعليم الخاص بالفطاني وعموما ، كانت المشكلة على مستوى عال. وهذه العملية معتدلة
 ٢- المشاكل والحلول لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة مكتب التعليم الخاص بالفطاني مصنفة حسب الجنس موقف خبرة العمل وحجم المدرسة أسس الجنس مع الموقف ليس مختلف خبرة العمل وحجم المدرسة اختلف ذات دلالة إحصائية عند مستوى ٠٥.

توصيات لنظام دعم الطلاب كما يراها مدراء ومعلمي المدارس الإسلامية الخاصة مكتب التعليم الخاص بالفطاني يجب تطويره نظام دعم الطلاب استخدام التكنولوجيا لقيادة النظام وتساعد على تعقب الطلاب يجب دراسة العوامل التي من المتوقع أن تؤثر لعمل المعلم في تنفيذ نظام دعم الطلاب للمعلمين لأداء أفضل

กิตติกรรมประกาศ

การสรรเสริญทั้งหมดเป็นเอกสิทธิ์แห่งอัลลอฮ์ ผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก ผู้ทรงประทานความโปรดปราน ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอการประสาทพร และความสันติจงประสบแก่ท่านศาสนาดามุฮัมมัด ผู้ซึ่งเป็นผู้ชี้นำสู่แนวทางที่เที่ยงตรงและเป็นแบบฉบับอันดีงาม แก่มวลมนุษยชาติ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ คำแนะนำ และเทคนิคต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ขอขอบคุณ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง ดร.อับดุลฮากัม เฮ็งเปีย รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มูฮามัดสกรี มานยูนู ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ดร.อับดุลฮากัม เฮ็งเปีย รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต และนายอับดุลฮามิด จะปะเกีย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ผู้ให้คำแนะนำและพิจารณาการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบรรดาคณาจารย์ ภาควิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และเสียสละอุทิศตนตลอดระยะเวลาของการศึกษา และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้มอบทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอขอบคุณ ดร.อับดุลเลาะ โต๊ะลู ผู้อำนวยการโรงเรียนรศมีสถาปนา ที่ช่วยคัดกรองแยกแบบสอบถามการวิจัย รวมถึง ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และขอขอบคุณคณะครู โรงเรียนเตรียมวิทยา ที่คอยส่งเสริม ช่วยเหลือ และให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณนายมะแอ ดอเลาะ นางอามีเนาะ ดอเลาะ บุพการีที่รัก น้องสาว พี่สาว ญาติพี่น้อง เหล่ามิตรสหาย ที่ให้การสนับสนุน และคอยเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา และที่ขาดมิได้เลย คือนายมุฮัมหมัดตอเฮ แวดือราแม สามีสุดที่รักที่ทำให้ผู้วิจัยมีความมานะ อุตสาหะ และสามารถประชันอุปสรรค และแก้ไขปัญหาต่างๆได้ ในการทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอพรจากเอกองค์อัลลอฮ์ ทรงโปรดประทานความรัก ความสำเร็จและความบระอกะฮ์แก่ทุกๆ ท่านที่มีส่วนร่วมทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อามีน

มีรพะ ดอเลาะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
Abstract	(6)
مستخلص البحث	(9)
กิตติกรรมประกาศ	(10)
สารบัญ	(11)
สารบัญตาราง	(13)
ตารางปรีวรรตอักษร	(16)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	9
2.2 ระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนาักเรียนวิถีอิสลาม	39
2.3 การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	43
2.4 มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	60
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 แบบการวิจัย	68
3.2 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
3.4 การสร้างเครื่องมือและการตรวจคุณภาพของเครื่องมือ	70
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	72

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ	75
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบ	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและการดำเนินงาน	80
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการเปรียบเทียบข้อมูล	95
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากแบบสัมภาษณ์	111
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	124
5.2 การอภิปรายผล	129
5.3 ข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	133
ภาคผนวก	137
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	138
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	143
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียน	146
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และค่าความเชื่อมั่น	150
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	154
ภาคผนวก ช ตารางการคัดแยกแบบสอบถาม	172
ประวัติผู้เขียน	178

รายการตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงจำนวนตัวอย่างผู้บริหาร	67
2	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู	68
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของผู้บริหาร	75
4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของครู	76
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาในการ ดำเนินงานระบบดูแล ทั้ง 5 ด้าน ตามความเห็นของผู้บริหาร	77
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาในการ ดำเนินงานระบบดูแล ทั้ง 5 ด้าน ตามความเห็นของครู	78
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความเห็นของผู้บริหาร	79
8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความเห็นของผู้บริหาร	81
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ตามความเห็นของผู้บริหาร	82
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามความเห็นของผู้บริหาร	83
11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามความเห็นของผู้บริหาร	85
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความเห็นของครู	86
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความเห็นของครู	88
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ตามความเห็นของครู	90
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามความเห็นของครู	91

ตารางที่		หน้า
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามความเห็นของครู	93
17	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ จำแนกตามเพศ ของผู้บริหาร	94
18	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ของผู้บริหาร	95
19	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์ ของผู้บริหาร	96
20	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	97
21	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน	97
22	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการส่งต่อนักเรียน	98
23	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	99
24	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการส่งต่อนักเรียน	99
25	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	100
26	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ของผู้บริหาร	101
27	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบโดยจำแนกตามเพศ ของครู	102
28	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพโดยจำแนกตามตำแหน่ง ของครู	103
29	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์ ของครู	104
30	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	105
31	เปรียบเทียบความแตกต่าง ตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน ด้านการส่งต่อนักเรียน	106

ตารางที่		หน้า
32	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ของครู	107
33	เปรียบเทียบความแตกต่างตามตัวแปรขนาดโรงเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน	108
34	เปรียบเทียบความแตกต่างตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	108
35	เปรียบเทียบความแตกต่าง ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ ด้านการส่งต่อนักเรียน	109
36	เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้าน	110

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางปรีวรรตอักษรอาหรับ - ไทย

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ا	อลีฟ	อ
ب	บอ	บ
ع	ฮัมชะฮฺ	อ (อในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย)
ت	ตอ	ต
ث	ซอ	ซ
ج	ญีม	ญ (จญ ในกรณีเป็นตัวสะกด)
ح	หออ	ห มีข้อยกเว้น เช่น มุฮัมมัด รอฮีม
خ	คอ	ค
د	ดอล	ด
ذ	ซาล	ซ
ر	รอ	ร
ز	ซาย	ซ
س	ซีน	ส มีข้อยกเว้น เช่น มูซา อีซา
ش	ซีน	ช
ص	ศอด	ศ
ض	ฎอด	ฎ
ط	ฏอ	ฏ
ظ	ซอ	ซ
ع	อัยน	อ
غ	ฆอยน	ฆ
ف	ฟา	ฟ
ق	กอฟ	ก
ك	กาฟ	ก
م	มีม	ม

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ن	นูน	น
هـ	ฮาอู	ฮ (ในกรณีเป็นตัวสะกดใช้ ฮ)
و	วาว	ว
ي	ยาอ์	ย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางเปรียบเทียบอักษรอาหรับ - อังกฤษ

ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกา

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ا	อลีฟ	a
ب	บอ์	b
ء	ฮัมซะฮฺ	'a, 'i, 'u
ت	ตอ์	t
ث	ซอ์	th
ج	ญีม	j
ح	ฮอ์	h
خ	คอ์	kh
د	ดอล	d
ذ	ซาล	dh
ر	รอ์	r
ز	ซาย	z
س	ซีน	s
ش	ชีน	sh
ص	ศอด	s
ض	ฎอด	d
ط	ฏอ์	t
ظ	ซอ์	z
ع	อัยน	'a, 'i, 'u
غ	ฆอยน	gh
ف	ฟา์	f
ق	กอฟ	q
ك	กาฟ	k

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ل	ลาม	l
م	มีม	m
ن	นูน	n
ه	ฮ่า	h
و	วาว	w
ي	ย่า	y
ة , ء	ตาอ์	h,t

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 1

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในทุกด้าน รวมถึงสภาพจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ และร่างกายที่พร้อมต่อการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีและถูกต้อง ให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่สุขและสังคมสังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ซึ่งต้องอาศัยมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนไปในทิศทางที่ถูกต้อง ทาวิธีการการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆในเบื้องต้น ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนา เนื่องจากสังคมในยุคแห่งเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีต่างๆที่นับว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากในทุกๆปี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเป็นอย่างมาก หากใช้สิ่งเหล่านี้ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง บวกกับปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันค่อนข้างตกต่ำจากเดิม และปัญหาเรื่องของสารเสพติดที่มีหลากหลายรูปแบบออกมาหลอกล่อให้ผู้คนหลงกับสิ่งเหล่านี้ รวมทั้งปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆก็เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ดังนั้นความสำเร็จของเด็กในปัจจุบันนับเป็นสิ่งที่ต้องค้นแนวทางที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เติบโตตามความมุ่งหวังและเป็นที่ต้องการของสังคมในปัจจุบัน ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 กำหนดให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ต้องไม่รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและจัดให้มีคุณภาพโดยไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาในมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องมุ่งไปในทางที่พัฒนาคนไทยให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาและมีคุณธรรม จริยธรรมในตนเองและมีวัฒนธรรมที่ดีในการดำเนินชีวิตในสังคมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นที่ต้องการของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551:5)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่มีความชัดเจน โดยมีการประสานงานให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดด้วยกันทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง หรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง การดูแลช่วยเหลือหมายถึง การส่งเสริม การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาโดยวิธีการ และเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547:35) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรหลักภายนอก

รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน (กรมสุขภาพจิต , 2544) การพัฒนา การป้องกัน การแก้ไข ปัญหาให้แก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง (กระทรวงศึกษา, 2546 : 1)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี ขั้นตอนชัดเจน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อนักเรียน ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจาก บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินงาน ด้วยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ตามที่ได้กำหนดไว้ มีคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีแผนและครูประจำ ชั้นเป็นบุคลากรหลักในการทำงานเพราะครูประจำชั้นเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมี บทบาทหน้าที่ตามแนวทางการดำเนินงาน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการศึกษาและ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลและหาข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน มีการเก็บรวบรวม ข้อมูลอย่างเป็นระบบ คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปสภาพจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาและจัดกิจกรรมป้องกันแก้ไขช่วยเหลือให้เหมาะสม การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคน (สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา, 2547: 18)

อิสลามได้ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้ พัฒนาดตนเองเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ศาสนาต้องการ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ ที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง ดังท่านอาลี รอยัลลอฮ์อันฮู รายงานว่า รอสูล (ซ.ล.) กล่าวว่า “เมื่อมุสลิมคนหนึ่งเยี่ยม เยี่ยมพี่น้องมุสลิมของเขาที่กำลังเจ็บป่วยในยามเช้า มะลาเกฮ์จำนวนเจ็ดหมื่นจะขอดุอาฮ์ ให้แก่เขา จนถึงยามเย็น และเมื่อเขา เยี่ยมพี่น้องมุสลิมของเขาที่กำลังเจ็บป่วยในยามเย็น มะลาอิกะฮ์จำนวนเจ็ดหมื่นท่านจะขอดุอาฮ์ ให้แก่เขาจนถึงรุ่งเช้า และเขาจะได้รับสวนในสวรรค์เป็นรางวัลตอบแทน” (หะดิษศอหีเยะ โดยอัล บานียในศอหีย อัดดีรมีซีฮ) และอีกหนึ่งอายัต อัลกุรอานที่กล่าวไว้ว่า

﴿ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ﴾

(2 : ๑๗๗)

ความว่า และพวกเจ้าจงช่วยเหลือกันในความดีและการตักวา

และอย่าช่วยเหลือในการทำบาปและการเป็นศัตรู

(อัลมาอิดะฮ์ : ๒)

สภาพโดยทั่วไปในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี มีแหล่งที่ตั้งที่หลากหลาย ทั้งในชนบทและในเมือง และมีนักเรียนที่หลากหลายเช่นกัน เมื่อมาอยู่ในโรงเรียน ทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ซึ่งปัญหาด้านยาเสพติดในบางพื้นที่อันส่งผลกระทบต่อในการจัดการศึกษา ทำให้นักเรียนไม่สนใจในการเรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จึงได้นำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาทำสัญญากับโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนได้ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้กับโรงเรียนในสังกัดอย่างจริงจัง เพื่อคอยเฝ้าระวังดูแลและคอยให้การช่วยเหลือนักเรียนที่กำลังจะเกิดปัญหาและมีปัญหาที่มีการติดตามพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาและหาแนวทางป้องกันมิให้เกิดปัญหาต่างๆที่จะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สู้ความเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพเพียบพร้อมในทุกด้านไม่ว่าเป็นทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมต้องการ ซึ่งเป็นภารกิจที่โรงเรียนต้องให้ความสำคัญอย่างใกล้ชิด และได้เห็นถึงความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความหวังไว้ จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งครูที่ปรึกษานับว่าเป็นบุคคลหลักและสำคัญในการดำเนินงานต่างๆ เป็นบุคคลที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก ความเมตตา และอบอุ่น ภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามความมุ่งหวังของชาติต่อไป

มีงานวิจัยจำนวนมากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น บุญมา นาคะวะรังค์ (2549) พบว่า ผลกระทบของปัญหาทางสังคมของนักเรียนทุกด้านหลังเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับผลกระทบลดลงกว่าก่อนเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลกระทบของปัญหาทางสังคมของนักเรียน หลังเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมลดลง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ผลกระทบของปัญหาทางสังคมของนักเรียน ด้านการปรับตัว หลังเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยลดลง 2) ผลกระทบของปัญหาทางสังคมของนักเรียน ด้านการดำเนินชีวิตหลังเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยลดลง ส่วน เชาวลิต จินดารัตน์ (2551) พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมากที่สุด รองลงมา ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ

ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นองค์การหลักและสำคัญในการบ่มเพาะเด็กในดำเนินการในหนทางที่ถูกต้อง และยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างเยาวชนให้เป็นบุคคลที่ดีตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะ

บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโตองงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไปและผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นศึกษาค้นคว้า สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตระหนักถึงความสำคัญที่ต้องมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และช่วยป้องกันนักเรียนในกลุ่มที่มีแนวโน้มเสี่ยง มิให้เกิดปัญหาหรือลูกลามามากขึ้น ด้วยเหตุนี้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งให้ทั้งนักเรียน บุคลากร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน และสังคม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

2. เพื่อเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

3. เพื่อประมวลข้อเสนอเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 65 โรงเรียน ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาจำนวน 581 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 646 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยมีการดำเนินการสุ่มแบ่งโรงเรียนที่จัดการศึกษาในจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2560 ออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารจำนวน 56 คน ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวจำนวน 226 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 282 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้

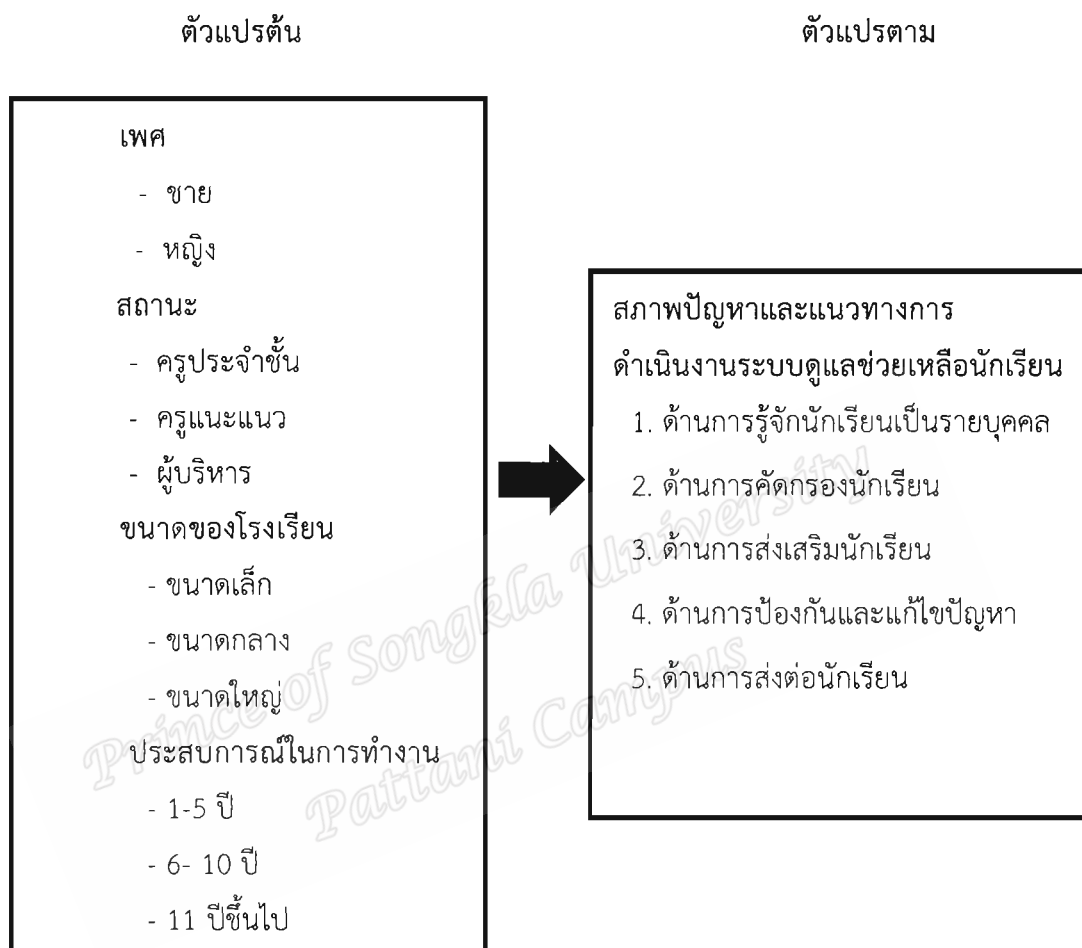
ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ทำการวิจัยสภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2560

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนด กรอบแนวคิด สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ตามที่ปรากฏในแผนภาพ 1

แผนภาพ 1 : กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปัตตานี และการสัมภาษณ์ผู้บริหารในโรงเรียน เพื่อศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหา สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตาม เพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

2 ผลการวิจัยสามารถทราบถึงผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

3. เพื่อประมวลข้อเสนอ สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้จากการวิเคราะห์ นับเป็นองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อพัฒนางานวิจัยต่อไป

7. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง สภาพตามความเป็นจริงในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ปัญหา หมายถึง ปัญหาที่พบในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

การดำเนินงาน หมายถึง ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบหรือทำให้การปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การรู้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้วยการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น ระเบียบสะสม การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา

การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมโฮมรูม และจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกันและแก้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเป็นปัญหาของสังคม ด้วยวิธีการให้คำปรึกษาเบื้องต้น การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม

การส่งต่อนักเรียน หมายถึง ครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วพฤติกรรมไม่ดีขึ้น การส่งต่อมี 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน การส่งต่อภายนอก ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หมายถึง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 เป็นโรงเรียนซึ่งทำการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาศาสนาควบคู่กันไปที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานการศึกษาเอกชนในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งประเภทของโรงเรียนโดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ในการแบ่ง แบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาดดังนี้จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501-1,000 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,001 คนขึ้นไป

ครูแนะแนว หมายถึง ครูที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานในงานแนะแนว ของระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน

ครูที่ปรึกษา หมายถึง ครูที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานในงานครูที่ปรึกษา ของระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการวิจัยซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. ความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและพัฒนาการเรียนวิถีอิสลาม
3. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาโดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

กรมสุขภาพจิต (2546 : 7) ได้ระบุว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือเฉพาะของครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในความดูแลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดและปลอดภัยจากสารเสพติดและสิ่งที่ไม่เหมาะสมต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 6) ได้กล่าวถึงความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนการดูแลที่ชัดเจน พร้อมวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่เป็นประจักษ์สามารถตรวจสอบได้ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักและเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 12) ให้ความหมายว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่เด็กนักเรียนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต และรอดพ้นสภาวะวิกฤติต่างๆ ได้อย่างปลอดภัย

กรมสามัญศึกษา (2544 : 5) กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงการส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการ และเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปลอดภัยจากสาร เสพติด

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการที่ครูที่ปรึกษา ส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนเป็นขั้นเป็นตอน โดยใช้เครื่องมือมาปรับใช้กับผู้ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรอบแนวคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยสรุปดังนี้ ระบบดูแลเพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนนี้เป็นโครงการใหม่ที่เกิดจากการตระหนัก ในปัญหาของกรมสุขภาพจิต กระทรวง สาธารณสุขเกี่ยวกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในระหว่างวัยรุ่น

ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น กรมสุขภาพจิต ได้ระบุถึงความสำคัญและความเป็นมาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่าเป็นไปเพื่อพัฒนา นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจาก จะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนเชิงบวกแล้วในเชิง ลบก็มีปรากฏเช่นกัน ซึ่งมีปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวที่ทำให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวลความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่นๆ ที่เป็นผลต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือในการพัฒนาจากทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะครูทุกท่านใน โรงเรียนซึ่งเป็นที่ปรึกษาจะเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ ตามระบบเพื่อช่วยเหลือนักเรียนใน ความดูแลของตนเองด้วยความรัก และเมตตาที่มีต่อศิษย์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ในมาตราที่ 6 มาตราที่ 22 มาตราที่ 23 รวมทั้ง เป็นการพัฒนาตนเองของครูเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานวิชาชีพครู ที่ระบุไว้ใน มาตรฐานที่ 2 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับ กับบทบาทหน้าที่ของครูในการพัฒนานักเรียน คือมีความรัก ความเอื้ออาทรและการเอาใจใส่ดูแล ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดีพร้อมช่วยแนะนำ และร่วมกัน แก้ไขปัญหาของผู้เรียนเพื่อการพัฒนาตนเองให้เข้าสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (กรมสุขภาพจิต , 2546 : 1-2)

อายะห์อัลกุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴾
(المائدة : 2)

ความว่า “และจงหยิบยื่นช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่ดีและ
ในความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ และอย่าได้ช่วยเหลือกันในเรื่องที่
เป็นบาปและการเป็นศัตรูกัน และพวกเจ้าจงยำเกรงต่ออัลลอฮ์
แท้ที่จริงแล้วอัลลอฮ์เป็นผู้ลงโทษที่หนักหน่วงยิ่ง”

(อัลมาอิดะฮ์ : อายะห์ที่ 2)

การให้ความช่วยเหลือนั้นถือเป็นมาตรฐานในการชีวิตถึงผู้ที่เป็นที่รักยิ่งของอัลลอฮ์นั้น ขึ้นอยู่
ที่ว่า เขาสร้างประโยชน์ ช่วยเหลือแก่ผู้อื่นมากเพียงใด ดังหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะซัลลัม ที่ท่านได้กล่าวว่า

﴿ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ ﴾
(رواه الطبراني)

“มนุษย์ที่เป็นที่รักยิ่ง ของอัลลอฮ์มากที่สุดคือมนุษย์
ที่สร้างประโยชน์ ให้กับเพื่อนมนุษย์มากที่สุด”

(รายงานโดยอุม്മุอับรอนีย์)

การให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างประโยชน์ให้แก่กันในทุกๆด้าน ทั้งในด้าน กำลัง
ร่างกาย คำพูด อาหารการกิน ทรัพย์สิน ให้ความรู้ การช่วยเหลือทั้งด้านคุณยาและศาสนา และอื่นๆ
ล้วนเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของมนุษย์ ชีวิตมนุษย์ทั้งการงานทางด้านคุณยาและการงานทางด้าน
ศาสนานั้นต่างก็ต้องพึ่งวิถีแห่งการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังเช่น วิถีชีวิตของบรรดา นบีทั้งหลายก็จะ
มีบรรดาผู้ที่คอยอยู่ร่วมกับพวกเขา ให้การช่วยเหลือ สนับสนุนในการเผยแพร่ศาสนาของอัลลอฮ์ ต่อสู้
ร่วมกับพวกเขาในหนทางของอัลลอฮ์

กรมสุขภาพจิตได้กล่าวว่าประโยชน์จากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2544
: 7) มีดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกกับการเรียน

5. นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กล่าวว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขในรูปแบบของตนเอง โดยพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับสังคมได้ดีขึ้น พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น นักเรียนรู้จักการเข้าสังคมและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจถึงความแตกต่างในบริบทต่างๆ และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน , 2544 : 44)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหรือวิธีการเพื่อทำให้นักเรียนรู้จักตนเองและเข้าใจตนเอง สามารถหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้นทำให้สามารถส่งเสริม และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้ ทั้งที่เป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2545 :7)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าวและมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน (คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2545 : 12)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนานักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา นอกจากที่ดำเนินการด้วยการส่งเสริมแล้วสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆนอกจากส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคม ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ในสังคม ปัจจุบัน การพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 13) จึงต้องต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรในโรงเรียนซึ่งมีครูปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆเพื่อดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาต่อศิษย์และภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตองงาม เป็นบุคลากรที่มีคุณของสังคม

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันมีจุดเริ่มต้นจากการแนะนำโดยในปีการศึกษา 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้นำการแนะนำเข้าไปให้บริการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแห่งแรกในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 กำหนดให้มีงานแนะแนวสังกัดสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา โดยให้อยู่ในกลุ่มงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดให้ทุกคนเป็นครูแนะแนว และเยี่ยมบ้านนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกด้วย (พนม ลิมอารีย์, 2548 : 26)

1.2 การบริหารจัดการการดูแลช่วยเหลือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 15-17, อ้างถึงใน รัตนา นิธิรักษ์ , 2555 : 19) ระบุว่าการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการวางแผนดำเนินงาน ดังนี้

1.2.1 มีการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดัชนีชี้วัด และเกณฑ์

1.2.2 มีการกำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญ

1.2.3 มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

1.2.4 มีการกำหนดงบประมาณ

1.2.5 แต่งตั้งกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่

1.2.6 วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐาน

1.2.7 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน

1.2.8 ระดมความคิดร่วมกัน

1.3 วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 4) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1.3.1 ให้นักเรียนใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยผ่านวิธีการ กระบวนการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานที่ตรวจสอบได้

1.3.2 เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3.3 เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาตามศักยภาพ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สถานศึกษาสามารถเก็บข้อมูลเป็นสารสนเทศในด้านต่างๆได้

1.4 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 6) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1.4.1 ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียนต่างตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

1.4.2 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน รู้สึกมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกๆด้าน

1.4.3 คณะกรรมการระบบดูแลหรือครูผู้ดูแล ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

1.4.4 ครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน และได้รับการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ จากผู้บริหาร

1.4.5 โรงเรียน ควรจัดการอบรมให้ความรู้จิตวิทยาการแนะแนว และทักษะการให้คำปรึกษาและแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน แก่ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.4.6 ผู้ปกครองและเครือข่ายร่วมพัฒนาในทุกส่วนของที่ในสังคม มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเยาวชนในเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็งจริงจัง

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากระบบช่วยเหลือนักเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและใกล้ชิด ครูที่ปรึกษาสามารถทราบถึงปัญหา หาวิธีในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้ มีการประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน

1.5.1 ประโยชน์ต่อนักเรียน

1.5.1.1 นักเรียนทุกคนจะได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

1.5.1.2 ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตัวเอง สามารถวางแผนชีวิตของตนเองได้

1.5.1.3 นักเรียนมีความรู้สึกอบอุ่น และเป็นสุขต่อการดำเนินชีวิต

1.5.2 ประโยชน์ต่อครูและโรงเรียน

1.5.2.1 ช่วยให้ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูประจำวิชา มีเครื่องมือ และเทคนิควิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ

1.5.2.2 ช่วยให้มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี มีความใกล้ชิด และอบอุ่น

1.5.2.3 โรงเรียนสามารถนำระบบช่วยเหลือนักเรียนมาเป็นตัวดัชนีประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน

1.5.3 ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

1.5.3.1 ผู้ปกครองมีความมั่นใจต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้นว่าจะช่วยป้องกันแก้ไขและส่งเสริมพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.3.2 ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบครูและทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

1.5.3.3 ผู้ปกครองและชุมชนสามารถนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปขยายผลใช้ในครอบครัวและชุมชนได้

1.6 ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1.6.1 มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล

1.6.2 ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

1.6.3 เพื่อให้เกิดความมั่นใจผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงตลอดการใช้ชีวิตในสถานศึกษา

1.7 วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน :1-2)

1.7.1 เพื่อให้สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีวิธีการ กระบวนการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพและสามารถตรวจสอบได้

1.7.2 เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.7.3 เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ ได้ส่งเสริมและพัฒนาไปตามศักยภาพที่วางไว้ เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ในทุกๆด้าน

1.7.4 เพื่อให้สถานศึกษามีระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนในด้านต่างๆ

1.8 ประโยชน์และคุณค่าของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, มปป : 2)

1.8.3. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูอย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหาที่ได้รับ

1.8.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี อบอุ่นใจ

1.9 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการช่วยเหลือนักเรียน

1.9.1 ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยบริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญ ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

1.9.2 ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

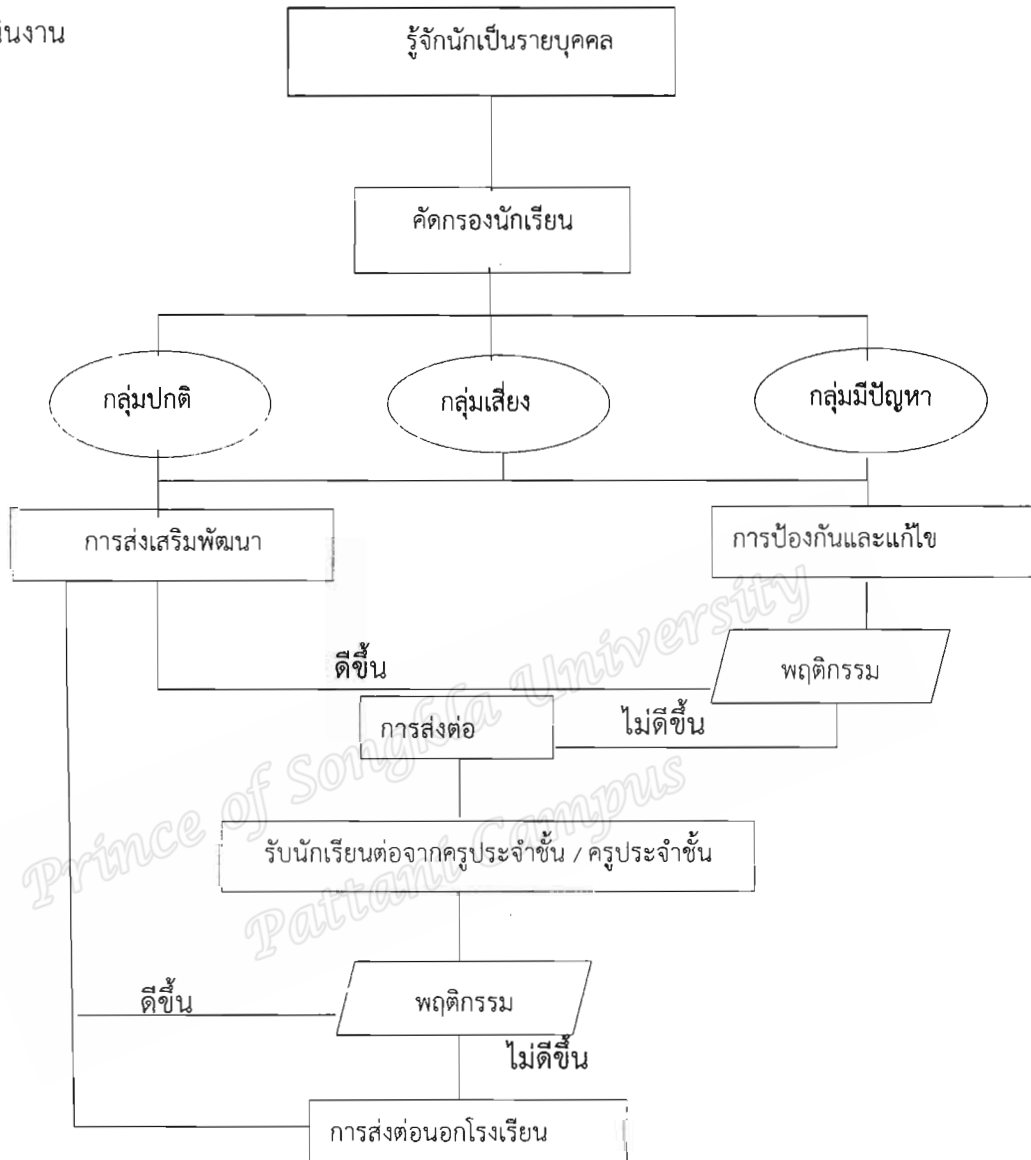
1.9.3 คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

1.9.4 ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงานโดยได้รับความร่วมมือจาก ครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่างๆจากโรงเรียน

1.9.5 การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อกรดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะเรื่องทักษะการ ปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 36) ได้กำหนดรูปแบบกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแผนภูมิ

แผนภาพที่ 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน

แผนภาพที่ 2 กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2547 : 36)

1.10 องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, มปป : 3)

- 1.10.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.10.2 การคัดกรองนักเรียน
- 1.10.3 การส่งเสริมนักเรียน

1.10.4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

1.10.5 การส่งต่อ

องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.1 ด้านความสามารถ - การเรียน - ความสามารถอื่นๆ 1.2 ด้านสุขภาพ - ร่างกาย - จิตใจ – พฤติกรรม 1.3 ด้านครอบครัว - เศรษฐกิจ - การคุ้มครองนักเรียน 1.4 ด้านอื่นๆ	ศึกษาข้อมูลจาก 1). ระเบียบสะสม 2). แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) 3). อื่นๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ - การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - การเยี่ยมบ้านนักเรียน ฯลฯ	1). ระเบียบสะสม 2). แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) 3). อื่นๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E .Q) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและการเยี่ยมบ้านนักเรียน - แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง
2. การคัดกรองนักเรียน 2.1 กลุ่มปกติ 2.2 กลุ่มเสี่ยง 2.3 กลุ่มมีปัญหา	วิเคราะห์ข้อมูลจาก 1. ระเบียบสะสม 2. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) 3. แหล่งมูลอื่นๆ	1). เกณฑ์การคัดเลือกนักเรียน 2). แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3). แบบสรุปการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)	จัดกิจกรรมต่อไปนี้ 1). กิจกรรมโฮมรูม 2). ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3). แหล่งข้อมูลอื่นๆ	1). แนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียน 2). แนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนของโรงเรียน 3). แบบบันทึก/ สรุปประเมินผล
		การดำเนินกิจกรรม - โฮมรูม - ประชุมผู้ปกครองนักเรียน - อื่นๆ

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา (จำเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง / มีปัญหา)	1). ให้การปรึกษาเบื้องต้น 2). ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้อง อื่นๆเพื่อจัดกิจกรรมสำหรับการ ป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหา ของนักเรียน 2.1 กิจกรรมในห้องเรียน 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	1). แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน 5 กิจกรรม 2). แบบบันทึกสรุปผลการคัดกรอง และช่วยเหลือนักเรียนเป็น รายบุคคล 3). แบบบันทึกรายงานผลการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
5. ส่งต่อ 5.1 ส่งต่อภายใน 5.2 ส่งต่อภายนอก	1). บันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังครู ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน ต่อไป เช่น ครูแนะแนว ฝ่าย ปกครอง ครูประจำวิชา ครูพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน 2). บันทึกการส่งนักเรียนยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนว หรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการ	1). แบบบันทึกการส่งต่อนักเรียน ของโรงเรียน 2). แบบรายงานแจ้งผลการ ช่วยเหลือนักเรียน

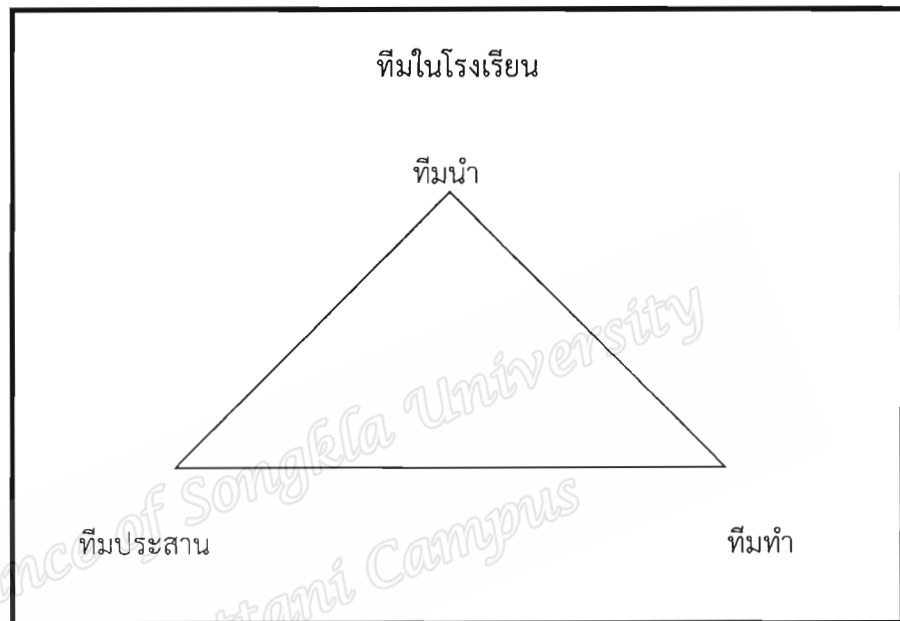
1.11 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า ในการทำงานเป็นทีมเพื่อดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพนั้นประกอบด้วย 3 ทีม (กรมสุขภาพจิต , 2544ก :45) ดังนี้
1 ทีมนำ ประกอบด้วยคณะผู้บริหารโรงเรียนและกรรมการโรงเรียน ทีมนี้จะทำหน้าที่ในการผู้
วิเคราะห์การดำเนินการต่างๆและสนองตามความต้องการที่เห็นว่าอ่อน จัดทำแผน การปฏิบัติงาน
ควบคุมการทำงานโดยรวม กำกับติดตามผลงานที่ออกมา และส่งเสริมและสนับสนุนในทางที่ช่วย
ขับเคลื่อน เสริมแรงทางบวกให้ทีมงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพของงานและสามารถการดำเนินงานได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

2 ทีมประสาน ทีมสำคัญในการดำเนินงาน เป็นทีมกลางที่ช่วยการประสานงานด้านวิชาการ
และผลงานด้านการส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทีมสนับสนุนควรจะเป็นบุคคลที่มี
ศักยภาพพอสมควรในการดำเนินงาน ว่องไว คล่องตัวในการทำงาน ซึ่งทีมสนับสนุนของระบบการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหัวหน้าทีมอาจจะเป็นหัวหน้าระบบดูแลหรือรองผู้อำนวยการ
โรงเรียนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในงานที่ได้รับมอบหมาย

3 ทีมทำเป็นทีมครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นที่มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีหน้าสำคัญในการดูแลนักเรียนโดยเริ่มต้นจากการรู้จักนักเรียนรายบุคคลและดูและในเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจะเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ให้มีคุณภาพ

แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ของการทำงานแบบร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประสานของคณะกรรมการ

ที่มา: คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กรมสุขภาพจิต , 2544ก :45)

1.11.1 บทบาทหน้าที่ของทีมนำ

มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธานในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่สูงที่สุดในโรงเรียน มีอำนาจการบริหารจัดการหรือจัดระบบและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และมีบทบาทที่และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, มปป : 5)

ตารางที่ 2 แสดงบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานที่มนำ

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
1. ระบบการบริหารจัดการให้มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาที่มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	1. การวัตถุประสงค์กำหนดและนโยบาย ของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. การสร้างความตระหนักให้บุคลากรคน ได้เห็นคุณค่าของการดำเนินงาน ความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	3. การกำหนดโครงสร้างในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	4. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานตามที่เห็นควรและมีความเหมาะสมงาน
	5. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์การจำแนกกลุ่มนักเรียน 6. มีการส่งเสริมให้ทีมงานทุกคนได้รับความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ให้มีทักษะ แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
2. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามประเมินผล สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน	1. มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน 2. มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 3. มีการยกย่อง ให้รางวัล เผยแพร่ผลงานสู่สังคม รับทราบถึงการดำเนินงานต่างๆ

1.11.2 บทบาทหน้าที่ของทีมประสาน

มีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครองหรือรองผู้อำนวยการ สามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ประสานความร่วมมือกับบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานงานแนะแนวของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะมีหน้าที่เสนอแผนการทำงาน จัดประชุม อบรมให้ความรู้แก่ครูสนับสนุนการทำงานของครูที่ปรึกษา รายงานผลต่อผู้บริหารและคณะกรรมการอำนวยการ และเชื่อมโยงการทำงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการกับคณะกรรมการดำเนินงาน มีบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน , มปป : 6)

ตารางที่ 3 แสดงบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานที่มประสาน

๐
1614
2561

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
1. ประสานงานระหว่างทีมนำและทีมทำและหน่วยงานภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่าย ผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ	1.เชิญชวนมาร่วมเป็นกรรมการและเครือข่ายในการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน 2. ประชุมหารือและขอความร่วมมือ
2. จัดทำเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงานและรับผิดชอบในการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปฏิบัติงาน	1.จัดประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง 2. จัดทำหรือ จัดทำเครื่องมืออุปกรณ์จำเป็นในการพัฒนาระบบงานแนะแนวพร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.11.3 บทบาทหน้าที่ของทีมทำ

มีหัวหน้าระดับแต่ละระดับเป็นประธาน มีคณะกรรมการ 3 หรือ 6 คณะตามระดับชั้น ให้พิจารณาตามความเหมาะสม คณะกรรมการดำเนินงานมีหน้าที่ดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากครุท่านอื่น และเป็นบุคคลสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และวิธีการดำเนินงานระบบดูแล (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน , มปป : 7)

ตารางที่ 4 แสดงบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานทีมทำ

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - มีการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน - จัดเตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันมากที่สุด - การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนให้เป็นระบบ - การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การคัดเลือกนักเรียน ตามมาตรฐานที่กำหนด - มีการสรุปผลการจำแนก การคัดกรองเป็นรายกลุ่ม
3. การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนา	<p>การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมผู้เรียน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลงเยี่ยมบ้าน - จัดกิจกรรมโฮมรูม/ชุมชน - การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบ้านกับโรงเรียน - มีการประชุมผู้ปกครอง ตามความเหมาะสม

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหมายข่าว - อื่นๆ
4.การจัดกิจกรรม ป้องกันและแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษา - ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น - มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆทุกครั้ง
5.การส่งต่อ	ดำเนินการส่งต่อภายในไปยังบุคคล/ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
6. การรายงานผล	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลให้ผู้ปกครองทราบถึงการดำเนินงาน - สรุปผลที่ได้รับ เมื่อสิ้นสุดงาน

ครูและบุคลากรเป็นบุคคลที่มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด หากิจกรรมที่เสริมการเรียนรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานครูประจำวิชา/ครูทั่วไป

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
การดูแลนักเรียนช่วยเหลือนักเรียนพร้อมกับให้คำปรึกษาเบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกต ดูแลอย่างใกล้ชิด รวบรวมข้อมูล - ทำงานร่วมกับครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน - จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขเพื่อพัฒนานักเรียน

ครูแนะแนว เป็นบุคคลที่มีความสำคัญของการศึกษาต่อและเลือกหนทางการศึกษา แนะนำแนวทางต่างๆ ซึ่งมีเป็นรูปแบบสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีหน้าที่สำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานครูแนะแนว

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
1.การส่งเสริมและสนับสนุนครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ชี้แนะและเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือแก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาด้านต่างๆ - สร้างความมั่นใจ ความผูกพัน เป็นมิตรกับทุกคน ที่การปฏิบัติงาน ในทุกๆงาน - สามารถเป็นที่ปรึกษาทั้งในเรื่องการเรียน

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
	<p>ส่งเสริมอาชีพ การดำเนินชีวิต ทั้งในกลุ่มและรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล -เตรียมเครื่องมือสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างครอบคลุม ต่อเนื่อง และปัจจุบัน - เป็นที่ปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการจัดทำข้อมูลนักเรียน รวมทั้งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน - ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมที่พัฒนาตนเอง
	ศักยภาพของแต่ละบุคคล
3. จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำปรึกษา / ให้ความช่วยเหลือ - ความร่วมมือกันระหว่างครูประจำ และทางผู้ปกครองนักเรียน ผู้เกี่ยวข้อง
4. ส่งต่อ	ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก

1.11.4 บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา

ครูที่ปรึกษาถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงอายุที่นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจมากที่สุด ดังนั้นครูผู้ดูแลควรมีคุณสมบัติที่ดีเยี่ยมสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี องค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ลักษณะของครูที่ปรึกษา จรรยาบรรณของครูที่ปรึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1.11.5 ลักษณะของครูที่ปรึกษา

ลักษณะของครูที่ปรึกษา นับว่ามีความจำเป็นต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ครูที่ปรึกษาที่มีคุณภาพดี ย่อมจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพต่อนักเรียน เพราะนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ จะติดต่อหรือขอคำปรึกษากับครูที่ปรึกษา ย่อมคำนึงถึงคุณลักษณะที่สำคัญของครูที่ปรึกษา ลักษณะของครูที่ปรึกษาที่ดีคือ (สำเนา ขจรศิลป์, 2543 : 36)

1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
2. มีความรับผิดชอบดี

3. ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา
4. มีความรู้กว้างขวาง และทันเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
5. มีความจริงใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
6. มีเหตุผลและมีความสามารถในการแก้ปัญหา
7. มีความเมตตากรุณา
8. ไวต่อการรับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆได้รวดเร็ว
9. มีหลักจิตวิทยาในการให้การปรึกษา และมีจรรยาบรรณครูที่ปรึกษา
10. มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีได้
11. รู้และปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษาเป็นอย่างดี

1.11.6 จรรยาบรรณของครูที่ปรึกษา

ครูที่ปรึกษามีหน้าที่รับผิดชอบนักเรียนในด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ การช่วยเหลือ นักเรียนอบรมส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ความมีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนทักษะในการดำเนินชีวิตของนักเรียน สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมนักเรียนทั้งด้านบวกหรือลบ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูที่ปรึกษาต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณ (สำเนา ขจรศิลป์, 2543 : 37) ซึ่งได้กล่าวถึงจรรยาบรรณของครูที่ปรึกษาไว้ว่าครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของนักเรียนโดยไม่กระทำการใดๆ ที่ทำให้เกิดผลเสียแก่นักเรียน ต้องรักษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียนในความดูแลไว้เป็นความลับ ต้องพยายามช่วยเหลือนักเรียนจนสุดความสามารถจรรยาบรรณของครูที่ปรึกษาบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาแต่ละข้อจะวิธีการดำเนินการ และมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงานแตกต่างกันออกไป กระบวนการการทำงานทั้ง 5 ด้านจะมีความสอดคล้องสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ทำให้ระบบการทำงานเกิดประสิทธิภาพอย่างยิ่ง (กรมสามัญศึกษา, 2544 : 6)

1.12 ปัญหานักเรียนและเทคนิควิธีการแก้ปัญหานักเรียน

การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคนิคและวิธีการแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างถูกต้อง เพื่อสามารถช่วยเหลือนักเรียนให้ได้ผลดี หากครูที่ปรึกษาขาดทักษะความเข้าใจในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องแล้ว อาจส่งผลทำให้พฤติกรรมของเด็กแย่ลงกว่าเดิมหรือเกิดปัญหามากขึ้นฉะนั้นครูที่ปรึกษาจึงควรมีความรู้ ศึกษากระบวนการ เทคนิคการช่วยเหลือการแก้ไขปัญหาย่างถูกวิธี

บทบาทครูที่ปรึกษาในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่างๆ ควรใช้หลักการเรียนรู้ศึกษา การปรับพฤติกรรมและการให้คำปรึกษา เพราะแนวคิดการปรับพฤติกรรมมีพื้นฐานมาจากทฤษฎี

การเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาว่าเกิดจากการเรียนรู้ที่ผิด(กรมสุขภาพจิต,2544 ข,หน้า 17) ดังนั้นครูที่ปรึกษาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาซึ่งเป็นศาสตร์วิชาเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือการกระทำโดยตรง (สมพร สุทัศนีย์, 2541 : 11) ปัญหาที่นักเรียนแสดงออกทางพฤติกรรมจึงควรมีแนวทางแก้ไขตามพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งมีวิธีการช่วยเหลือแตกต่างกันออกไป การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน ด้านพฤติกรรม ด้านอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ควรมีการศึกษาลักษณะสภาพปัญหา สาเหตุ เทคนิควิธีการช่วยเหลือตามลักษณะอาการ ลักษณะปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้น ดังนี้

1.12.1 ปัญหาการเรียน

ปัญหาด้านการเรียนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้หลายกรณี เป็นปัญหาที่สำคัญของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง ลักษณะอาการที่แสดงออกทางพฤติกรรม ได้แก่ มีผลการเรียนต่ำ สอบตก บกพร่องในการเรียนรู้บางวิชา ไม่ตั้งใจเรียน เล่นและพูดคุยในชั้นเรียน เบื่อหน่าย นั่งหลับ ไม่สนใจเรียน ไม่มีสมาธิ เหม่อลอย ทำงานช้า หรือไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย (กรมสุขภาพจิต, 2544 : 47)

1.12.2 ปัญหาพฤติกรรม

1.12.2.1 ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ไม่มีเพื่อน (มีพฤติกรรมที่เพื่อนไม่ยอมรับ)ไม่สามารถเข้ากลุ่ม พูดคุย เล่น ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนนักเรียน จะมีบุคลิกภาพอุปนิสัยการแสดงออกก้าวร้าว ขอบทะเลาะวิวาท เอาเปรียบผู้อื่น เห็นแก่ตัว ยึดถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ หรือมีบุคลิกภาพอ่อนแอขลาดกลัว ไม่กล้าแสดงออก ไม่เชื่อมั่นตนเอง ขาดทักษะการแสดงออก การพูดคุยสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ หรืออาจมีปมด้อยทางร่างกาย ด้านรูปร่างหน้าตาหรือพิการทางกาย มีปมด้อยทางด้านการเรียน สภาพครอบครัว มีการย้ายที่อยู่บ่อย ๆ สภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวขาดความรัก ความอบอุ่น เทคนิคและวิธีการช่วยเหลือนักเรียน ควรส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนด้วยความสนใจ เอาใจใส่ สร้างความเข้าใจให้นักเรียนได้ระบายความรู้สึกนึกคิดของตน จัดกิจกรรมให้สร้างศักยภาพในตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการพูดคุยแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แสดงความชื่นชม ให้กำลังใจ ประสานกับผู้ปกครองให้มีส่วนร่วม ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สร้างความเข้าใจให้กับเพื่อนนักเรียนไม่ให้ตอบโต้เพื่อน กระตุ้นให้ช่วยเหลือในการทำกิจกรรมกลุ่มและเป็นแบบอย่างในการแสดงออก

1.12.2.2 พฤติกรรมกิริยามารยาท ท่าทางแสดงออก การใช้ภาษาไม่สุภาพ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม คือค่านิยมสมัยใหม่ของกลุ่ม ต้องการเรียกร้องความสนใจและได้รับการยอมรับ การเลียนแบบจากบุคคลในครอบครัว หรือชุมชน สิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย ขาดการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับกิริยามารยาทที่ถูกต้อง อาจแสดงเป็นการแสดงพฤติกรรมตอบโต้บุคคลอื่นและแสดงพฤติกรรมเพื่อทดแทนปมด้อยของตนเอง เทคนิคและวิธีการในการช่วยเหลือ หากพฤติกรรม

กิจกรรมร่ายท่าทางแสดงออกไม่รุนแรง ครูไม่ควรให้ความสนใจมากนัก ฝึกให้ประเมินพฤติกรรม การกระทำของตนเอง อบรมสั่งสอนชี้แนะให้เห็นความสำคัญของการใช้คำพูด การแสดงออกที่เหมาะสม ผลดีที่เกิดจากการเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี

1.12.2.3 ทำผิดกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ด้านการแต่งกาย ทรงผม สิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องประดับ นักเรียนที่ชอบทำผิดกฎระเบียบ เพราะต้องการเป็นคนเด่นเป็นที่สนใจ ของกลุ่มเพื่อน ทำตามค่านิยม แฟชั่น ตามวัยและกลุ่มเพื่อน กระทำเพราะแสดงพฤติกรรมต่อต้านกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เข้มงวด เกิดจากการเลี้ยงดูของครอบครัวที่ตามใจ ขาดระเบียบวินัย และได้รับอิทธิพลจากสื่อ สิ่งตีพิมพ์ โทรทัศน์ที่สื่อสารว่าเป็นสิ่งที่ควรทำ เทคนิคและวิธีการในการช่วยเหลือ ครูไม่ควรตำหนิ ดูว่าให้อับอาย แต่ใช้วิธีชี้แนะให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบ มอบหมายกิจกรรมให้รับผิดชอบ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ช่วยสร้างความเข้าใจในนักเรียน ควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม ชี้แนะวิธีแสดงออกในโอกาสที่เหมาะสม ทำความเข้าใจกับเพื่อน นักเรียนและขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

1.12.2.4 ลักขโมยเงิน สิ่งของเครื่องใช้ของผู้อื่น พฤติกรรมลักขโมยอาจมีหลายลักษณะ ได้แก่ ขโมยเป็นอาชีพ ขโมยเป็นบางครั้ง ขโมยเฉพาะบางอย่าง หรือขโมยตามเพื่อน (กรมสุขภาพจิต, 2544 ข : 94) สาเหตุของการขโมยเกิดจากนักเรียนมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายมีปมด้อยโกรธ อิจฉา แก่งแย่งผู้อื่นที่เหนือกว่า เด่นกว่า อยากแสดงความเป็นคนเก่ง กล้าหาญ มีลักษณะอ่อนแอ ขาดวินัย ปัญญาไม่ดี ถูกชักจูงได้ง่าย เลียนแบบครอบครัวอื่น ขาดการอบรมเรื่องระเบียบวินัย ขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว และอาจเกิดจากการเก็บกดจึงกระทำเพื่อ แก้แค้นหรือลงโทษ เทคนิคและวิธีการช่วยเหลือ ครูไม่ควรประณาม หรือลงโทษที่รุนแรง แต่ควร ชี้ให้เห็นผลที่เกิดจากการกระทำ

1.12.2.5 หนีโรงเรียน เทียวเตร่ตามศูนย์การค้า แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จับกลุ่มมั่วสุม เข้าแหล่งอบายมุข สถานเริงรมย์ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ นักเรียนจะมีปัญหาด้านการเรียนจากการเรียนไม่รู้เรื่อง มีเขาวนปัญญาต่ำ เบื่อหน่ายการเรียน ไม่ชอบกฎระเบียบของโรงเรียน มีปัญหา ในด้านการปรับตัวกับเพื่อน เข้ากับเพื่อนไม่ได้ หรืออาจถูกชักจูงจากเพื่อน อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นแรงจูงใจ และมีผลมาจากสภาพครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ขาดความสุข ขาดความรัก มีปัญหาในครอบครัว เทคนิคและวิธีการช่วยเหลือ ไม่ควรลงโทษรุนแรงกับนักเรียน ควรใช้วิธีการให้คำปรึกษาที่นุ่มนวล แนะนำทางเลือกให้จัดกิจกรรมที่ไม่เกิดผลเสียแก่ตนเอง ใช้หลักการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อเสริมแรง บวก ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหานักเรียน ใช้ความเข้าใจ ไม่ลงโทษนักเรียน แนะนำ เพื่อนให้มีส่วนร่วมในการชักจูงเพื่อน ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและช่วยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ สร้างสรรค์ มีบรรยากาศในการเรียน

1.12.2.6 ก้าวร้าว ทำลายของ ทะเลาะวิวาท เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากสภาพครอบครัวของนักเรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่การเลี้ยงดู ความรัก ความอบอุ่น หรือการถูกทอดทิ้ง หาก

บิดามารดาเป็นคนเจ้าอารมณ์ ใช้อำนาจ มีพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กจะรับพฤติกรรมดังกล่าว หรือบิดามารดาตามใจมากเกินไป ทำให้เด็กเอาแต่ใจตนเอง ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น แต่ถ้าเด็กถูกทอดทิ้ง ขาดความอบอุ่น ก็จะกลายเป็นคนเก็บกด แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อเป็นการระบาย เรียกร้อง ความสนใจเด็กบางส่วนอาจเกิดจากปมด้อยทางร่างกาย เทคนิคและวิธีการช่วยเหลือ ครูควรยอมรับ อารมณ์ความรู้สึกเด็ก แต่ไม่ยอมรับพฤติกรรม ครูควรพูดกับเด็กโดยถือหลักว่า ทุกคนมีสิทธิที่จะโกรธ ไม่พอใจหรือเครียด แต่ไม่มีสิทธิทำร้ายผู้อื่น หรือทำลายข้าวของ (กรมสุขภาพจิต, 2545 : 99) โดยแนะนำทางเลือกที่เหมาะสม เช่น เล่นกีฬา ดนตรี ศิลปะ ส่งเสริมการแสดงออกในการเป็นผู้นำใน กิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นจุดเด่นในตัวนักเรียน มีการสื่อสารกับผู้ปกครอง หรือไปเยี่ยมบ้านเพื่อให้ความ ร่วมมือช่วยเหลือนักเรียน ให้บิดามารดาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์ใน ครอบครัวให้เกิดความรัก

ความเข้าใจ เป็นแบบอย่างที่ดี

1.12.2.7 ชอบเล่นเกมสกด / วีดีโอเกมส์ ปัจจุบันการเล่นเกมส์จากคอมพิวเตอร์ นับว่า เป็นที่ชื่นชอบของเด็กทุกระดับ เนื่องจากมีความตื่นเต้นเร้าใจ มีความสนุกสนาน ทำหาย สร้าง ความเพลิดเพลินจนลืมเวลา ปัญหาการเล่นเกมส์ของเด็ก คือเล่นมากเกินไป แบ่งเวลาไม่ถูก ทำให้เสีย การเรียน มีผลเสียต่อสายตา มีผลกระทบต่อสมองและกล้ามเนื้อ (กรมสุขภาพจิต, 2546 : 25) เทคนิค และวิธีการในการช่วยเหลือ ครูที่ปรึกษาควรพูดให้นักเรียนเข้าใจถึงผลเสีย ที่มีผลกระทบต่อตัว นักเรียน และการเรียน ไม่ควรห้ามเด็กไม่ให้เล่น แต่ให้ใช้เวลาเล่นที่เหมาะสม ประสานงานกับ ผู้ปกครองในการดูแลและการใช้เวลาของนักเรียนให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรใช้ ไม้แข็งห้ามลูกเล่นเกมส์

1.13 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวปฏิบัติของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูประจำ เป็นบุคลากรสำคัญใน การดำเนินงาน และมีหลักที่สิ่งเป็นสำคัญของการดำเนินงาน 5 อย่างด้วย (คู่มือการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน, 2558 : 9) คือ

- 1.13.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.13.2 การคัดกรอง
- 1.13.3 การส่งเสริมและพัฒนา
- 1.13.4 การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข
- 1.13.5 การส่งต่อ

1.13.1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานของครอบครัวแตกต่างกัน และการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ซึ่ง ทำให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งในทางบวกและทางลบ ฉะนั้นการเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น

ของนักเรียนจึงเป็นสิ่งควรอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ครูประจำชั้น/ครูผู้ดูแล เพื่อสร้างความเข้าใจกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นข้อมูลพื้นฐานของการส่งเสริม สนับสนุน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลที่มีที่มาจาก โดยไม่ไขว่มาจากความรู้สึกหรือการเดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยมาก

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา/ ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนดังนี้

1 ด้านความสามารถของนักเรียน

- 1.1 การเรียน/ผลการเรียน
- 1.2 ความสามารถพิเศษของผู้เรียน

2 ด้านสุขภาพ

- 2.1 ความสมบูรณ์ของร่างกาย/ความพิการ
- 2.2 จิตใจ- พฤติกรรมที่แสดงออก

3 ด้านครอบครัว

- 3.1 เศรษฐกิจ
- 3.2 การคุ้มครองสวัสดิภาพ/สิ่งที่ได้รับ

4 ด้านสารเสพติด

- 4.1 ด้านความปลอดภัย
- 4.2 ด้านพฤติกรรมทางเพศ

5. ด้านอื่นๆที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1 สังเกต

การสังเกต แบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปอยู่ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ได้รายละเอียดหรือข้อมูลที่แน่นอน ถูกต้องชัดเจน

1.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม หมายถึง การสังเกตที่ผู้สังเกตไม่ได้เข้าไปร่วมในกิจกรรมต่างๆ แต่คอยเฝ้าดูอยู่ห่างๆ สามารถที่จะจดบันทึกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการสังเกตได้

2 สัมภาษณ์

2.1 ผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน

สำหรับภายนอกสถานศึกษาได้แก่ ผู้ปกครอง ญาติผู้ใกล้ชิด เพื่อบ้าน

2.2 ตัวนักเรียน

ภายในสถานศึกษาได้แก่ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา/
เพื่อนครู เพื่อนักเรียน

3. การเยี่ยมบ้าน

3.1. พ่อแม่/ผู้ปกครอง

3.2. บุคคลในครอบครัว

4. ศึกษาข้อมูล

4.1 ผลงานของนักเรียน การเขียน ได้แก่ ประวัติ บันทึกประจำวัน

4.2 ชิ้นงาน ได้แก่ สมุดทำงาน / แบบฝึกหัด งานฝีมือ / สิ่งประดิษฐ์

โครงการ

5. เอกสารหลักฐานอื่นๆ

5.1 ระเบียบสะสมของนักเรียน

5.2 ข้อมูลทางการศึกษาของเด็กเป็นรายกรณี/ในแต่ละด้าน

5.3 ข้อมูลการบันทึกสุขภาพจากแพทย์

5.4 บันทึกสรุปการประเมินจุดแข็งจุดอ่อน (SDQ)

5.5 บันทึกการสำรวจเบื้องต้น เพื่อคัดแยกความพิการ/ ความบกพร่อง

5.6 บันทึกสรุปการสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แนว

5.7 บันทึกสรุปการสำรวจนักเรียนด้อยโอกาส

5.8. อื่นๆ

6. ทดสอบ

6.1 แบบทดสอบที่สถานศึกษาสร้างขึ้น

6.2 แบบทดสอบระดับชาติ

6.3 แบบทดสอบระดับมาตรฐาน

(วัดความสามารถทางการเรียน วัดความถนัด/ความสนใจ วัดทักษะความสามารถ/
ประเมินเพื่อคัดแยกนักเรียน) อัล-กุรอานได้กล่าวไว้ว่า

﴿ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ

وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا ﴿

(الحجرات : 13)

“ โอ้มนุษยชาติทั้งหลาย แท้จริงเราได้สร้างพวกเจ้าจากเพศชาย
และเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่าและตระกูล

เพื่อให้มีการรู้จักกัน”

(อัลหุญร็อต : อายะห์ที่ 13)

จำเป็นต้องจัดการให้สมาชิกทุกคนให้เป็นพี่น้องเสมือนพี่น้องของตน และพยายามห่างไกลจากสิ่งที่จะทำให้ความผูกพันในกลุ่มนั้นเกิดการแตกแยกกัน เช่น การทะเลาะเบาะแว้งกัน การไม่พูดคุยกัน การทำให้เกิดไม่พอใจกัน เป็นต้น

1.13.2 การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกการคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น

สถานศึกษาควรมีการประชุมบุคลากรครู เพื่อหาแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ทำให้สะดวกในการแบ่งกลุ่มนักเรียน เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครูในสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด มีการกำหนดเกณฑ์ของความรุนแรงหรือความถี่เท่าไรถึงจะจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ในการคัดกรองนักเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมด้านลบ

2. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขตการปรับตัวทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน ทำให้มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองและการเข้าสังคมในเชิงลบ

จากการคัดกรองพบเด็กที่มีความต้องการพิเศษแทรกอยู่ในเด็กทั้ง 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน
2. เด็กที่บกพร่องทางการมองเห็น
3. เด็กที่บกพร่องทางร่างกาย
4. เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา
5. เด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้
6. เด็กที่บกพร่องทางอารมณ์และพฤติกรรม
7. เด็กอัจฉริยะ
8. เด็กออทิสติก

ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กกลุ่มนี้ตามศักยภาพของแต่ละคน และดังฮาดิษที่กล่าวไว้ว่า

﴿ الدِّينُ النَّصِيحَةُ ﴾ ، قَلْنَا : لِمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : " لِلَّهِ ،
 وَلِكِتَابِهِ ، وَ لِرَسُولِهِ ، وَ لِأَيِّمَةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَائِلَتِهِمْ ﴿
 (رواه مسلم : 55)

ความว่า “ศาสนา คือ การตักเตือนกัน (สามครั้ง) เพื่อใครละ
 ท่านเราะสูล ท่านตอบว่า เพื่ออัลลอฮ์ เพื่อคัมภีร์ของพระองค์
 เพื่อเราะสูล ของพระองค์ และเพื่อผู้นำของมวลมุสลิม
 รวมทั้งบรรดามุสลิมทั่วไป”

(บันทึกโดย Muslim, 1981 : 55)

1.13.3 การส่งเสริมและพัฒนา

การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนที่อยู่ใน
 ความดูแลของครูประจำชั้น ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะ
 ช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมี
 ปัญหา เป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชน
 และสังคม ต้องการ ดังฮาดิษที่กล่าวไว้ว่า

﴿ عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ : كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 يَتَحَوَّلُنَا بِالْمَوْعِظَةِ فِي الْأَيَّامِ كَرَاهَةً السَّامَةِ عَلَيْنَا ﴿
 (رواه البخارى)

ความว่า รายงานจาก อิบน์ มัสอูด ฉันได้ยินท่านเราะสูลได้กล่าวว่า
 “ท่านนะบี จะจัดตารางเวลาให้แก่พวกเราในการอบรมสั่งสอนใน
 หลายๆวันเพราะกลัวว่าพวกเราจะเบื่อหน่าย”

(บันทึกโดย al- Bukhari 1998: 68)

อิบนุหะญัร (1379 : 1) ได้อธิบายว่า “ تَحَوَّلْنَا ” ในที่นี้ คือ การคำนึงถึงเวลาอัน
 เหมาะสมในการขัดเกลาบรรดาศอฮาบะฮ์ ซึ่งไม่ได้กระทำต่อเนื่องกันทุกวัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด
 ความเบื่อ

ตารางที่ 7 แสดงกระบวนการดำเนินงานและประเด็นที่พิจารณา การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนครูควรสรรหา กิจกรรมที่ช่วยในการ ส่งเสริมพัฒนานักเรียนใน ทุกกลุ่มตามความ เหมาะสม	1. ข้อมูลนักเรียน ที่เป็นรายบุคคล 2. ข้อมูลในการ คัดกรองนักเรียน แต่คน	1.จัดกิจกรรมโฮมรูมตาม ความต้องการของ นักเรียนและมีความ เหมาะสม ควรให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมทุกครั้ง 2. การจั ด ประ ชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน 2.1 ควรจัดอย่างน้อย ภาคเรียนละครั้ง 2.2 ควรเตรียมความ พร้อมก่อนประชุม เช่น - ข้อมูลนักเรียนแต่ละ บุคคล - วัตถุประสงค์ในการ จัดกิจกรรม - กิจกรร ม ที่ จ ะ ดำเนินการ	- แบบสำรวจความ ต้องการของผู้นักเรียน - การบันทึกผลการจัด กิจกรรมโฮมรูมทุกครั้ง - แบบประเมินผลของ การจัดกิจกรรมโฮมรูม ในแต่ละครั้ง - แบบบันทึกผลการ ประชุมผู้ปกครองชั้น เรียน
		2.3 จัดกิจกรรมประชุม ผู้ปกครอง	
		2.4 สรุปลและบันทึก หลักฐานการประชุม ผู้ปกครองแต่ละครั้งเพื่อ ประโยชน์	

ข้อควรตระหนักในการดำเนินงานกิจกรรม

1. จัดกิจกรรม Classroom meeting (จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน) ครูประจำชั้น/
ครูที่ปรึกษา ครูควรระมัดระวังในเรื่องของคำพูดที่ทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ ป้องกันการต่อต้านจาก
ผู้ปกครอง เช่น การตำหนิและตักเตือนบุคคลอื่นรวมถึงตัวนักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่อง
หรือพฤติกรรมของนักเรียนในที่ประชุมรวม

2. ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ควรสรรหาคำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในตัวตนนักเรียน แสดงถึงความรักความห่วงใย เอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคนที่ดูแล

3. ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ควรนำกิจกรรมหรือวิธีการที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ปกครองเห็นถึงความรับผิดชอบและสิ่งที่ต้องการปรับปรุง และแก้ไขส่วนที่บกพร่องหรือยังไม่เหมาะสมของนักเรียนร่วมกับสถานศึกษา

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้นักเรียน ควรหากิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีความเหมาะสม ที่สำคัญคือตามความสนใจของนักเรียน

1.13.4 การป้องกันและแก้ไข

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูผู้ดูแล ครูจะต้องเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเสมอกัน ส่วนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา นั้น ครูผู้ดูแลต้องให้ความสำคัญ และใกล้ชิดเป็นอย่างมากเอาใจใส่มากกว่าคนอื่น พยายามใกล้ชิดกับนักเรียนให้มากและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

1.13.4.1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนมีหลายเทคนิควิธีการ

1.13.4.1.1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

1.13.4.1.2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

1.13.4.1.3. การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ

ตารางที่ 8 แสดงกระบวนการดำเนินงานและประเด็นที่พิจารณาการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

กระบวนการดำเนินงาน/ ประเด็นที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การป้องกันช่วยเหลือและ แก้ไข ครู ควร สรร รร ห กิจกรรมที่ช่วยป้องกันและ ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	1. ข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคล - ประวัติส่วนตัว - ข้อมูลสุขภาพ - ข้อมูลด้านการ เรียน - ข้อมูลด้าน เศรษฐกิจ - ข้อมูลครอบครัว 2. ข้อมูลการคัด	1.ให้คำปรึกษาเบื้องต้น 2. ประสานกับครูและ ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆเพื่อจัด กิจกรรม เช่น - กิจกรรมในห้องเรียน - กิจกรรมเสริม หลักสูตรกิจกรรมซ่อม เสริม - กิจกรร ม พั ฒ น า ผู้เรียน	- แบบบันทึกการให้ คำปรึกษา - แบบบันทึกผลการ ประสานและช่วยเหลือ นักเรียน - แบบบันทึกการ ติดตามดูแลช่วยเหลือ

กระบวนการดำเนินงาน/ ประเด็นที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
	กรรณนักเรียน 3. ข้อมูลจากผู้จาก ผู้เกี่ยวข้อง	3. ติดตามและรายงาน ผลผู้เกี่ยวข้อง	

1.13.5 การส่งต่อ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่มีปัญหาต่อการช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่ได้ก็มีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ต้องส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและเร็วกว่า

1.13.5.1 การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.การส่งต่อภายใน

ครูประจำชั้น/ครูที่เป็นปรึกษา ส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือทีมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาที่พบเจอ และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

2.การส่งต่อภายนอก

ช่วยเหลือพัฒนานักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถเกินกว่าสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นเดินเรื่องส่งต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นครั้งๆอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่อเป็นระบบและมีประสิทธิภาพดังกระบวนการ ดังนี้

ตารางที่ 9 กระบวนการดำเนินงาน และประเด็นที่พิจารณาการส่งต่อ

กระบวนการดำเนินงาน/ ประเด็นที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/ แหล่งข้อมูล
ส่งต่อภายใน	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติส่วนตัวนักเรียน - ข้อมูลสุขภาพ - ข้อมูลด้านการเรียนของนักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ 2. ประสานกับครูที่จะช่วยเหลือต่อ 3. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อทำการพบปะกับครู 4. การติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกการส่งต่อ ภายใน ของโรงเรียน 2. แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน
การส่งต่อภายนอก	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ - ข้อมูลครอบครัว - ข้อมูลที่ได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้น 	<p>ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีของนักเรียนที่ยากในการช่วยเหลือ ครูแนะแนว/ผู้เกี่ยวข้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก - ติดตามผลการช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญและรายงานผลการช่วยเหลือ 	

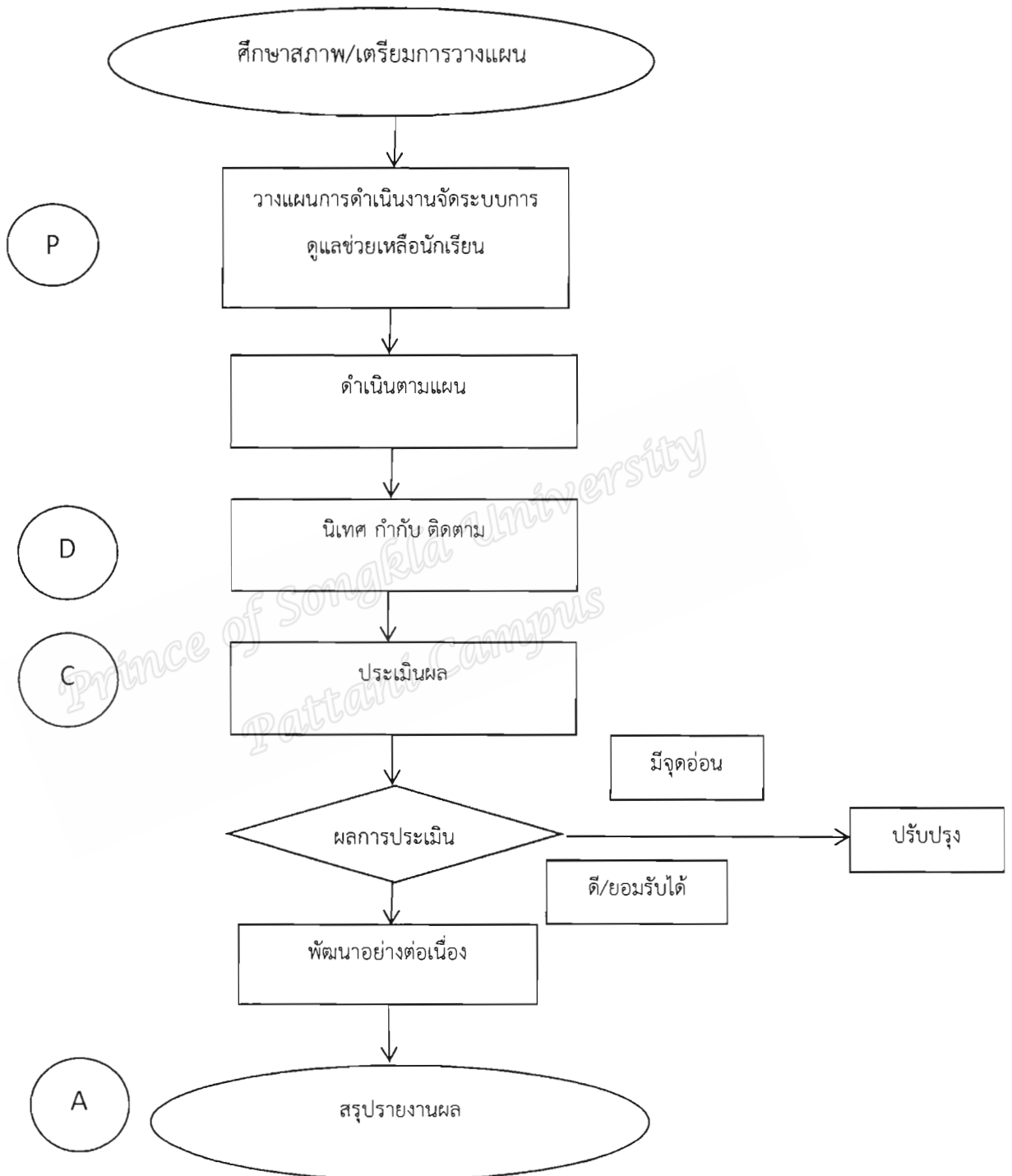
ที่มา: คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน , 2559 : 9-14

1.13.5.2 ข้อมูลและสารสนเทศที่สถานศึกษาควรจัดเก็บ

ข้อมูลและสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการช่วยวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและควรมีการส่งสัญญาณข้อมูลต่างๆ ของผู้เรียนเช่นความสามารถพิเศษ ปัญหาพฤติกรรมโรคประจำตัวที่มี เพื่อให้มีการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง และให้ผู้ดูแลในสถานศึกษาใหม่มีข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนป้องกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ สารสนเทศที่สถานศึกษาควรจัดทำ (คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน , มปป: 18) ได้แก่

1. จำนวนนักเรียนในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาในด้านต่างๆ เช่น
 - 1.1 การเรียน
 - 1.2 ความประพฤติ
 - 1.3 สุขภาพกาย
 - 1.4 สุขภาพจิต อารมณ์
 - 1.5 ฐานะเศรษฐกิจ
 - 1.6 ด้านอื่นๆ
2. จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ
3. จำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติด
4. จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติด
5. จำนวนนักเรียนที่พิการ นักเรียนด้อยโอกาส
6. จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
7. จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
8. ข้อมูลและสารสนเทศครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาดีเด่น
9. ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา
 10. สารสนเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ
 11. สารสนเทศเกี่ยวกับความประพฤติที่ต้องระวัง
 12. ทำเนียบแหล่งช่วยเหลือ/แหล่งรองรับคำปรึกษาในพื้นที่

แผนภาพที่ 4 แสดงการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา: คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน , 2558 : 20

2. ระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนวิถีอิสลาม

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนวิถีอิสลาม (คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนวิถีอิสลาม)

วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีบุคลิกภาพที่ดีงาม มีความรู้ ความศรัทธา และมีภาวะผู้นำ
พันธกิจ

1. พัฒนานักเรียนด้วยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และพัฒนาตามวิถีอิสลาม
2. พัฒนานักเรียนจากกลุ่มใกล้ชิดและกลุ่มใส่ใจสู่กลุ่มพัฒนาและกลุ่มนำตามลำดับ
3. พัฒนานักเรียนให้มีบุคลิกภาพของมุสลิมที่ดีงามและมีภาวะผู้นำ
4. นักเรียนมีทักษะชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างมีดุลยภาพ

กรอบแนวคิดในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนวิถีอิสลาม

เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนสามารถนำแนวทางตามวิถีอิสลามไปใช้ได้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงและสะดวกในการนำไปปรับใช้กับสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ท่านร่อซูลคือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า

﴿ انْصُرْ اَخَاكَ ظَالِمًا اَوْ مَظْلُومًا فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ اَنْصُرْهُ
اِذَا كَانَ مَظْلُومًا اَفَرَايْتِ اِذَا كَانَ ظَالِمًا كَيْفَ اَنْصُرُهُ قَالَ تَحْجُزُهُ
اَوْ تَمْنَعُهُ مِنَ الظُّلْمِ فَاِنَّ ذَلِكَ نَصْرُهُ ﴾

(رواه البخارى)

“ จงช่วยเหลือพี่น้องของพวกท่านที่เป็นผู้ธรรมหรือถูกธรรมดั่งนั้น
เศาะฮาบะฮฺคนหนึ่งก็กล่าวถาม ว่าโอ้ท่านร่อซูลุลลอฮฺ ฉันจะช่วยเหลือ
เขาหากว่าเขาเป็นผู้ถูกธรรม ท่านจงบอกฉันเถิด ว่าฉันจะช่วยเหลือ
เขาอย่างไร หากว่าเขาเป็นผู้ธรรม? ท่านร่อซูล ตอบว่า : ท่านจงยับยั้ง
เขาหรือห้ามเขาจากสิ่ง ที่เขาธรรม ดั่งกล่าวนั้นแหละคือการช่วยเหลือเขา”

(บันทึกโดย...บุคอรี)

ดังฮาดิษที่กล่าวไว้ว่า

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

﴿ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴾

(رواه البخاري)

ความว่า "ท่านรَسُول ﷺ ได้กล่าวว่า และผู้ใดเอื้อเพื่อช่วย
ปกปิดสิ่งที่น่าอับอายของมุสลิมด้วยกัน แน่นนอน
พระองค์อัลลอฮ์จะทรงเกื้อหนุนปกปิดสิ่งที่น่าอับอาย
ของเขาในวันโลกหน้า"

(บันทึกโดย บุคอรี)

และฮาดิษได้กล่าวไว้ว่า

وعن أنس عن النبي قال :

﴿ لا يؤمن احدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه ﴾

(رواه البخاري والمسلم)

รายงานจากท่าน อะนัส จากท่านนบี กล่าวว่า "คนหนึ่งคนใด
ในหมู่ของพวกท่านยังไม่มีศรัทธาที่สมบูรณ์ จนกว่าเขารักที่จะ
ให้ได้แก่พี่น้องของเขา ซึ่งสิ่งที่เขารักที่จะให้ได้แก่ตัวเอง"

(บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม)

จากฮาดิษข้างต้นได้อธิบายไว้ว่า ผู้ที่ศรัทธานั้น การศรัทธาของเขายังไม่สมบูรณ์ จนกว่าเขา
จะรักใคร่เอ็นดูเมตตาพี่น้องมุสลิมทุกคน เหมือนกับรักตัวเอง เขาอยากจะได้สิ่งใดก็อยากจะให้พี่น้อง
มุสลิมได้รับด้วย เขาไม่ชอบสิ่งใด ก็ไม่ชอบให้สิ่งนั้นประสบกับพี่น้องมุสลิมเช่นกัน สภาพเช่นนี้จะ
ก่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคม แต่ถ้าหากผู้ศรัทธาไม่มีลักษณะดังกล่าวแล้ว สังคมก็จะเดือดร้อน
เนื่องจากผู้คนจะทุจริตต่อกัน มีการอิจฉาริษยา ขโมย คดโกง ซึ่งดังกล่าวนี้อันจะมาบั่นทอนความ
ศรัทธาออกไปจากหัวใจ สังคมก็เหมือนตกอยู่ในความมืด ดังนั้นอิสลามจึงใช้ให้ทุกคนเมื่อรักตัวเอง
แล้ว ก็ต้องรักผู้อื่นด้วย

2.1 ระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนวิถีอิสลาม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

2.1.1 กลุ่มนำ

กลุ่มนำ หมายถึง ผู้ที่เห็นด้วยและให้การสนับสนุนเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาตนเอง และสังคม ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ติดตามและให้ความสำคัญต่อปัญหาที่น้องมุสลิมโดยรวมไปถึง การศึกษาหลักการพื้นฐานต่างๆของการเชิญชวนสู่ความดีและห้ามปรามจากความชั่วทั้งปวง

ระดับกลุ่มนำ เน้นหาเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะมุสลิมที่ดี เน้นการเป็นผู้นำและการเสียสละต่อสังคม

เป้าหมาย / มาตรฐาน

เป็นผู้ที่มีความรู้ มีจิตสำนึกในการพัฒนาตนเอง มีภาวะผู้นำ และสามารถทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลในการส่งเสริมความดีและห้ามปรามความชั่วตามวิถีอิสลาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีจิตสำนึกในการพัฒนาศักยภาพตนเอง
 2. เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนให้พัฒนาศักยภาพตนเองสู่ภาวะผู้นำ
 3. เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง
- ระดับกลุ่มนำ กิจกรรมที่ควรดำเนินการ มีดังนี้
1. กลุ่มศึกษาอัลกุรอาน
 2. การละหมาดกียามุลสลัยล์
 3. การอบรม
 4. การจัดค่ายพัฒนาบุคลิกภาพ
 5. การทัศนศึกษา
 6. การสัมมนาทางวิชาการ
 7. หลักการอิสลามเกี่ยวกับการกตัญญูต่อบิดมารดา ผูกสัมพันธ์ญาติมิตร เป็นเพื่อนบ้านที่ดีการเคารพต่อผู้ใหญ่ คนชรา การโอบอ้อมอารีต่อผู้น้อย/เด็ก ลดสายตา และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น
 8. คุณค่าของความบริสุทธิ์ใจ และการมองโลกในแง่ดี
 9. ทักษะชีวิตที่จำเป็นเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ
 10. แนวทางการพัฒนาตนเอง การเรียกร้องผู้อื่นสู่ความดีและห้ามปรามจากความชั่ว

2.1.2 กลุ่มใกล้ชิด

ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด

กลุ่มใกล้ชิด คือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมที่ผิดต่อหลักการอิสลาม หรือผิดต่อบรรทัดฐานของสังคม หรือ วัฒนธรรมทางสังคม พฤติกรรมที่เป็นปัญหาตามเกณฑ์ DSM 5 ปัญหาที่บ่งชี้ เช่น การ

เรียน ชู้สาว ยาเสพติด ครอบครัว เบี่ยงเบนทางเพศ ดัดเกม/โซเซียล เป็นต้น กลุ่มใกล้ชิด ใช้เกณฑ์ตามกลุ่มมีปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.2.1 กรอบเนื้อหา สามารถจำแนกรอบแนวคิดในการนำหลักสูตรไปใช้คือ รายละเอียดดังนี้

2.1.2.1.1 เนื้อหาเชิงการสร้างแรงจูงใจให้มีจิตสำนึกการเป็นมุสลิมที่ดีเพื่อโน้มน้าวในการทำความดีและหลีกเลี่ยงจากปัญหาหรือสิ่งไม่ดีต่างๆ

2.1.2.1.2 ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นมุสลิมที่ดี

2.1.3 กลุ่มใส่ใจ

กลุ่มใส่ใจ คือ บุคคลที่มีลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ดิงาม เป็นมุสลิมที่ดีไม่ประอะเปรื่ออนสิ่งที่ไม่ดี โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

2.1.3.1. การกระทำหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่มีรูปแบบของการแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสม

2.1.3.2. พฤติกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์หรือผลกระทบทางลบที่ทำให้เกิดอันตรายหรือเกิดความสูญเสียได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่สุขภาพที่เป็นอยู่

2.1.3.3. สิ่งที่อยู่รอบๆพฤติกรรมเสี่ยง โดยมองถึงการเกิดขึ้นของพฤติกรรมเสี่ยงร่วมกันหรือพร้อมกับการทำกิจกรรมอื่นของวัยรุ่น

2.1.3.1 วัตถุประสงค์

2.1.3.1.1 เพื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.1.3.1.2 เพื่อปรับทัศนคติและสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนในการดำเนินชีวิต

2.1.3.1.3 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้พัฒนาตนเองสู่ระดับที่สูงขึ้น

2.1.3.2 กรอบเนื้อหาระดับกลุ่มใส่ใจ

การกล่าวปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และมุฮัมมัดเป็นรอ

2.1.3.2.1 รอซูลแห่งอัลลอฮ์

2.1.3.2.2 การดำรงละหมาด 5 เวลา เพื่อให้จิตใจสงบสุข

2.1.3.2.3 การจ่ายซะกาต เพื่อการทำงานมีความบารอกัต

2.1.3.2.3 การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน ฝึกให้มีความอดทนและเห็นคุณค่าของเพื่อ

มนุษย์

2.1.3.2.4 การบำเบ็ญญัจ ญ นครัมกะห์ (หากสามารถเดินทางไปได้)

2.1.3.3 ระดับกลุ่มใส่ใจ กิจกรรมที่ควรดำเนินการดังนี้

2.1.3.3.1 อบรม

2.1.3.3.2 กลุ่มศึกษาอัลกุรอาน

2.1.3.3.3 ค่ายยกระดับบุคลิกภาพ

2.1.3.3.4 ทักษะศึกษา

2.1.3.3.5 การพบปะกันผู้รู้หรือผู้เป็นแบบอย่างในสังคม

2.1.3.3.6 กิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองสู่บุคลิกภาพที่สวยงามของอิสลาม (กียามุลลัยย)

2.1.3.3.7 กิจกรรมเยี่ยมเยียนกุโบร์

3. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เพื่อทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 9-12) ได้กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานโดยมีหลักการดังนี้

3.1. การบริหารระบบ

การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นเป็นการบริหารคุณภาพเชิงระบบตามแนวคิดของเดมมิ่ง () โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1.1 การวางแผน (Plan) เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด เป็นการวางระบบกำหนดขั้นตอนและวิธีการทำงานเป็นระบบ ในแต่ละลำดับขั้นจะมีวิธีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดและมีการบันทึกการทำงานที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งจะนำข้อมูลจากบันทึกจะนำไปตรวจสอบประเมินตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบ เพื่อทำเป็นสารสนเทศที่แสดงให้เห็นคุณภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้และตัวชี้วัดของระบบการทำงานที่จะส่งผลถึงคุณภาพของโรงเรียนทั้งระบบ

3.1.2 การดำเนินงาน (do) การปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรทั้งหมดโดยใช้กระบวนการวิธีการต่างๆ และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในระบบย่อยๆต่างๆ ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติจะมีการบันทึกทุกครั้ง และบันทึกต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันมากที่สุด

3.1.3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการประเมินตนเองโดยร่วมกันประเมิน หรือผลัดเปลี่ยนการประเมินภายในระหว่างบุคคล ระหว่างทีมย่อยในโรงเรียน

3.1.4 การปรับปรุงและพัฒนา (act) การนำผลที่ได้ทำการประเมินเรียบร้อยแล้วนำมาแก้ไข และพัฒนา ซึ่งจะทำแก้ไขและพัฒนาในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์และควรพัฒนาต่อไป การบันทึกให้ดีขึ้นจนเกิดคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ ซึ่งถือว่าเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

3.2 การทำงานเป็นทีม

การทำงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษานั้น การดำเนินงานต้องมีการกระทำเป็นทีมจะทำตามลำพังไม่ได้ ดังนั้นจึงแบ่งทีมดำเนินงานดังนี้

3.2.1 ทีมนำ ได้แก่ คณะผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนจะเป็นผู้วิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนา จุดที่ควรดำเนินการต่อ กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์ เป็นตัวควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานต่อไป เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3.2.2 ทีมสนับสนุน เป็นทีมสำคัญ ส่งเสริมเรื่องวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ที่นักเรียนมีความถนัด ให้เกิดการสร้างระบบคุณภาพขึ้น จัดทำเครื่องมือหรือสื่ออุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นในการพัฒนาและดำเนินงาน การพัฒนาระบบมีจุดเน้นให้เข้มแข็งขึ้น เช่น ทีมระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจะแบ่งเป็น ทีมระดับชั้น ทีมครูที่ปรึกษา และผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพ กิจกรรมต่างๆให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

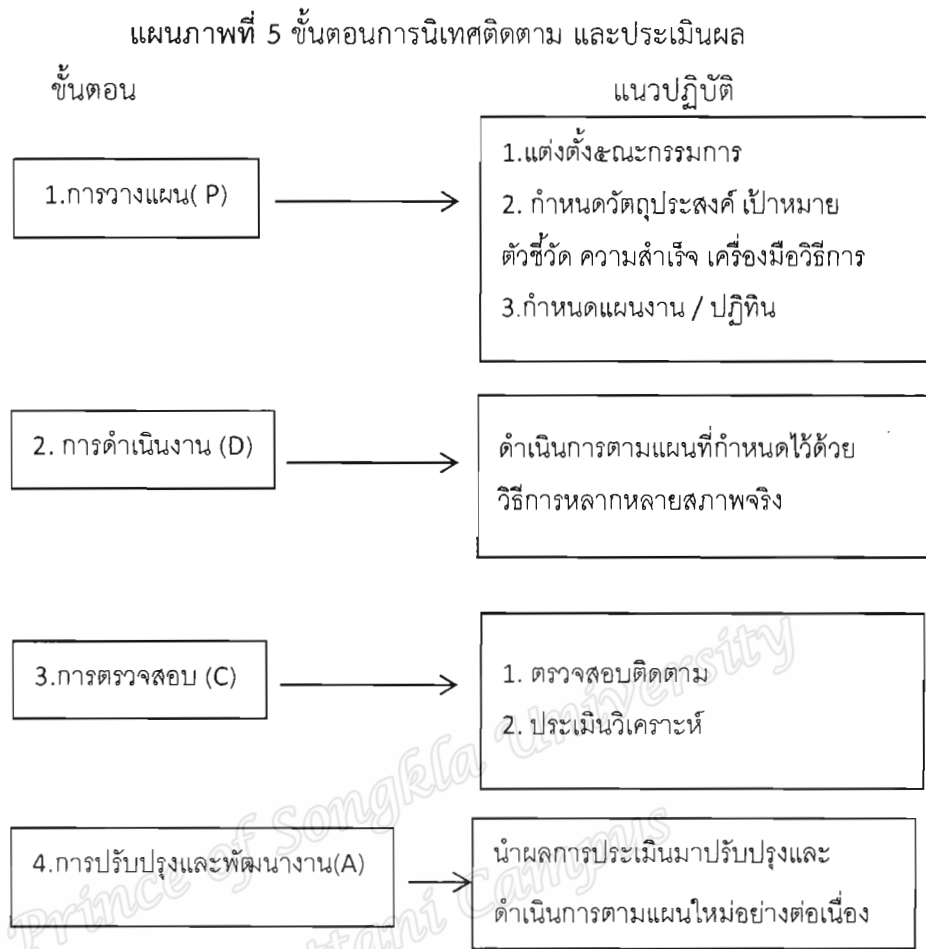
3.2.3 ทีมทำ เป็นทีมที่สมาชิกรับผิดชอบนักเรียนหรือทีมงานโดยเฉพาะ เช่น การจัดเตรียมเครื่องที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และการดำเนินงาน การเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีทีมครูระดับชั้น ครูประจำชั้นมาช่วยแบ่งเบาภาระ เพื่อพัฒนากิจกรรมต่างๆให้มีคุณภาพ

3.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะทำให้ทราบจุดอ่อนในทำงานของตนเอง เพื่อให้เกิดแนวทางที่ดีกว่ามาพัฒนาให้มีคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะทำได้ทั้งภายในโรงเรียนและต่างโรงเรียนโดยมีบริบทการทำงานที่เป็นกันเอง มีใจการทำงานหรือบังคับบัญชา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนเกิดความรู้สึกที่ดีไม่ต้องกังวลเรื่องการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

3.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล เป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการทำงาน ช่วยส่งเสริมให้ข้อมูลสะท้อนกลับที่จะนำไปปรับปรุงงานต่อไป สำหรับการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการในระบบตามภาพ

แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนการนิเทศติดตาม และประเมินผล

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 12)

3.5 การดำเนินงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2544 : 20-36)

3.5.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ เป็นกระบวนการที่ครูที่ปรึกษาจะต้องเรียนรู้ในตัวนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันตามบริบทและมีชีวิตที่แตกต่างกันไป มีรูปแบบที่แสดงออกให้ในหลากหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูที่ปรึกษาต้องรู้และเข้าใจในสิ่งที่เป็นตัวตนนักเรียน ได้แก่

3.5.1.1 ด้านความรู้ความสามารถของนักเรียน ประกอบด้วยความสามารถทางการเรียน ความสามารถพิเศษในด้านอื่นๆ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน โดยศึกษาจากผลการเรียนในรายวิชา ผลงานที่นักเรียนทำออกมา และผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน ศึกษาตัวตนของนักเรียนที่มีความสามารถและมีความสนใจในการเรียนมากน้อยเพียงใดนักเรียนมีความตั้งใจสนใจในการเรียนไหม การมาโรงเรียน การขาดเรียนของนักเรียน

3.5.1.2 ด้านสุขภาพของนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรศึกษาหรือควรทราบเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายและจิตใจ น้ำหนัก ส่วนสูง และโรคประจำตัวของแต่ละคน ความผิดปกติของร่างกายในด้านต่างๆ เช่น ด้านสภาพจิตใจ อารมณ์ โดยอาศัยการสำรวจจากข้อมูลจากครอบครัวหรือคนรอบข้าง เพื่อสามารถสรุปพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

3.5.1.3 ด้านครอบครัว ครูที่ปรึกษาควรศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัวของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับรายได้ในครอบครัว เศรษฐกิจในครอบครัว อาชีพของบิดา มารดาและจำนวนสมาชิกในครอบครัว ค่าใช้จ่ายในแต่ละวันที่นักเรียนได้รับในการมาเรียน จำนวนพี่น้องที่ยังเรียนอยู่ที่คน ความสัมพันธ์ในครอบครัวและรายได้ต่อเดือนที่ได้รับ ครูที่ปรึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้วิธีการหรือเทคนิคในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลให้ครบถ้วนเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยใช้แฟ้มประวัติของแต่ละคนและแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการของแต่ละบุคคลและโรงเรียน นักเรียนเป็นคนบันทึกข้อมูลเบื้องต้น และครูที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งและกรอกข้อมูลเพิ่มให้สมบูรณ์ขึ้น ข้อมูลระเบียบสะสมควรสมบูรณ์เก็บไว้เป็นความลับสำหรับนักเรียน และมีการเก็บเอกสารให้เป็นที่เป็นที่เพื่อที่จะหาได้ง่ายต่อการหยิบมาใช้งาน เมื่อหมดปีการศึกษาในแต่ละปีครูจะต้องทำการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อการเปลี่ยนแปลงข้อมูลระเบียบสะสมให้เป็นปัจจุบันมากที่สุดและคนที่มารับหน้าที่ต่อจะได้ดำเนินงานรวดเร็วและสะดวกขึ้น

3.5.1.4 ด้านอื่นๆ ที่ครูค้นพบ ที่มีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2544: 20) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 37) เพิ่มข้อมูลพื้นฐานนักเรียนอีก 3 ด้าน คือ ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย และทางพฤติกรรมทางเพศ เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมในทุกด้าน ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ที่สำคัญคือ

1. ระเบียบสะสมนักเรียน เป็นเครื่องมือที่อยู่ในรูปแบบของเอกสารใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนักเรียน โดยที่นักเรียนเป็นผู้กรอกหรือเขียนข้อมูลด้วยตนเอง และครูที่ปรึกษานำข้อมูลที่ได้มาคัดกรองตรวจสอบอีกครั้ง เป็นการทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้น หากได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถามจากบุคคลที่ใกล้ชิดกับตัวนักเรียนมากที่สุดหรือกับครูผู้สอนท่านอื่นๆ รวมทั้งการให้เครื่องมือหรือทดสอบต่างๆ ที่ดำเนินการได้ โดยมีรูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสม ควรครอบคลุมข้อมูลเรื่องการเรียน สุขภาพและครอบครัว ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษา และมีตู้เก็บระเบียบสะสมโดยเฉพาะ ระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) โรงเรียนอาจนำเครื่องมืออื่นมาใช้แทนก็ได้ แบบประเมินพฤติกรรมเด็กมิได้เป็นแบบวัดหรือแบบทดสอบ แต่เป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองหรือคัดแยกพฤติกรรมของนักเรียน แสดงถึงตัวตนของแต่ละบุคคล มีความเกี่ยวเนื่องกับสภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษาคัดแยกนักเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถพิจารณานักเรียนเรื่องสุขภาพจิต ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนเป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตจัดทำขึ้นมาโดยเฉพาะ

3. วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ ในกรณีที่มีข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสมและแบบประเมินด้านพฤติกรรมเด็กได้ข้อมูลที่ไม่เพียงพอหรือมีกรณีที่จำเป็นต้องการมีข้อมูลเพิ่มเติม ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องหารูปแบบหรือเครื่องมืออื่นๆเพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมในขณะอยู่ในห้องเรียน การสัมภาษณ์เพิ่มเติมและการลงไปเยี่ยมบ้านนักเรียน จะเห็นได้ว่าการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นขั้นตอนแรกที่ครูที่ปรึกษาควรจัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในหลายๆด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมนักเรียนให้มากที่สุดและจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องการใช้เครื่องมือต่างๆ ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่นๆเพื่อทำการคัดกรองนักเรียนในความรับผิดชอบต่อไป

กรมสุขภาพจิต (2546 : 2) ได้ระบุไว้ว่าความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะการแก้ปัญหาของนักเรียนซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการช่วยเหลือนักเรียนหรืออาจจะเกิดน้อย

นอกจากนี้ข้อมูลสำหรับครูที่ปรึกษาที่ดำเนินการด้วยตนเอง นั่นก็คือ การเรียกสัมภาษณ์นักเรียนแต่ละคน การสังเกตนักเรียน และการลงเข้าถึงบ้านนักเรียน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากกว่า หรือใช้เครื่องมืออื่นๆ เพิ่มเติมจากนั้น เช่น แบบประเมินวัดเรื่องอารมณ์ เมื่อได้ข้อมูลที่ครบถ้วนแล้วครูที่ปรึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน และดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป

ซึ่งมีงานวิจัยของ วีระชัย รอดหลง (2549 : 10) พบว่า ครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักในการดำเนินงานวางแผนจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา มีวิธีการเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีมาตรฐานมีคุณภาพ และสามารถตรวจสอบได้ ส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักตนเองสามารถพัฒนาตนเองทั้งทางด้านพฤติกรรมและสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรัตน์ หัตถกิจ (2552 : 77) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สามารถให้คำแนะนำแนวทางการดำเนินงานได้ ซึ่งถือว่าเป็นการเติมเต็มศักยภาพในการ

ทำงานระหว่างกัน ที่สำคัญต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญในการกำกับดูแลให้กำลังใจและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติและวิธีการหรือกิจกรรมที่ถือว่าประสบผลในด้านการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการพิจารณาและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครอง เป็นกิจกรรมที่ทำให้ได้รับข้อมูลของนักเรียนอย่างชัดเจนและถูกต้อง

3.5.2 การคัดกรองนักเรียน คือ กระบวนการคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จากนั้นนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นมาคัดแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา กระบวนการคัดแยกการจัดกลุ่มนักเรียนขึ้นมาก็เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลช่วยเหลือและสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาและแก้ปัญหาได้ตรงจุด โดยเฉพาะปัญหาที่เร่งด่วน สิ่งควรคำนึงของครูที่ปรึกษาในการคัดกรองนักเรียนคือ ไม่ควรให้นักเรียนรู้ข้อมูลหรือผลในการคัดกรองว่าจัดอยู่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มไหน ถึงแม้ว่านักเรียนจะรู้ว่าตนเองจัดอยู่ในกลุ่มไหนแล้วก็ตาม เพื่อไม่ให้กระทบกับความรู้สึกของนักเรียน เมื่อครูได้สรุปผลในการคัดกรองหรือคัดแยกนักเรียนเรียบร้อยแล้ว ควรที่จะแจ้งให้ผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวทราบเพื่อที่จะได้รับความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน แต่ควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองด้วย ครูที่ปรึกษาควรมีการประชุมชี้แจงให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทราบและพิจารณาหลักเกณฑ์ในการจัดกลุ่มของนักเรียน เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันทุกคนยอมรับในหลักเกณฑ์ที่ใช้ หลักเกณฑ์การคัดกรองโดยมีวิธีการคือนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ปัญหา ดังนี้

3.5.2.1 ด้านความสามารถของนักเรียนด้านการเรียน ดูข้อมูลจากผลการเรียน โดยรวม การติด 0 ร ม.ส. สถิติการมาเรียน และการขาดเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนดและศึกษาความสามารถเรื่องอื่นๆของนักเรียน ได้แก่ ความถนัด ความสามารถพิเศษ และความสนใจของนักเรียนหรืออาจจะดูจากผลงานของนักเรียน

3.5.2.2 ด้านสุขภาพของนักเรียน ศึกษาจากสภาพร่างกายปกติมีความผิดปกติใหม่ จัดอยู่ในนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใหม่หรืออาจจะมีความบกพร่องทางร่างกาย มีโรคประจำตัวมีส่วนสูง และน้ำหนัก สมดุลกันใหม่ การแต่งกายและการคบเพื่อน ศึกษาด้านจิตใจจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) แบบประเมินความทางด้านอารมณ์ (EQ) สังเกตพฤติกรรมในด้านอื่นๆที่แสดงออก

3.5.2.3 ด้านครอบครัว ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีรายได้รับในแต่ละเดือน มีหนี้สินติดตัวไหม รายรับและการใช้จ่ายของครอบครัว ค่าใช้จ่ายของลูกๆในการมาโรงเรียนในแต่ละวัน สิทธิที่นักเรียนได้รับมีไหม สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ ที่พักอาศัยมีความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมเหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สุรา

การพนันใหม่ มีการทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัวหรือกับญาติพี่น้อง มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่สมควรในเรื่องเพศที่มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงของนักเรียน

กลุ่มสุขภาพจิต (2546 : 11) ได้ระบุความสำคัญไว้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ ได้แก่ นักเรียนที่รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามเกณฑ์การคัดกรองแล้วอยู่กลุ่มปกติ
2. กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ได้แก่ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 43) ได้ระบุการคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดมาทำการคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครูกำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในแต่ละคน การคัดกรองนักเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนร่วมในด้านลบ
2. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทดสองสิ่งเสพติด ผลการเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในทางลบ จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม ตามเกณฑ์
3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจนจนมีผลกระทบต่อวิถีของตนเองหรือต่อสังคมส่วนร่วมในทางลบ

ซึ่งมีงานวิจัยของ ชมาภรณ์ สายวงศ์ปัญญา (2548 : 69) พบว่า การคัดกรองนักเรียนช่วยให้สามารถแก้ไขนักเรียนได้ตรงกับปัญหาการจัดกลุ่มนักเรียนทำให้ครูสามารถให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โรงเรียนควรมีระบบคัดกรองนักเรียนได้อย่างชัดเจน ครูประจำชั้นไม่ควรให้นักเรียนรู้ว่าตนเองถูกจัดอยู่ในกลุ่มใด เพราะจะมีผลเสียต่อนักเรียนในทางลบถ้านักเรียนรู้ว่าตนเองจัดให้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาและโรงเรียนควรนำผลการคัดกรองนักเรียนเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือนักเรียนด้านต่างๆ

3.5.3 การส่งเสริมนักเรียน คือ วิธีการที่ครูที่ปรึกษาส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาให้มีคุณภาพดีขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้นักเรียนกลุ่มปกติอยู่กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาส่งเสริมในความถนัดที่นักเรียนมี และหาวิธีการที่ทำให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง

หรือกลุ่มมีปัญหากลับไปอยู่ให้สภาพเป็นเด็กกลุ่มให้มากที่สุดโดยสรรหากิจกรรมหรือชุมนุมที่ช่วยในการสนับสนุนการส่งเสริมนักเรียนไปในทางดีตนชอบ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละโรงเรียน กิจกรรมสำคัญที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นการส่งเสริมนักเรียนคือ

3.5.3.1 กิจกรรมโฮมรูม(Home room) เรียกว่าเป็นกิจกรรมที่ครูที่ปรึกษา/หรือครูประจำชั้นจัดหารูปแบบและร่วมจัดกิจกรรมกับเด็กนักเรียน ซึ่งกิจกรรมนี้สามารถจัดในรูปแบบที่เป็นรายบุคคลหรือแบบกลุ่ม ส่วนสถานที่จัดกิจกรรมใช้ให้ครูดูตามความเหมาะสมและเห็นอาจจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ ควรเป็นกิจกรรมที่เป็นพ้องกันระหว่างครูและนักเรียน จัดบรรยากาศกิจกรรมเป็นกันเองและรู้สึกอบอุ่นทุกคนสนุกในการเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักเรียนได้ค้นหาตนเองและรู้จักการกับงานร่วมกับคนอื่นการปรับตัวให้เข้าคนอื่นได้ มีเทคนิคและวิธีการในการปรับตัว การวางแผนงาน การตัดสินใจกระทำบางอย่าง สร้างความรู้จักความรู้จัก ความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียน ครูที่ปรึกษาสามารถสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและส่งเสริม สนับสนุน ในสิ่งที่นักเรียนชอบและถนัด วิธีการในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ควรเตรียมความพร้อมในด้านเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรม มีการสอบถามหรือสำรวจความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนเห็นว่าตัวเองสำคัญ มีส่วนในการเลือกกิจกรรมและการวางแผนการจัดกิจกรรม โดยใช้หลักการบูรณาการหากัน มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายสอดคล้องกับนโยบายที่โรงเรียนกำหนด มีความยืดหยุ่น ผสมผสานกับความต้องการของผู้เรียน เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ควรมีการบันทึกหลักฐานการจัดกิจกรรม พร้อมสรุปผลการดำเนินกิจกรรมและจัดเก็บข้อมูล ไว้อย่างมีระเบียบ ธัญสมร คเชนทร์เดชา (2552) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมโฮมรูมได้ดังนี้ การดำเนินจัดกิจกรรมโฮมรูมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา การตั้งจุดมุ่งหมายควรเกินจากการพิจารณาร่วมกันจากคณะทำงาน ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เวลาที่เหมาะสมประมาณ 45 นาที/ สัปดาห์

3.5.3.2 จัดกิจกรรมพบปะผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองในระดับชั้นเรียน ถือเป็นกิจกรรมที่สร้างมิตรภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองของนักเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นับว่ากิจกรรมที่ดีเพราะเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างกับผู้ปกครองและครูที่ปรึกษา สามารถร่วมวางแผนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ทำให้นักเรียนได้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ตลอด หากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ทำให้การดำเนินงานได้ง่ายขึ้น

กรมสุขภาพจิต (2546 : 20) ได้ระบุไว้ว่า การจัดประชุมผู้ปกครองเป็นการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและต่อกันให้ร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระหว่างที่นักเรียนอยู่ที่บ้าน โรงเรียนและผู้ปกครองช่วยกันทำให้การดำเนินงานได้ง่ายขึ้น ในการประชุมผู้ปกครองทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่จาก

ผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านการใช้ชีวิต แนวดำเนินการงานโรงเรียน ควรที่จะจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้งให้ผู้ปกครอง การรายงานข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับตัวนักเรียน และครูที่ปรึกษาที่รายงานในส่วนขอโรงเรียน เพื่อนำ สิ่งเหล่านั้นมาปรับแก้และส่งเสริมไปในทางที่ดีขึ้น อาจจะเป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และส่งเสริมในนักเรียนไปในทางที่ดี

การประชุมผู้ปกครองควรมีการประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียนอย่างน้อยๆ 1 ครั้งต่อ 1 ภาค เรียน ควรมีการวางแผนเนื้อหาสาระของการประชุม จัดเตรียมข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื้อหาของการประชุมควรเป็นการรายงานโดยภาพรวมของนักเรียนรายบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม ของนักเรียนควรพูดให้เป็นกลางๆ จัดกิจกรรมที่ร่วมกันช่วยเหลือนักเรียนพัฒนาผู้เรียน การพูดคุย สนทนากับผู้ปกครองควรระวังในเรื่องคำพูด การอธิบายความประพฤติของนักเรียนในทางไม่ดี จนเกินไป แต่ควรให้ผู้ปกครองเห็นถึงความพยายามครูและโรงเรียนมีเข้าใจในตัวนักเรียน รักและ ห่วงใยในนักเรียนทุกคน ในการประชุมทุกครั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นใน รูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนควร คัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้นเรียน เป็นผู้ประสานงานเมื่อมีกิจกรรมต่างๆที่ผู้ปกครองต้องเข้า ร่วม เพื่อให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ทั้งด้านการดูแล ช่วยเหลือในการจัดการศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ทุกครั้งที่มีการ ประชุมครูควรมีการสรุปผลเป็นเอกสารหลักฐานการประชุม ควรหากิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ตามลักษณะ ความเหมาะสมและความจำเป็นกับตัวนักเรียน เพื่อพัฒนา นักเรียนกลุ่มที่มีความเสี่ยงให้กลับคืนสู่สภาพปกติ สามารถอยู่ร่วมกันกับสังคมในปัจจุบันได้

ซึ่งมีงานวิจัยของ พิชราภรณ์ เดชสุภา (2551 : 51) พบว่า ครูประจำชั้นควรจัดกิจกรรมที่ หลากหลายเหมาะสมกับวัยและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมก่อนเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนเห็น ความสำคัญของตนเองกับกิจกรรมก่อนเรียนของครูประจำชั้นและโรงเรียนควรจัดให้มีเวทีแสดง ความสามารถนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้แสดงกิจกรรมที่ตนเองสนใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติคเคิล (Stickle, 1980, p.314) ได้ศึกษาหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นที่ยอมรับของนักศึกษาผล การศึกษา พบว่า หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามี 5 ประการ คือ การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาให้ สำเร็จหลักสูตรตามความสนใจและความต้องการ การให้ข้อมูลแก่นักศึกษาในเรื่องวิชาการ กฎ ระเบียบ การให้คำปรึกษานักศึกษาด้านการพัฒนาการศึกษาโดยการให้การเรียนรู้และทำความเข้าใจ นักศึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการ เป้าหมาย ความหวัง ให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาส่วนตัว และ ช่วยสนับสนุนวางแผนด้านวิชาการในระยะยาว

3.5.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำ ชั้นควรเอาใจใส่ดูแลนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองทุกคนอย่างทั่วถึง โดยนักเรียนที่จัดอยู่

ในกลุ่มเสียงและกลุ่มมีปัญหา จึงจำเป็นต้องให้ความดูแลอย่างใกล้ชิดหรือดูแลเป็นพิเศษว่านักเรียนกลุ่มปกติ เพื่อป้องกันนักเรียนในกลุ่มนี้ไม่ให้ไปหลงทางในทางที่ไม่ถูกต้องและสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาเมื่อเห็นว่ามีคามผิดปกติ ซึ่งเป็นสิ่งครูที่ปรึกษาต้องหาวิธีการที่หลากหลายและแตกต่างกันไปในการแก้ปัญหานักเรียนในกลุ่มนี้ เพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีปัญหาที่ไม่เหมือนกันถึงบางครั้งปัญหาจะเหมือนกันด้วยลักษณะที่ต่างกันในตัวบุคคล ก็ควรใช้วิธีการแก้ไขที่ต่างกัน ฉะนั้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาจะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคและมีวิธีการแก้ไขปัญหาที่ค่อนข้างมาก เพื่อให้นักเรียนในความดูแลของตนสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ในการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนสามารถกระทำได้หลายแบบด้วยกัน แต่สิ่งที่สำคัญครูที่ปรึกษาต้องมีความรู้ในการดำเนินงานและหาสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมและเป็นผลมากที่สุด คือ

3.5.4.1 การพูดคุยและให้คำปรึกษาในเบื้องต้นกับนักเรียน นับว่าเป็นวิธีการพูดคุยที่ทำให้นักเรียนรู้ผ่อนคลายกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลดน้อยลง สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและรู้สึกอบอุ่น ครูก็สอดแทรกสาระสำคัญที่คิดว่านักเรียนต้องปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงทั้งปัญหาด้านความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน พฤติกรรมที่ยังไม่เหมาะสมไม่ควรให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งนับว่าการให้การปรึกษาเบื้องต้นเป็นสิ่งสำคัญที่ครูที่ปรึกษาควรมีและปฏิบัติ

3.5.4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษาควรสรรหารูปแบบในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะในด้านต่างๆ เป็นกิจกรรมที่ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าควรมีเพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและสนุกกับกิจกรรมเหล่านั้นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมเป็นอย่างดี กิจกรรมที่ต้องให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนทุกคนที่เข้าร่วม กิจกรรมที่ควรดำเนินการมีดังนี้

3.5.4.2.1 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมนี้ครูควรหาเวลานอกเหนือจากเวลาเรียนปกติ อาจจะเป็นช่วงเช้าก่อนเข้าชั้นเรียนหรือช่วงบ่ายหลังเลิกเรียน การดำเนินงานจัดกิจกรรมในรูปแบบกลุ่มหรือชุมนุมต่างๆ โดยที่ครูและนักเรียนช่วยกันคัดเลือกกิจกรรมที่เป็นความต้องการนักเรียน และมีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้คัดเลือกกิจกรรมที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้มีส่วน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ดำเนินการเอง โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือ นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดแหล่งเรียนรู้ ให้พอเพียงกับความต้องการของนักเรียนที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยบริการนักเรียนอย่างทั่วถึง

3.5.4.2.2 กิจกรรมในห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาความให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมในขณะที่เรียน โดยการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนรู้ใช้กระบวนการกลุ่มและหรือจับคู่ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกๆกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้มากขึ้น ภาคภูมิใจในการทำงานกลุ่ม และรู้สึกภูมิใจในผลงานที่ได้ทำ

ได้ร่วมเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนๆ ฝึกทักษะการพูดหน้าชั้นเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนบ่อยๆเพื่อความเคยชิน ให้กำลังใจหรือเสริมแรงในทางบวกทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตัวเองมากยิ่งขึ้น

3.5.4.2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนหรือการจับคู่ (Buddy) จัดกิจกรรมที่ใช้ระบบเพื่อนกลุ่มเก่งมาจับคู่กับเพื่อนนักเรียนที่อ่อนกว่าโดยวิธีจับคู่กันของนักเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดของนักเรียน และมีเคมีที่เข้ากันได้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วขึ้น และได้ช่วยเหลือกันจริง ไม่เกิดปัญหาในการจับคู่ตามหลัง หรืออาจจะให้นักเรียนจับคู่ด้วยความสมัครใจกันเองทั้งสองฝ่าย เป็นการฝึกให้นักเรียนเอาใจใส่เพื่อนๆที่อ่อนกว่า ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อต่อกัน หน้าที่ของครูที่ปรึกษาคือสอดส่องกิจกรรมของผู้เรียนในแต่ละคู่ว่าสามารถช่วยเหลือกันได้มากน้อยแค่ไหน มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรไหม เพื่อที่สามารถช่วยเหลือและแนะนำให้นักเรียน

3.5.4.2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมนี้ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการเรียน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานของหลายๆวิชาของนักเรียน ซึ่งครูประจำวิชาที่สอนควรสังเกตนักเรียนในกลุ่มในขณะทำการสอน ซึ่งนักเรียนกลุ่มต้องมีการจัดสอนเพิ่มเติมนอกจากเวลาเรียน เพื่อให้เรียนได้ทันเพื่อน โดยที่ครูที่ปรึกษากับครูประจำวิชาต้องให้ความร่วมมือกันในวางแผนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มนี้ ให้นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียนของตนเอง ให้ความสำคัญกับการเรียนให้มากขึ้น ซึ่งครูผู้สอนควรนัดแนะวัน เวลา สถานที่กับนักเรียนเพื่อที่จะเรียนซ่อมเสริมหรือเพิ่มเติม

ซึ่งมีก็งานวิจัยของสายสมร ยวนมิตร (2545 : 74) พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนและครูที่ปรึกษารวมทั้งผู้ปกครองสามารถปรึกษาหารือและสามารถแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิตเติล (Little,1985 : 34-36) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ครูที่ปรึกษาควรปฏิบัติหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ เป็นผู้คอยช่วยเหลือเมื่อได้รับการร้องขอ เป็นผู้ให้การฝึกอบรมและให้คำแนะนำปรึกษา และเป็นผู้ให้ความรู้ทักษะที่จำเป็น

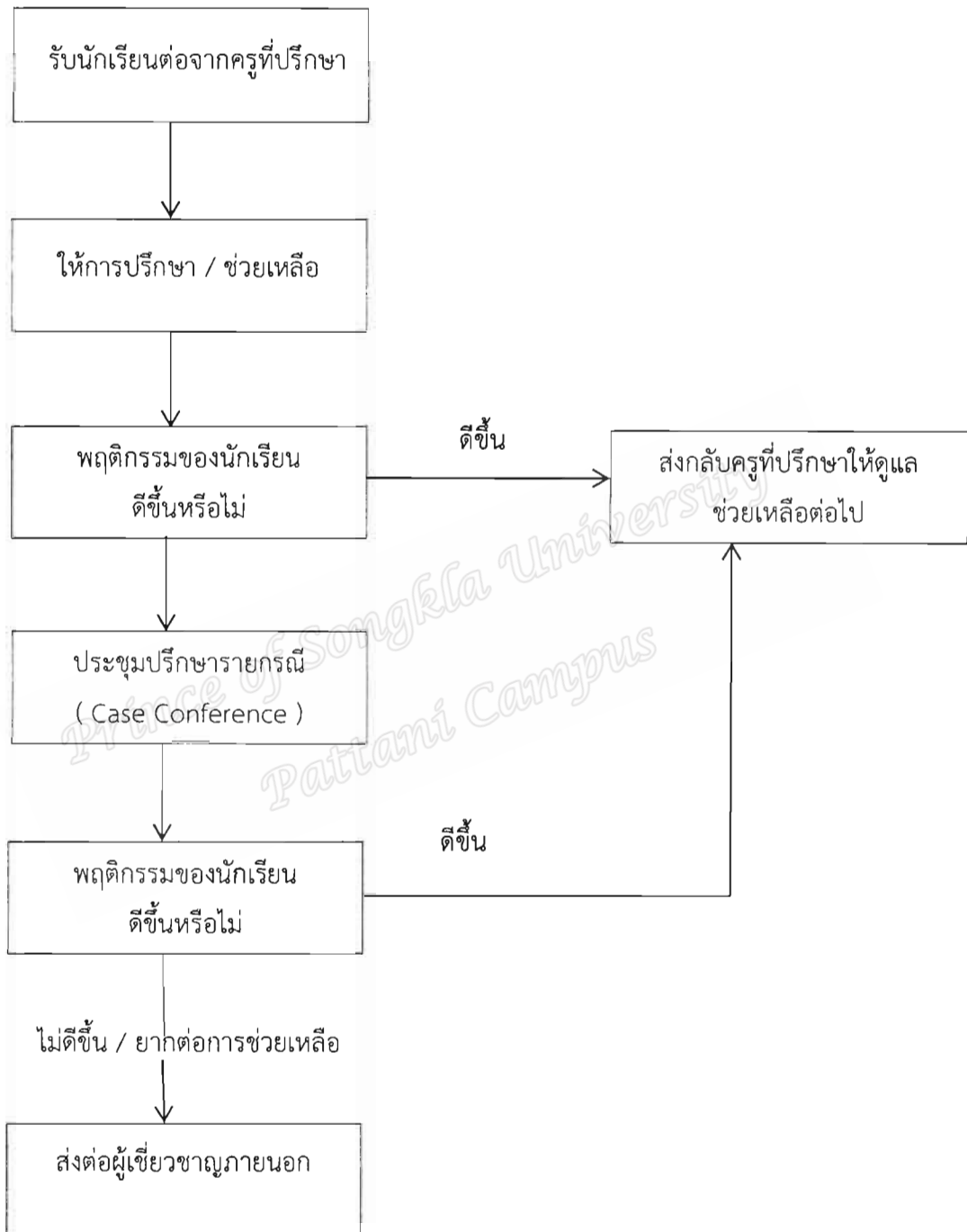
3.5.5 การส่งต่อนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 21-22) ได้กล่าวไว้ว่า ในการป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการแก้ปัญหา อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความอยากต่อการช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา เมื่อได้ดำเนินการตามกระบวนการช่วยเหลือทั้ง 4 ด้าน ข้างต้นแล้วยังไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้เพราะบางครั้งบางกรณีปัญหาของนักเรียนรุนแรงทำให้ยากต่อการแก้ไขปัญหา มีความจำเป็นที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาช่วยดำเนินการหรือแนะแนวทางเพิ่มเติมให้การช่วยเหลือครูที่ปรึกษาควรส่งต่อนักเรียนกับหัวหน้าระบบดูแลก่อนในเบื้องต้นหากมีกรณีที่หนักเกินไปให้ส่งต่อไปให้ผู้เชี่ยวชาญแก้ไขปัญหานั้นต่อไป เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นปัญหาจะทวีคูณหรือมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอีก ลักษณะของการส่งต่อนักเรียนมีรูปแบบของการดำเนินการได้ 2 แบบ คือ

3.5.5.1 การส่งต่อภายใน เป็นการส่งนักเรียนที่มีปัญหาภายในโรงเรียนโดยครูผู้ดูแลส่งต่อนักเรียนให้กับทีมหัวหน้าระบบดูแลหรือครูที่มีความสามารถในการช่วยเหลือนักเรียนได้ตามลักษณะของปัญหาที่พบ เช่น ครูฝ่ายแนะแนว ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง และครูที่สังเกตได้ว่านักเรียนคนนี้น่าจะชื่นชอบ ในการส่งต่อนักเรียนในแต่ละครั้งควรมีการจัดทำข้อมูลหรือประวัติของนักเรียนที่ผ่านมา เพื่อผู้รับต่อจะได้หาวิธีการแก้ไขปัญหาและวิธีการช่วยเหลือได้ตรงจุดและรวดเร็วขึ้น มีการประสานงานหรือแจ้งให้ทราบก่อนล่วงหน้าพร้อมชี้แจงรายละเอียดให้ทราบทั้งตัวนักเรียนเอง และผู้ที่รับการส่งต่อจะได้ไม่เกิดปัญหาตามหลังมีความเข้าใจเหตุผลในการส่งต่อในครั้งนี้ ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีไม่อคติและยอมรับ พร้อมนัดวันเวลาที่ส่งต่อกับครูที่ให้ผู้ดูแลช่วยเหลือ และเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นพร้อมที่จะรับนักเรียนกลับคืนที่เดิม

3.5.5.2 การส่งต่อภายนอก เป็นการช่วยเหลืออีกชั้นหนึ่งของครูผู้ดูแลที่ได้รับนักเรียนส่งต่อภายในมาดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์หรือกระบวนการที่กำหนดไว้ ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่มีความชำนาญในด้านนี้ โดยเฉพาะ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนอีกชั้น ครูที่ควรเป็นผู้ส่งต่อนักเรียน ได้แก่ ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองของโรงเรียน เพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อนักเรียนได้รับการช่วยเหลือแล้วสามารถกลับคืนสภาพปกติ โรงเรียนก็จะรับนักเรียนให้กลับเข้าเรียนตามเดิม

ซึ่งมีงานวิจัยของ นันทพงศ์ พงษ์ชาติรัตน์ (2546 : 124) พบว่า ได้เสนอแนวทางการส่งต่อนักเรียน คือ ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องไปพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือนักเรียนให้ความสนใจแก่นักเรียนว่าการช่วยเหลือนักเรียนจะเป็นความลับและรู้เฉพาะครู นักเรียน ผู้ปกครองเท่านั้น เมื่อนักเรียนได้รับการช่วยเหลือแก้ไขแล้ว นักเรียนสามารถกลับเข้ามารับการศึกษาในโรงเรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา เรื่องไพศาล (2547 : 50) พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี แนวทาง คือ ครูที่ปรึกษาควรประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือดูแลนักเรียนต่อและประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องการส่งต่อนั้นต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ 6 แสดงกระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนของครูแนะแนว / ฝ่ายปกครอง

แผนภาพที่ 6 : กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนของครูแนะแนวและฝ่ายปกครอง
ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2547 : 53)

3.6 บทบาทของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 17-21) บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากสถานศึกษาประกอบด้วยบุคคลต่างๆที่จะทำให้การทำงานตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้สำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรอื่นๆดังนี้

3.6.1 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารถือว่าเป็นผู้นำสูงสุดในโรงเรียนสามารถบริหารในทุกๆด้านและให้ความสำคัญในทุกขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ จึงควรดำเนินการตามหน้าที่และแนวทางดำเนินงานดังนี้

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 10 แสดงบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน

บทบาทหน้าที่	แนวทางการดำเนินงาน
<p>1. การบริหารจัดการให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนควรให้ชัดเจน</p> <p>2. การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นๆและบุคคลนอก เช่น เครือข่าย องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ สาธารณสุขหรือ โรงพยาบาล ฯลฯ</p> <p>3. ในการกำกับดูแล นิเทศ การติดตามเอ นำมาประเมินผล การส่งเสริมและเป็นกำลังใจในการดำเนินงานต่างๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดกลยุทธ์ เป้าประสงค์ ของ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - เพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนเห็น ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน - การกำหนดโครงสร้างในการ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา - แต่งตั้งคณะกรรมการในการ ดำเนินงานตามความเหมาะสม - ประชุมคณะกรรมการและกำหนด เกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน - ส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคคลใน โรงเรียนได้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง - เชิญชวนมาร่วมเป็นกรรมการและ สร้างเครือข่ายร่วมกันในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน - มีการประชุมร่วมกันเพื่อหาทางออก - กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน - นิเทศ ติดตามงาน รายงานผล - ให้รางวัลในผลงานการดำเนินใน โอกาสต่างๆ

ตารางที่ 10 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่มา: (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 17-18)

3.6.2 บทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา

ครูที่ปรึกษานับได้ว่าผู้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าคนอื่น และเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันไปในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนกำหนด ซึ่ง ครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปเร็วขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า วิธีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญของการดำเนินงาน 5 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2546 : 35) ดังต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การรู้ข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นๆเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยการสัมภาษณ์หรือการสังเกตและไม่ควรการคาดเดาข้อมูล เพราะอาจจะเกิดข้อผิดพลาดหรือปัญหาได้ยากต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรืออาจจะเกิดผลได้น้อยมาก
2. การคัดกรองนักเรียน เป็นคัดนักเรียนจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและข้อมูลในภาพรวมโดยที่นำข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำมาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนได้กำหนด
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การสนับสนุนให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาแต่คนมาพัฒนาส่งเสริมให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สนับสนุนในสิ่งที่นักเรียนถนัด และชื่นชอบเพื่อนนักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง ป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา โดยหากิจกรรมที่เห็นว่านักเรียนชื่นชอบมาจัดนักเรียน และสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา การดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนโดยทั่วถึงและเสมอภาคกัน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาจำเป็นอย่างยิ่งต้องดูแลอย่าใกล้ชิด เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยให้เป็นบุคคลที่สังคมไม่ต้องการ
5. การส่งต่อ เป็นการดำเนินการในกรณีที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือหรือหากว่านักเรียนที่ผ่านการช่วยเหลือแล้วมีพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่แตกต่างจากเดิม ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง ถูกต้องและรวดเร็วขึ้นแต่ละกิจกรรมมีความสำคัญแตกต่างกันไป

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 1)

1. ปรับเปลี่ยนบทบาท วิธีคิดและปรับทัศนคติของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ในการส่งเสริมการดูแลพัฒนานักเรียนทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และการเข้าร่วมในสังคม

2. หารูปแบบที่จะสร้างความมั่นใจแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาสามารถเข้าไปคุยกับครูที่เขารู้สึกอบอุ่น และอยากจะเล่าหรือระบายความใน

3. ทำความเข้าใจกับครูที่ดูแลให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาอะไรจะได้ช่วยการแก้ปัญหาได้ทันเวลา และร่วมมือกันสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติ ให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน ซึ่งการที่ จะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานต้องมีความเชื่อดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 3)

1. นักเรียนทุกคนต้องการความรักความเข้าใจการให้อภัยการให้โอกาสอยากเป็นคนดีมีปัญหาและมีความสุข

2. นักเรียนทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน

3. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมกระทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรฐานช่วยเป็นเกณฑ์และบรรทัดฐานในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554 : 10-15) ได้กำหนดว่า มาตรฐานคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการสร้างคุณภาพในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ทั้งหมด 3 มาตรฐาน 2 ตัวชี้วัด แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

4.1 มาตรฐานด้านนักเรียน

ประกอบด้วย 1 มาตรฐาน 5 ตัวชี้วัด ให้ความสำคัญกับนักเรียนและเปิดโอกาสพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพของตน และรู้จักการวางตัวในการเข้าร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.1.1 ตัวชี้วัดที่ 1 รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 75 นักเรียนมีความรู้ความสนใจ หาสิ่งที่ตนถนัด สามารถจุดเด่นในตัวเอง ลบล้างจุดด้อยของตนเอง

ระดับที่ 2 ร้อยละ 75 ระดับที่ 1 นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ตัดสินใจในการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในสิ่งที่ตนชื่นชอบตามความเหมาะสม

ระดับที่ 3 ร้อยละ 75 ระดับที่ 2 ความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและสามารถคิดสร้างสรรค์

ระดับที่ 4 ร้อยละ 75 ระดับที่ 3 รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและมีความเหมาะสม

4.1.2 ตัวชี้วัดที่ 2 ร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์และมีนิสัยที่ดี

เกณฑ์ในการประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 75 นักเรียนมีสุขภาพที่สมบูรณ์ น้ำหนักและส่วนสูงได้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ระดับที่ 2 ร้อยละ 75 มีระดับที่ 1 สามารถหาวิธีการป้องกันตนเอง และรู้จักการดูแลสุขภาพตนเองได้

ระดับที่ 3 ร้อยละ 75 มีระดับที่ 2 นักเรียนมีความร่าเริง สดใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสามารถปรับตัวได้กับทุกสถานการณ์

ระดับที่ 4 ร้อยละ 75 มีระดับที่ 3 สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในแก๊งค์และให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้

4.1.3 ตัวชี้วัดที่ 3 การรู้จักใช้ชีวิตและสามารถป้องกันตนเองและเสี่ยงในสิ่งที่ไม่เหมาะสม

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ร้อยละ 85 ความสามารถในการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจในงานสามารถเสี่ยงอันตรายได้

ระดับที่ 2 ร้อยละ 90 ระดับที่ 1 สามารถวิเคราะห์และจำแนกสิ่งที่เป็นพิษภัยอันตรายและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ระดับที่ 3 ร้อยละ 85 ระดับที่ 2 ก้าวทันเทคโนโลยีและความกล้าแสดงออกและปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

ระดับที่ 4 ร้อยละ 90 ระดับที่ 3 สามารถชักจูงเพื่อไปในการที่ถูกต้องและเหมาะสม

4.1.4 ตัวชี้วัดที่ 4 ปฏิบัติตนเป็นคนดี และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม

ระดับที่ 1 ร้อยละ 75 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนได้รับมอบหมายตามคาดหวัง

ระดับที่ 2 ร้อยละ 75 ระดับที่ 1 ผู้เรียนสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี และประพฤติตนตามที่โรงเรียนกำหนด

ระดับที่ 3 ร้อยละ 75 ระดับที่ 2 ยึดตามประเพณี และตามวัฒนธรรมของคน
ในพื้นที่และในสังคม

ระดับที่ 4 ร้อยละ 85 ระดับที่ 3 เป็นบุคคลที่ดี และเป็นตัวอย่างที่เหมาะสม
ในกับชุมชน และสังคม

4.1.5 ตัวชี้วัดที่ 5 มีเจตคติที่ดีและทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
เกณฑ์การประเมิน
ระดับที่ 1 ร้อยละ 75 รู้จักการทำงานและอาชีพ
ระดับที่ 2 ร้อยละ 75 ระดับที่ 1 และรู้ความสนใจด้านอาชีพของตนเอง
ระดับที่ 3 ร้อยละ 75 ระดับที่ 2 และมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
ระดับที่ 4 ร้อยละ 75 ระดับที่ 3 และมีทักษะและประสบการณ์ในการ
ประกอบอาชีพที่ถนัดและสนใจ

4.2. มาตรฐานด้านกระบวนการ
ประกอบด้วย 1 มาตรฐาน 3 ตัวชี้วัด เน้นให้มีการบริหารจัดการระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

4.2.1 ตัวชี้วัดที่ 1 มีการวางระบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

เกณฑ์การประเมิน
ระดับที่ 1 มีโครงสร้างการบริหารงาน
ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 มีการคัดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ
ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 มีแผนงานโครงการ ปฏิบัติงานตามแผนที่ชัดเจน
และจัดทำคู่มือการดำเนินงานของโรงเรียน

ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 พัฒนาในดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพและ
บริบทของสถานศึกษา

4.2.2 ตัวชี้วัดที่ 2 มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2.2.1 รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มที่รับผิดชอบ
เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 จัดกระบวนการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่
แตกต่างกัน

ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 ศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามความ
เหมาะสม

ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 มีการวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมนักเรียน และพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

4.2.2.2 มีการคัดกรองนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนครบทุกคน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้น

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 มีการนำผลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนมา

จัดทำสารสนเทศระดับสถานศึกษาและนำไปใช้

4.2.2.3 มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีแผนงานโครงการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 มีการปฏิบัติงานตามแผน

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการประเมินสรุปผลและรายงานผล

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และมีการติดตามพฤติกรรมและพัฒนาศักยภาพ

ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.2.2.4 มีการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีการวางแผนการให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรม

ซ่อมเสริมและสื่อสารกับผู้ปกครอง

ระดับที่ 2 มีระดับที่ 1 จัดกิจกรรมป้องกัน ช่วยเหลือและสามารถหาสิ่งที่

สอดคล้องกับสภาพปัญหา

ระดับที่ 3 มีระดับที่ 2 และมีการติดตามผลการดูแลช่วยเหลืออย่าง

ต่อเนื่อง

ระดับที่ 4 มีระดับที่ 3 และนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาได้รับการ

ป้องกันช่วยเหลือแก้ไขให้มีพฤติกรรมดีขึ้น

4.2.2. ส่งต่อนักเรียนให้ตรงตามที่กำหนดและประเด็นปัญหา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 เครือข่ายการส่งต่อภายในและภายนอก

ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 มีกิจกรรมป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา

ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบ

ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 มีการติดตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือเบื้องต้น
 ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 มีการปรับปรุงพัฒนาการส่งต่ออย่างเป็นระบบและมี
 เครือข่ายสหวิชาชีพ

4.2.3 การนิเทศ กำกับ ติดตามดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 มีการดำเนินงานตามแผน

ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 มีการรายงานผล

ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 และมีการนำผลมาปรับปรุงและประชาสัมพันธ์

4.3. มาตรฐานด้านปัจจัย

ประกอบด้วย 1 มาตรฐาน 4 ตัวชี้วัด เน้นการใช้สื่อต่างๆ เครื่องมือ เพื่อการ
 ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.3.1 ตัวชี้วัดที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 ผู้บริหารมีนโยบายการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 สามารถพัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาระบบการทำงาน

ทำงาน

ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 มีการส่งเสริมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักเรียน

4.3.2 ตัวชี้วัดที่ 2 ครูมีความสามารถในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจ

ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 มีการพัฒนาตนเอง

ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 และสามารถปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 และให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ร่วมงามและสร้าง

เครือข่ายในการปฏิบัติงาน

4.3.3 ตัวชี้วัดที่ 3 ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เกณฑ์ประเมิน

ระดับที่ 1 มีการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน
 ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในกิจกรรมการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน
 ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 และมีเครือข่ายผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน
 ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 และมีแผนงาน โครงการ กิจกรรมในการดูแล ส่งเสริม
 ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียน

4.3.4 ตัวชี้วัดที่ 4 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน

ระดับที่ 1 เครื่องมือ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ดูแลและผู้ปกครอง
 ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ระดับที่ 2 ระดับที่ 1 เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนและคัดแยกนักเรียน

ระดับที่ 3 ระดับที่ 2 เครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพนักเรียน

การป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข

ระดับที่ 4 ระดับที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการส่งต่อนักเรียนที่มีความพร้อม

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาพ อัยยะ(2552)ได้ทำการศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่
 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

บัวเครือ โพธิ์ชัย(2548)ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม
 อยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการดำเนินงานอันดับแรก คือ การรู้จัก
 นักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ได้แก่ การส่งต่อและการป้องกันและแก้ไข
 ปัญหา ส่วนปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 สระแก้ว เขต 2 จำแนกตามระดับชั้นโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างไม่มี
 หมายความว่าสำคัญทางสถิติ

วรา งามเสียม(2552)ได้ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า

ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ทั้งนี้ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูปรึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุมาลี ทองงาม (2555) ได้ศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโคกอนสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 6 คนครูที่ปรึกษา จำนวน 6 คนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 6 คน รวม 26 คนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกอนมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

กาดาทิ สามะเต๊ะ(2556) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จำนวน 115 คน และการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า 1) ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งหน้าที่และขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกัน 3) ประมวลผลข้อเสนอแนะ พบว่า โรงเรียนควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในเรื่องวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและคิดกระบวนการทำงานร่วมกัน

บุปผาชาติ เข็มวิชัย(2558)ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านแม่ต๋อมอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรในการศึกษา คือ บุคลากรในโรงเรียน บ้านแม่ต๋อม จำนวน 23 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน และครู จำนวน 21 คน พบว่า 1). ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดความชัดเจนใน นโยบายและวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ครูย้ายบ่อย มีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาทุกปีทำให้ขาดความ ต่อเนื่อง ข้อมูลนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ครูไม่สามารถติดตาม ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีบุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ด้านการส่งต่อ นักเรียนโดยตรง 2).ผู้บริหารและครู มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ร่างคู่มือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีผลทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นที่น่า พพอใจ อีกทั้งมีความเหมาะสมในการดำเนินงาน ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบ ระบบการดำเนินงานทั้ง 5 ขั้นตอน มีขั้นตอนที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจมาก คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัด กรองนักเรียน และการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนขั้นตอนที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจปานกลาง คือ การส่งต่อ และขั้นตอนที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจน้อย คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหา

นริศรา จุแย้ม(2553)ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง พบว่าการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล และด้านการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ปัญหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการ คัดกรองนักเรียน

Bedard (1964)ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายด้านวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐแคลิฟอร์เนีย 12 แห่ง ผลการศึกษาได้พบว่า ในโรงเรียนส่วนใหญ่ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย ทางวินัยนักเรียน โดยอาศัยผลของการประชุม เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูผู้ปกครองและ นักเรียนเป็นแนวทาง

Grittes(1975)ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นและอาจารย์ ที่ปรึกษาทางวิชาการของนักศึกษาปริญญาตรีและศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะต่างๆ ที่มีผลต่อ การรับรู้ ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่าคุณลักษณะที่นิสิต ต้องการ คือ ความอบอุ่นเป็นกันเองและมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตกับอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นและ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เห็นได้ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนต้องให้ความสำคัญ ครูผู้ดูแลควรมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจากแหล่งข้อมูลและวิธีการต่างๆ และผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยมีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1. แบบการวิจัย

การวิจัย สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามควบคู่กับข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 130 คน ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาจำนวน 581 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 646 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 65 โรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มประชากร			
	ผู้บริหาร		ครู	
	ผู้จัดการ	ผู้อำนวยการ	ครูที่ปรึกษา	ครูแนะแนว
ขนาดเล็ก	28	28	168	28
ขนาดกลาง	16	16	96	16
ขนาดใหญ่	21	21	252	21
รวม	65	65	516	65
รวมทั้งหมด	130		581	

2.2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารจำนวน 56 คน โดยไม่ได้แบ่งอัตราส่วนผู้อำนวยการกับผู้จัดการ ครูจำนวน 226 คน โดยไม่ได้แบ่งอัตราส่วนครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวจำนวน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ทั้งหมด 282 คน

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร		ครู	
	ผู้จัดการ	ผู้อำนวยการ	ครูประจำชั้น	ครูแนะแนว
ขนาดเล็ก	6	18	62	24
ขนาดกลาง	6	7	43	13
ขนาดใหญ่	7	12	65	19
รวม	19	37	170	56
รวมทั้งหมด	56		226	

สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โดยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนออกมา 5 โรงเรียนด้วยกัน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้บริหารผู้ให้ข้อมูล 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข
5. การส่งต่อนักเรียน

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ใช้วัดระดับสภาพ ปัญหาและสภาพการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีโดยมีความหมายของแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานมาก
- 3 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานน้อย

1 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.2 แบบสัมภาษณ์

การคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งนิยมใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพ การปรับตัว เจตคติ ความสนใจ รวมทั้งคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านวิธีการปฏิบัติ การใช้การสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถในด้านความรู้ความคิดทางสติปัญญาก็สามารถใช้ได้

3.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ

3.2.3 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย 1 ครั้ง

3.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นต่างๆ หรือวัดความจริงที่ไม่ทราบ อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของคำถามเป็นชุดๆ เพื่อวัดสิ่งที่ต้องการวัด โดยมีคำถามเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้า ให้บุคคลตอบออกมา นับว่าเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้วัดทางด้านจิตพิสัย

4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากงานวิจัยของแก้ว อวนศรี (2552), สุเทพ พรหมรักษา (2552), สมพงษ์

แก้วอาจ(2547), วิชิต รุ่งศรีทอง (2545); เรืองยศ ครองตรี (2550) ,สุภาพ อัยยะ(2552) และ วิฑูร วงษ์แหวน(2549)

4.1.2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุม สภาพ ปัญหา และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้านคือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ5) การส่งต่อนักเรียน แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4.1.3 ร่างแบบสอบถามเพื่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งมีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์(Item Objective Congruence Index : IOC) จากข้อ คำถาม เพื่อพิจารณาด้านภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเชี่ยวชาญใน หลายด้าน และต้องได้ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ถ้ามีค่าน้อยกว่าผู้วิจัยจะต้อง ปรับปรุงข้อคำถาม (พิสนุ พงศรี , 2549 : 138-140)พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

ผลการตรวจสอบค่าIOCของแบบสอบถามชุดนี้ พบว่ามีค่ามากกว่า 0.50 โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงข้อคำถาม

4.1.5 นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาของข้อคำถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะ ขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มีการ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูแนะแนว และครูประจำชั้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด ปัตตานี ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามโดยตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach , 1990 : 204 อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2543 : 125-126) ผลกา รวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยตรวจสอบค่าครอนบาคอัลฟามีค่าเท่ากับ .95

4.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลอง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

4.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ

4.2.3 นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย 1 ครั้ง

4.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.1.1 นำหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาต่างๆที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 282 ชุด พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดวันรับคืน

5.1.3 ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ไปรับคืน ซึ่งได้รับคืนครบตามจำนวนตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดหลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

5.2.1 นำหนังสือหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในการสัมภาษณ์

5.2.2 ผู้วิจัยได้สอบถามถึงความสะดวกในการให้สัมภาษณ์ และนัดวันเวลาในการให้สัมภาษณ์

5.2.3 ผู้วิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์ตามวันเวลาที่ได้นัดหมายกับผู้ให้สัมภาษณ์

5.2.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ นำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย(mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127 อ้างถึงใน ตลมนรจรณ์ บากา และ เกษตรชัย และหิม, 2548 : 82) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับน้อย

2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับปานกลาง

3.50 - 4.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับมาก

4.50 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติระดับมากที่สุด

4. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่มคือ ค่าที (t- Test) และมากกว่าสองกลุ่มคือ ค่าเอฟ (F -Test) รวมถึงการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ

แบบสอบถามตอนที่3เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมาย คล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การ คัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การ ส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่1ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และ วิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่2ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ย เลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ค่าที (t-Test) และ ค่าเอฟ (F -Test) ในกาวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยมีเนื้อหาสาระรายละเอียดดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะจากแบบสัมภาษณ์สภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test)
F	แทน	สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม (F-test)
p-value	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับของค่านัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน มีรายละเอียดสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับความคิดเห็นต่อ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

4.2.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้บริหาร

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
1.1 ชาย	32	57.1
1.2 หญิง	24	42.9
รวม	56	100
2.ตำแหน่ง		
3.1 ผู้อำนวยการ	37	66.1
3.2 ผู้จัดการ	19	33.9
รวม	56	100
3.ประสบการณ์การทำงาน		
4.1 1-5 ปี	13	23.2
4.2 6-10 ปี	23	41.1
4.3 11 ปีขึ้นไป	20	35.7
รวม	56	100
4.ขนาดโรงเรียน		
5.1 ขนาดเล็ก	24	42.9
5.2 ขนาดกลาง	13	23.2
5.3 ขนาดใหญ่	19	33.9
รวม	56	100

จากตารางที่11 แสดงข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และเพศหญิงจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1 และผู้จัดการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 ประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 ประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 และ ประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ขนาดโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ตามลำดับ

4.2.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านครู

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
1.1 ชาย	57	25.2
1.2 หญิง	169	74.8
รวม	226	100
2.ตำแหน่ง		
3.1 ครูแนะแนว	56	24.8
3.2 ครูที่ปรึกษา	170	75.2
รวม	226	100
3.ประสบการณ์การทำงาน		
4.1 1-5 ปี	130	57.1
4.2 6-10 ปี	63	27.4
4.3 11 ปีขึ้นไป	33	100
รวม	226	100
4.ขนาดโรงเรียน		
5.1 ขนาดเล็ก	86	38.1
5.2 ขนาดกลาง	56	24.8
5.3 ขนาดใหญ่	84	37.2
รวม	226	100

จากตารางที่ 12 แสดงข้อมูลทั่วไป พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 226 คนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 และเพศชายจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นครูที่ปรึกษา จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ

75.2 และครูที่ปรึกษา จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี 10 จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 63 คน และ ประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ ขนาดโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 และโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ตามลำดับ

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน ปรากฏดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหา และระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน

รายการ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.74	.85	มาก	3.83	.81	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.65	.84	มาก	3.71	.79	มาก
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.65	.71	มาก	3.67	.67	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.88	.85	มาก	3.89	.67	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.68	.72	มาก	3.75	.68	มาก
รวม	3.72	.73	มาก	3.75	.68	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับ มาก มีค่า ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามระดับสภาพปัญหา พบว่าด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .85) รองลงมา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ($\bar{x} = 3.65$,

S.D. = .71) รองลงมา ด้านการส่งต่อนักเรียน คือ ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = .72) ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนอยู่ระดับน้อยที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = .84) ส่วนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามระดับการดำเนินงาน พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .67) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .81) รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .68) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .79) และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .67)

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของครู

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแล ทั้ง 5 ด้าน

รายการ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.79	.67	มาก	3.06	.77	ปานกลาง
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.69	.74	มาก	2.94	.84	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.72	.75	มาก	3.08	.75	ปานกลาง
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.79	.71	มาก	2.76	.69	ปานกลาง
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.72	.71	มาก	3.03	.85	ปานกลาง
รวม	3.74	.65	มาก	2.97	.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่า ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .65) และการดำเนินงานอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = .65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามระดับสภาพปัญหา พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการป้องกัน และแก้ปัญหามากที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .67) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .75) และด้านการคัดกรองนักเรียนน้อยที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามระดับการ

ดำเนินงาน พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{x} = 3.08$, S.D. = .75) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = .77) รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 3.03$, S.D. = .85) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = .84) และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.76$, S.D. = .69)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายข้อ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีจากแบบสอบถาม

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านปรากฏผลดังตารางที่ 15 - 19 ต่อไปนี้

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1.1 โรงเรียนมีแผนและปฏิทินปฏิบัติงาน การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เตรียมความพร้อม	3.75	.92	มาก	3.84	.80	มาก
1.2 โรงเรียนมีความชัดเจนของการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในระเบียบสนธิสัญญาแต่ละบุคคล	3.70	.81	มาก	3.66	.98	มาก
1.3 ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเพิ่มเติมนอกเหนือจากในโรงเรียน โดยการลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ดูแล	3.54	1.08	มาก	3.68	1.08	มาก
1.4 โรงเรียนได้มีการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.89	1.12	มาก	4.02	.94	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1.5 ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนรายบุคคลที่ได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานและดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป	3.79	1.06	มาก	3.88	.97	มาก
1.6 ท่านได้นำปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาปรับปรุงแก้ไข	3.68	1.08	มาก	3.84	1.02	มาก
1.7 ท่านได้มีการจัดประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการคัดกรองนักเรียน	3.84	3.84	มาก	3.93	.97	มาก
รวม	3.74	.85	มาก	3.83	.81	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนได้มีการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีสภาพปัญหามากที่สุด ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 1.12) และน้อยที่สุด คือ ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเพิ่มเติมนอกเหนือจากในโรงเรียนโดยการลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ดูแล ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 1.08)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้มีการจัดประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = .97) และน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีความชัดเจนของการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในระเบียบแบบแผน แต่ละบุคคล ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .98)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
2.1 โรงเรียนมีความชัดเจนของ เกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม ของโรงเรียน	3.57	1.01	มาก	3.61	.95	มาก
2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน และผู้บริหารได้สร้างความ เข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน	3.68	1.01	มาก	3.84	.99	มาก
2.3 ท่านได้ติดตามผลและ ประเมินผลนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด	3.79	.99	มาก	3.86	.90	มาก
2.4 ท่านมีการจัดทำเอกสาร สารสนเทศผลการคัดกรอง นักเรียนระดับสถานศึกษาที่ เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่าง เป็นระบบ	3.57	.97	มาก	3.55	.99	มาก
รวม	3.65	.84	มาก	3.71	.79	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = .84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านได้ติดตามผลและประเมินผลนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .99) และน้อยที่สุด คือ 1 โรงเรียนมีความชัดเจนของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม ของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = 1.01)

การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.714$, S.D. = .79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด ท่านได้ติดตามผลและประเมินผลนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .90) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = .99)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
3.1 ท่านได้จัดทำปฏิทินแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี	3.64	.82	มาก	3.63	.79	มาก
3.2 ท่านและบุคลากรในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน	3.48	.83	มาก	3.52	.89	มาก
3.3 ท่านได้มีการพูดคุยให้การปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร	3.70	.83	มาก	3.82	.79	มาก
3.4 ท่านจัดกิจกรรมที่ช่วยในการส่งเสริมนักเรียนตรงตามความต้องการของนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม	3.61	.78	มาก	3.68	.81	มาก
3.5 ท่านได้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้า	3.84	.87	มาก	3.71	1.00	มาก
รวม	3.65	.70	มาก	3.67	.67	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพ ปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้าน

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = .70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านได้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้า($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .79) และน้อยที่สุด คือ ท่านและบุคลากรในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิทินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .89)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือท่านได้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้า ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 1.00) และน้อยที่สุด คือ ท่านและบุคลากรในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิทินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .89) ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	X	S.D	แปลผล	X	S.D	แปลผล
4.1 ท่านมีการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.73	1.04	มาก	3.95	.86	มาก
4.2 ท่านกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	3.82	.83	มาก	3.86	.69	มาก
4.3 ท่านได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการวางตัวที่เหมาะสมตามวิธีของมุสลิมควรปฏิบัติ	3.89	.87	มาก	4.04	.95	มาก
4.4 ท่านดูแลเอาใจใส่นักเรียนโดยออกเยี่ยมบ้านเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือ	3.98	.67	มาก	4.02	.92	มาก
4.5 ท่านได้จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนที่อ่อน เรียนรู้ซ้ำไม่ทันเพื่อน	3.95	.94	มาก	3.95	.88	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
4.6 ท่านประเมินผลและแจ้งให้ ผู้ปกครองทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมใน การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.64	.77	มาก	3.70	.76	มาก
4.7 ท่านและผู้บริหารตรวจสอบและ ติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน	4.34	4.09	มาก	3.80	.82	มาก
4.8 ท่านสร้างความมั่นใจในการรักษา ความลับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของ นักเรียน	3.70	1.03	มาก	3.82	.89	มาก
รวม	3.88	.86	มาก	3.89	.67	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพ ปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .86) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านและผู้บริหารตรวจสอบและติดตามผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 4.09) และน้อยที่สุด คือ ท่านประเมินผลและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .77)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านได้ ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการวางตัวที่เหมาะสมตามวิธีของมุสลิมควรปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .95) และน้อยที่สุด คือ ท่านประเมินผลและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = .76)

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
5.1 ท่านและทีมงานสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน	3.80	.77	มาก	3.84	.80	มาก
5.2 ท่านมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ	3.88	.99	มาก	3.95	1.06	มาก
5.3 ท่านนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน	3.66	.77	มาก	3.75	.75	มาก
5.4 โรงเรียนจะมีการส่งต่อภายนอกกรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่รุนแรง เพื่อปรับพฤติกรรมนักเรียนตามความเหมาะสม	3.54	.99	มาก	3.55	3.64	มาก
5.5 ทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียนท่านมีการชี้แจงให้เหตุผลเสมอ	3.50	.71	มาก	3.64	3.83	มาก
รวม	3.68	.72	มาก	3.75	.68	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพ ปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด ท่านมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .99) และน้อยที่สุด คือ ทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียนท่านมีการชี้แจงให้เหตุผลเสมอ ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .71)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 1.06) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 3.64)

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านครู เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านปรากฏผลดัง ตารางที่ 20 – 24 ต่อไปนี้

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและระดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1.1 ท่านได้เก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ตัวนักเรียนรายบุคคลใน 3 ด้าน คือด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว	3.67	.92	มาก	2.92	.97	ปานกลาง
1.2 ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียน เบื้องต้นโดยให้นักเรียน ตะฮารูฟ ตัวเอง(แนะนำตัวเอง)	3.95	.89	มาก	3.19	.92	ปานกลาง
1.3 ท่านได้รับข้อมูลการรู้จักนักเรียน รายบุคคลจากการสัมภาษณ์ และ การสังเกตนักเรียน	3.86	.82	มาก	3.16	.85	ปานกลาง
1.4 ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียน เพิ่มเติมนอกเหนือจากในโรงเรียน โดยการลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้าน นักเรียนเพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ ระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ดูแล	3.60	1.00	มาก	3.07	.97	ปานกลาง
1.5 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับตัว นักเรียน กับโรงเรียน	3.86	.93	มาก	2.88	.96	ปานกลาง
1.6 ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียนรายบุคคลที่ได้มาเป็น แนวทางในการดำเนินงานและดูแล ช่วยเหลือนักเรียนต่อไป	3.80	.79	มาก	2.90	1.09	ปานกลาง
1.7 ท่านได้นำปัญหาอุปสรรค การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคลมาปรับปรุง	3.83	.85	มาก	3.10	1.17	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1.8 ทีมงานได้มีการประชุมวางแผน การคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และมี ปัญหาตามเกณฑ์ที่โรงเรียนได้ กำหนดไว้	3.79	1.15	มาก	3.25	.83	ปานกลาง
รวม	3.79	.67	มาก	3.06	.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้นโดยให้นักเรียน ตระอารูปตัวเอง (แนะนำตัวเอง) มีสภาพปัญหามากที่สุด ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .89) และน้อยที่สุด คือ ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเพิ่มเติมนอกเหนือจากในโรงเรียน โดยการลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ดูแล ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 1.00)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้นโดยให้นักเรียน ตระอารูปตัวเองมีการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = .85) และน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนกับโรงเรียน ($\bar{x} = 2.88$, S.D. = .96)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและระดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
2.1 โรงเรียนมีความชัดเจนของ เกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่มของโรงเรียน	3.61	.94	มาก	2.87	.96	ปานกลาง
2.2 ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐาน นักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์ เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และ กลุ่มมีปัญหา	3.65	.93	มาก	3.00	1.06	ปานกลาง
2.3 ท่านได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรม สำหรับการคัดกรองนักเรียนด้าน พฤติกรรมเป็นเครื่องมือในการคัด กรองนักเรียน	3.73	.98	มาก	2.96	.82	ปานกลาง
2.4 คณะกรรมการดำเนินงานและ ผู้บริหารได้สร้างความเข้าใจกับ ผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากร ในโรงเรียนเกี่ยวกับการคัดกรอง นักเรียน	3.72	.88	มาก	2.99	.83	ปานกลาง
2.5 ท่านได้ติดตามผลและประเมินผล นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และ กลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด	3.76	.92	มาก	2.95	1.04	ปานกลาง
2.6 ท่านนำผลการประเมินนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมี ปัญหารายงานให้คณะกรรมการ ทราบเพื่อแก้ไขต่อไป	3.64	.91	มาก	2.78	1.11	ปานกลาง
2.7 ท่านมีการจัดทำเอกสาร สารสนเทศผลการคัดกรอง นักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็น ปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็น ระบบ	3.56	1.00	มาก	2.71	.97	ปานกลาง

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
2.8 ท่านได้รับความร่วมมือจาก ผู้ปกครองนักเรียนในการให้ข้อมูล นักเรียน	3.73	.90	มาก	3.07	.88	ปานกลาง
2.9. ท่านทำการคัดกรองนักเรียนโดย การพิจารณาข้อมูลนักเรียนจาก หลายๆด้าน	3.80	.86	มาก	3.17	.95	ปานกลาง
รวม	3.69	.74	มาก	2.94	.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านทำการคัดกรองนักเรียนโดยการพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากหลายๆด้าน ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .74) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 1.00) ส่วนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = .84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านทำการคัดกรองนักเรียนโดยการพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากหลายๆด้าน ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .95) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 2.71$, S.D. = .97)

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพ ปัญหาและระดับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
3.1 ท่านได้มีการพูดคุยให้การปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร	3.66	.95	มาก	2.83	.92	ปานกลาง
3.2 ท่านได้ส่งเสริมนักเรียนตามความถนัด และให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง	3.91	.85	มาก	3.02	.89	ปานกลาง
3.3 ท่านได้จัดกิจกรรมชุมนุมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นตามความสมัครใจและความถนัดของนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	3.77	.89	มาก	3.14	1.09	ปานกลาง
3.4 ท่านได้จัดชั่วโมงโฮมรูมโดยใช้ระบบชูรอ เพื่อเสนอแนะและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เพิ่มความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับครู	3.79	.89	มาก	3.09	1.15	ปานกลาง
3.5 ท่านได้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้า	3.78	1.07	ปานกลาง	3.14	.94	ปานกลาง
3.6 ท่านได้จัดกลุ่ม(ฮาลาเกาะห์)นักเรียน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหาเพื่อส่งเสริมและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง	3.50	.92	มาก	3.15	.89	ปานกลาง
3.7 ท่านได้รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนต่อผู้บริหารและผู้ปกครองตามปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.61	1.01	มาก	3.17	.62	ปานกลาง
รวม	3.69	.75	มาก	3.08	.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหาทางานมากที่สุด คือ ท่านได้ ส่งเสริมนักเรียนตามความถนัด และให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = .85) และ น้อยที่สุด คือ ท่านได้จัดกลุ่ม(ฮาลาเกาะ)นักเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่ม เสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหาเพื่อส่งเสริมและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .92) ส่วนการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านได้รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ต่อผู้บริหารและผู้ปกครองตามปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .62) และ น้อยที่สุด คือ ท่านได้มีการพูดคุยให้การปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{x} = 2.82$, S.D. = .92)

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
4.1 ท่านมีการวางแผนเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.69	.89	มาก	2.56	.99	ปานกลาง
4.2 ท่านให้ความดูแลนักเรียน อย่างใกล้ชิด รู้จักการใช้ทักษะ ต่างๆในการป้องกันและแก้ปัญหา	3.74	.80	มาก	2.76	.72	ปานกลาง
4.3 ท่านได้จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนรู้ เข้าไม่ทันเพื่อน	3.81	.88	มาก	2.62	.89	ปานกลาง
4.4 ท่านและผู้บริหารตรวจสอบ และติดตามผลการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมี	4.21	3.88	มาก	2.77	.87	ปานกลาง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
ปัญหาเพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน						
4.5 ท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนที่มีความ สามารถจับคู่กับนักเรียนที่ด้อยกว่า ฝึกฝนให้ให้นักเรียนเอาใจใส่เพื่อน	3.79	.93	มาก	2.89	.70	ปานกลาง
4.6 ท่านสร้างความมั่นใจในการรักษา ความลับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของ นักเรียน	3.84	.82	มาก	2.97	1.07	ปานกลาง
รวม	3.79	.71	มาก	2.76	.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน
การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} =$
3.79 , S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านและ
ผู้บริหารตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา เพื่อการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 3.88) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการวางแผนเพื่อ
ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .89) ส่วนการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงาน
การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.76$, S.D. = .69) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านสร้างความมั่นใจในการรักษา
ความลับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 1.07) และน้อยที่สุด คือท่านมีการ
วางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 2.56$, S.D. =
.99)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อความ	ระดับสภาพปัญหา			ระดับสภาพการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
5.1 ท่านและทีมงานสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน	3.73	.88	มาก	3.08	1.16	ปานกลาง
5.2 ท่านจะส่งต่อนักเรียนเมื่อได้ผ่านกระบวนการช่วยเหลือ นักเรียน4 ด้าน การรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและ แก้ไขปัญหา	3.62	.88	มาก	2.87	.99	ปานกลาง
5.3 ท่านได้ดำเนินการส่งต่อให้กับหัวหน้าระบบดูแลภายในสถานศึกษาเพื่อทำการช่วยเหลือเบื้องต้นกับนักเรียนในกรณีที่ไม่หนัก	3.65	.85	มาก	3.04	.86	ปานกลาง
5.4 ท่านได้รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.60	.94	มาก	2.94	.97	ปานกลาง
5.5 ท่านได้มีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเหตุผลของการส่งต่อในแต่ละครั้ง	3.80	.89	มาก	3.03	.91	ปานกลาง
5.6 ท่านที่รับผิดชอบได้มีการบันทึกการส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง	3.78	.87	มาก	3.03	1.08	ปานกลาง
5.7 ท่านมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ	3.80	.84	มาก	2.92	1.04	ปานกลาง
5.8 ท่านนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้ทันกับ สถานการณ์ปัจจุบัน	3.75	.84	มาก	3.10	.89	ปานกลาง
5.9 ท่านได้ประสานงานกับผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน	3.74	.74	มาก	3.27	.86	ปานกลาง
รวม	3.72	.71	มาก	3.03	.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งต่อนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านได้มีการชี้แจงให้ นักเรียนทราบถึงเหตุผลของการส่งต่อในแต่ละครั้ง ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .67) และน้อยที่สุด คือท่านได้ รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .94)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$, S.D. = .85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านได้ประสานงานกับ ผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = .86) และน้อยที่สุด คือ ท่านจะส่งต่อ นักเรียนเมื่อได้ผ่านกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 2.87$, S.D. = .99)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหาร

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามเพศ

ข้อความ	เพศ				t	p-value
	ชาย (N=32)		หญิง (N=24)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.79	.75	3.67	.98	.56	.58
2.ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.80	.76	3.46	.92	1.51	.14
3.ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.79	.63	3.47	.76	1.76	.08
4.ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	4.05	.86	3.66	.82	1.74	.09
5.ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.84	.60	3.46	.81	2.02	.05*
รวม	3.85	.64	3.54	.82	1.61	.11

*P <.05

จากตารางที่ 25 สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมเพศ ไม่แตกต่างแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน	ตำแหน่ง				t	p-value
	ผู้อำนวยการ (N=37)		ผู้จัดการ (N=19)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.57	.89	4.08	.65	-2.19	.03*
2.ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.46	.83	4.03	.75	-2.49	.02*
3.ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.49	.75	3.98	.47	-2.60	.01**
4.ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.58	.64	4.47	.94	-4.17	.00**
5.ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.49	.74	4.03	.51	-3.19	.01**
รวม	3.57	.74	4.12	.53	-3.13	.00**

*p<.05 , **p <.01

จากตารางที่ 26 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระหว่างความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ด้าน	ประสบการณ์ทำงาน						F	p-value
	1-5 ปี		6-10 ปี		11ปีขึ้นไป			
	(N=130)	(N=63)	(N=63)	(N=33)	(N=33)	(N=33)		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.66	.63	4.24	.47	3.22	.99	10.35	.00**
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.60	.75	4.05	.59	3.23	.95	6.200	.01**
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียน	3.82	.56	3.93	.38	3.23	.87	7.08	.00**
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.98	.65	4.22	.86	3.43	.80	5.53	.01**
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.80	.69	3.86	.45	3.38	.89	2.86	.07*
รวม	3.77	.607	4.06	.40	3.30	.89	7.24	.00**

*p<.05 , **p <.01

จากตารางที่ 27 สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม
ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
จังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระหว่างความเห็นของผู้อำนวยการและ
ผู้จัดการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์การทำงานเป็นรายคู่ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล

ประสพการณ์การทำงาน		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.66	4.24	3.22
1-5 ปี	3.66		-.577	.438
6-10 ปี	4.24			1.015*
11ปีขึ้นไป	3.22			

จากตารางที่ 28 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสพการณ์การทำงานพบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้ คือ ผู้ที่มีประสพการณ์การทำงาน 6-10 ปี กับ ผู้ที่มีประสพการณ์การทำงาน 11ปีขึ้นไป

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์การทำงานเป็นรายคู่ ด้านการคัดกรองนักเรียน

ประสพการณ์การทำงาน		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.60	4.05	3.23
1-5 ปี	3.60		-.458	.371
6-10 ปี	4.05			.829*
11ปีขึ้นไป	3.23			

จากตารางที่ 29 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้ คือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี กับ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานเป็นรายคู่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ประสบการณ์การทำงาน		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.82	3.93	3.23
1-5 ปี	3.82		-.115	.585*
6-10 ปี	3.93			.700*
11ปีขึ้นไป	3.23			

จากตารางที่ 30 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน คู่ ได้ คือ 1. ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี กับ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป 2. ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี กับ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์การทำงานเป็นรายคู่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
ประสพการณ์การทำงาน	\bar{x}	3.98	4.22	3.43
1-5 ปี	3.98		-.242	.556
6-10 ปี	4.22			.798*
11ปีขึ้นไป	3.43			

จากตารางที่ 31 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสพการณ์การทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้ คือ ผู้ที่มีประสพการณ์การทำงาน 6-10 ปี กับ ผู้ที่มีประสพการณ์การทำงาน 11ปีขึ้นไป

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์การทำงานเป็นรายคู่ ด้านการส่งต่อนักเรียน

		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
ประสพการณ์การทำงาน	\bar{x}	3.80	3.86	3.38
1-5 ปี	3.80		-.061	.420

ประสบการณ์การทำงาน		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.80	3.86	3.38
6-10 ปี	3.86			.481
11ปีขึ้นไป	3.38			

จากตารางที่ 32 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่าไม่มีคู่ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานเป็นรายคู่ ในภาพรวมทั้งหมด

ประสบการณ์การทำงาน		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.77	4.06	3.30
1-5 ปี	3.77		-.291	.474
6-10 ปี	4.06			.765*
11ปีขึ้นไป	3.30			

จากตารางที่ 33 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้ คือผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี กับ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีเปรียบเทียบ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้าน

ด้าน	ขนาดของโรงเรียน						F	P value
	เล็ก = 24		กลาง = 13		ใหญ่ = 19			
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.58	.97	3.90	.86	3.83	.67	.79	.46
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.48	.90	3.96	.97	3.66	.63	1.40	.26
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.66	.80	3.69	.72	3.62	.58	.04	.96
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.76	.79	3.86	.76	4.05	.99	.62	.54
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.58	.79	3.71	.72	3.78	.63	.44	.65
ภาพรวม	3.61	.82	3.82	.78	3.79	.58	.48	.62

* $p < 0.05$

จากตารางที่34 สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมมีขนาดโรงเรียนไม่ต่างกัน ทั้ง 3 ขนาด

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน ตามทัศนะของครู

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามเพศ

ด้าน	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	(N=57)		(N=169)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.77	.63	3.80	.69	-.29	.77
2.ด้าน การคัดกรองนักเรียน	3.85	.62	3.63	.78	1.94	.05
3.ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียน	3.87	.69	3.67	.76	1.81	.07
4.ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.92	.56	3.74	.76	1.89	.06
5.ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.92	.66	3.65	.72	2.49	.01**
รวม	3.87	.56	3.69	.67	1.79	.07

*p<.05 , **p <.01

จากตารางที่ 35 สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามเพศ ระหว่างความเห็นของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน	ตำแหน่ง				t	p-value
	ครูแนะแนว		ครูที่ปรึกษา			
	(N=56)		(N=170)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.80	.71	3.79	.66	.02	.96
2.ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.75	.68	3.67	.76	.68	.49
3.ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.83	.69	3.68	.76	1.28	.20
4.ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.86	.69	3.76	.72	.85	.39
5.ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.75	.71	3.71	.72	.36	.72
รวม	3.78	.63	3.72	.66	.55	.58

*p<.05

จากตารางที่ 36 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระหว่างครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 37 สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ด้าน	ประสบการณ์ทำงาน						F	p-value
	1-5 ปี		6-10 ปี		11ปีขึ้นไป			
	(N=130)	(N=63)	(N=63)	(N=63)	(N=33)	(N=33)		
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.75	.70	3.79	.56	3.99	.74	1.68	.19
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.60	.81	3.79	.61	3.84	.68	2.09	.13
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียน	3.68	.81	3.66	.61	3.99	.68	2.64	.07
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.75	.75	3.70	.63	4.10	.65	3.88	.02*
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.66	.76	3.69	.66	4.01	.53	3.21	.04*
รวม	3.68	.70	3.72	.54	3.98	.57	2.95	.05*

*p<.05

จากตารางที่ 37 พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน
การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระหว่างความเห็นของครู
แนะแนวและครูที่ปรึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไข
และด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์ทำงานเป็นรายคู่ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

ประสพการณ์ทำงาน	1-5 ปี 6-10 ปี 11ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	3.68	3.72
1-5 ปี	3.68	.050	-.349*
6-10 ปี	3.72		-.399*
11ปีขึ้นไป	3.98		

*p<.05

จากตารางที่ 38 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสพการณ์ทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้คือ 1. ประสพการณ์ทำงาน 1-5 ปี กับประสพการณ์ทำงาน 11ปีขึ้นไป 2. ประสพการณ์ทำงาน 6-10 ปี กับประสพการณ์ทำงาน11ปีขึ้นไป

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรประสพการณ์ทำงานเป็นรายคู่ ด้านการส่งต่อนักเรียน

ประสพการณ์ทำงาน		1-5 ปี	6-10 ปี	11ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.68	3.72	3.98
1-5 ปี	3.68		-0.27	-344
6-10 ปี	3.72			-317
11ปีขึ้นไป	3.98			

* $p < .05$

จากตารางที่ 39 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามประสพการณ์ทำงาน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้ คือ 1. ประสพการณ์ทำงาน 1-5 ปี กับประสพการณ์ทำงาน 11ปีขึ้นไป

ตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เปรียบเทียบ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้าน

ด้าน	ขนาดของโรงเรียน						F	P-value
	เล็ก		กลาง		ใหญ่			
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.73	.64	3.84	.64	3.83	.73	.620	.54
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.60	.72	3.74	.72	3.75	.78	1.04	.36
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.56	.72	3.95	.65	3.73	.78	4.72	.01**
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.62	.69	3.96	.58	3.83	.78	4.09	.02*
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.56	.66	3.88	.63	3.77	.79	3.76	.03*
ภาพรวม	3.61	.61	3.87	.56	3.78	.72	3.18	.04*

*p<.05 , **p <.01

จากตารางที่ 40 สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ขนาดโรงเรียน		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{x}	3.73	3.84	3.83
ขนาดเล็ก	3.61		-.387*	-.170
ขนาดกลาง	3.87			.217
ขนาดใหญ่	3.78			

*p<.05

จากตารางที่ 41 เมื่อทดสอบความแตกต่างสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้ คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ขนาดโรงเรียน		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{x}	3.73	3.84	3.83
ขนาดเล็ก	3.61		-.336*	-.204
ขนาดกลาง	3.87			.132
ขนาดใหญ่				

*p<.05

จากตารางที่ 42 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่ารวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ได้ คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ ด้านการส่งต่อนักเรียน

ขนาดโรงเรียน		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{x}	3.73	3.84	3.83
ขนาดเล็ก	3.61		-.314*	-.209
ขนาดกลาง	3.87			.105
ขนาดใหญ่	3.78			

* $p < .05$

จากตารางที่43 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ได้คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ ในภาพรวม

ขนาดโรงเรียน		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{x}	3.73	3.84	3.83
ขนาดเล็ก	3.61		-.268	-.170
ขนาดกลาง	3.87			.098
ขนาดใหญ่	3.78			

*p<.05

จากตารางที่44 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในภาพรวมพบว่าไม่มีคู่ที่แตกต่างกัน

4.6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะจากแบบสัมภาษณ์ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

การสัมภาษณ์ความคิดเห็นต่อ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1.การรู้จักนักเรียนรายบุคคล

การปฏิบัติงานตามแผนของโรงเรียน และครูผู้ดูแลต้องให้ความร่วมมือ ทราบข้อมูลพื้นฐานหรือข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญและข้อมูลที่จำเป็นที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน มีความชัดเจนในการรวบรวมข้อมูล ใน 3 ด้านด้วยกัน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว เก็บเป็นระเบียบสะสม

โดยการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การเยี่ยมบ้านนักเรียน ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทางโรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยยึดครูประจำชั้นเป็นหลักตามด้วยผู้ดูแลกลุ่มโดยเฉลี่ยครู 1 คน ต่อ นักเรียน 15 คน ซึ่งครูแต่ละคนต้องดูนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขาใน รอบด้าน ตั้งแต่ความสามารถหรือความถนัดด้านความสามารถ และด้านสุขภาพ นักเรียนมีประวัติการเป็นโรคประจำตัวไหม โดยการซักถามจากนักเรียนหรือสังเกต พฤติกรรมนักเรียน และอาจจะสอบถามผู้ปกครองบ้าง เมื่อนักเรียนคนที่เขาดูแลมี ปัญหาครูคนนั้นต้องเป็นคนติดตาม และหาวิธีการแก้ปัญหาในเบื้องต้น ตกเดือน เป็นครั้งๆ ต้องสร้างให้นักเรียนรักโรงเรียนรักที่จะเรียนหนังสือ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูต้อง สร้างให้เกิดในตัวเอง ”

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

บางที่ครูไม่ได้รู้จักนักเรียนรอบด้าน ด้วยความที่ว่ครูมีหน้าที่การสอนและมี การงานอื่นๆด้วย จึงทำให้ในบางครั้งไม่สามารถเข้าถึงนักเรียนลึกมาก แต่ใน เบื้องต้นครูก็จะรู้จักนักเรียนในความดูแลของเขาจากที่ผู้บริหารได้สอบถามครู

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 , 10 สิงหาคม 2560)

“โรงเรียนจะบริหารจัดการโดยที่ยึดครูประจำชั้นเป็นหลักในการดูแล นักเรียน เพราะคิดว่าครูประจำชั้นสามารถเห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้มากกว่าครู ท่านอื่น โดยจะมองการจัดการระบบดูแลเป็นขั้นตอน คือผู้บริหารเป็นคนติดตาม จากครู ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินครูในแต่ละช่วงเวลานั้น ครูจะติดตาม นักเรียน ตั้งแต่ประวัติเบื้องต้นของนักเรียน เช่น สุขภาพนักเรียนสภาพครอบครัว และพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งทางโรงเรียนได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มนักเรียนที่มีปัญหา , นักเรียนที่อยู่ในระดับกลาง,นักเรียนที่อยู่ในระดับปกติ เพื่อ ง่ายต่อการติดตามและการดูแลนักเรียน”

ปัญหาที่มักจะพบในโรงเรียนจะมีความไม่ต่อเนื่องในการดูแลติดตามของครู เนื่องจากครูจะมีการเข้าออก เป็นช่วงๆ ซึ่งทำครูต้องทำความรู้จักนักเรียนใหม่ใน ทุกๆครั้งเมื่อครูคนเก่าออกไป

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ,15 สิงหาคม 2560)

“โรงเรียนมีการดำเนินระบบดูแลโดยการแบ่งหน้านักเรียน 10-15 คนต่อ ครู 2 คน โดยครูที่ดูแลทั้งสองคนต้องเป็นคนติดตามนักเรียนในทุกๆเรื่อง และต้อง

ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนมากที่สุดโดยที่ครูผู้ดูแลต้องทำงานร่วมกันกับครูที่ปรึกษา ในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวนักเรียน และให้ช่วยเป็นหูเป็นตาแทนในบางเวลา และนำข้อมูลเหล่านั้นมารายงานเพื่อเป็นข้อมูลในการดูแลนักเรียน โดยโรงเรียนจะใช้ระบบการดูแลใน 4 รูปแบบด้วยกัน คือ รูปแบบของการตระอาารูฟ (การแนะนำตัวเอง เพื่อทำความรู้จักนักเรียน และทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวนักเรียน รูปแบบของการตะเล็ม เป็นการรู้จักนักเรียนโดยการพานักเรียนไปทัศนศึกษาในสถานที่ต่างๆที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์กับตัวนักเรียนมากที่สุด และทำให้นักเรียนได้เปิดโลกกว้าง ค้าพบตัวเองมากขึ้น รูปแบบของการชียาเราะห์(เยี่ยมบ้าน)การชียาเราะห์ถือเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน และทำให้สามารถเห็นการเป็นอยู่ของนักเรียนในอีกด้านหนึ่งที่นอกเหนือจากที่โรงเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองว่าโรงเรียนได้ดูแลนักเรียนจริง”

ปัญหาที่พบ คือ ผู้ปกครองบางคนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ทำให้ครูผู้ดูแลได้ทราบข้อมูลเฉพาะเวลาที่นักเรียนอยู่ที่โรงเรียน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 , 21 สิงหาคม 2560)

“การรู้จักนักเรียนรายบุคคล ทางโรงเรียนจะแบ่งครูผู้ดูแลตามครูประจำชั้น โดยมีครูประจำชั้นจะมีทั้งครูสามัญและครูศาสนา เป็นอาจารย์พ่อ อาจารย์แม่ ในการดูแลนักเรียน และทำความรู้จักนักเรียนตั้งแต่ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนและข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยเก็บข้อมูลเป็นระเบียบสะสมของนักเรียน”

การรู้จักนักเรียนที่มักพบปัญหา คือ นักเรียนบางคนให้ข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ทำให้การดูแลในบางครั้งไม่ตรงตามประเด็นที่ต้องการ อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนไม่กล้าที่จะบอกสถานะความเป็นจริงของตัวเอง ครูผู้ดูแลจึงใช้เวลามากในการทำความรู้จักนักเรียน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, 16 เมษายน 2561)

“การรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยใช้ระเบียบสะสมเป็นตัวเก็บข้อมูลนักเรียนเบื้องต้นทั้งหมด ซึ่งจะเก็บไว้ที่โรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการทำงาน กรณีครูผู้ดูแลไม่อยู่ครูท่านอื่นสามารถดูประวัติของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง”

เนื่องด้วยนักเรียนอยู่ประจำร้อยเปอร์เซ็นต์ ปัญหาที่มักจะมีคือ ข้อมูลพื้นฐานทางครอบครัวของนักเรียน เพราะนักเรียนบางคนพ่อแม่ไม่ได้อยู่บ้าน ทำงานในต่างถิ่น ทำให้โอกาสในการพบปะพูดคุยเกี่ยวกับตัวนักเรียนค่อนข้างน้อย ซึ่งจะได้รับข้อมูลจากนักเรียนเพียงอย่างเดียว

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 1 พฤษภาคม 2561)

2. การคัดกรองนักเรียน

การจัดประชุมวางแผน การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ จำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม ในการแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา จากนั้นได้มีการกำกับติดตามและประเมินผลออกมาในรูปแบบเอกสาร เพื่อแจ้งผู้ปกครองทราบและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้การดำเนินการครั้งต่อไป ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“การคัดกรองนักเรียนเป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน บางทีเราคัดกรองนักเรียนเฉพาะช่วงเวลานั้นๆ เท่านั้น ที่เขาแสดงพฤติกรรมไม่ดี แต่นักเรียนอาจจะเป็นอย่างนั้นเสมอไปได้ ในช่วงเวลานั้นเขาอาจจะมีปัญหาอื่นเข้ามา โดยเฉพาะนักเรียนใหม่ซึ่งบางที่ทางโรงเรียนยังไม่ได้รู้จักนักเรียนคนนั้นมากนัก แต่ไม่ใช่ทุกคนที่โรงเรียนคัดมาไม่ตรง หลักการแบ่งนักเรียนของโรงเรียนแบ่งเป็น 3 กลุ่มหลักด้วยกัน คือ นักเรียนกลุ่มปกติ นักเรียนกลุ่มปานกลาง และนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยที่แบ่งการดูแลของครูโดยการนำนักเรียนทั้งหมดในโรงเรียนแล้วนำมาเฉลี่ยกับจำนวนครูในโรงเรียน ซึ่งหน้าที่ครูผู้ดูแลติดตามพฤติกรรมนักเรียนในความดูแลของตนอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนคนไหนที่ครูผู้ดูแลไม่สามารถคุมได้ให้ส่งฝ่ายปกครองเป็นคนรับช่วงต่อ”

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

“สภาพปัญหาที่พบ คือ ปัญหาที่ 1) พบนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน เวลาครูสอนชอบที่นำสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนมาเล่น โดยที่ไม่สนใจการเรียน ในบางครั้งส่งผลให้การเรียนการสอนไปได้ช้ากว่าปกติ วิธีการแก้ปัญหาครูผู้สอนจะตักเตือนเป็นครั้งๆไป หากยังไม่ได้ผลก็ยึดสิ่งที่นักเรียนเล่นอยู่ ปัญหาที่ 2) นักเรียนบางคนมาพื้นฐานด้านการเรียนไม่ได้ ส่งผลให้นักเรียนไม่ยอมเรียนและไม่สนใจในการเรียน บางครั้งไม่เข้าห้องเรียนเพราะตามเพื่อนไม่ทัน วิธี

แก้ปัญหาโดยที่จัดนักเรียนกลุ่มอ่อนหรือพื้นฐานมาไม่แข็งแรง จัดเรียนต่างหาก และสอนในชั้นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถอ่านได้เขียนได้ เพื่อให้เขารู้สึกอยากเรียน และชอบที่จะเรียน ปัญหาที่ 3) นักเรียนบางคนชอบทำร้ายข้าวของ ของเพื่อนอย่างเช่น หักดินสอของเพื่อน ชิดขวนกระเป๋าเพื่อน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 สิงหาคม 2560)

“โรงเรียนมีการดำเนินระบบดูแลโดยเน้นครูประจำชั้นเป็นแกนหลักที่จะต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ครูประจำชั้นต้องเก็บข้อมูลนักเรียนทุกคนไว้ในสมุดบันทึก ซึ่งสมุดบันทึกนั้นจะแบ่งออกเป็น 3 สีด้วยกัน ประกอบด้วย 1) สีแดง : สมุดสีนี้จะใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาหรือกลุ่มเสี่ยง 2) สีเหลือง : สมุดสีนี้จะใช้กับนักเรียนที่อยู่ในระดับปานกลาง 3) สีเขียว : สมุดสีนี้จะใช้กับนักเรียนที่อยู่ในระดับปกติ หน้าที่ครูประจำชั้นต้องสังเกตและดูแลนักเรียนในแต่ละกลุ่มนั้นแตกต่างกันไป โดยที่พยายามหาวิธีการอย่างไรให้นักเรียนอยู่ในกลุ่มสีแดง สามารถกระโดดมาอยู่ในกลุ่มสีเหลือง ส่วนนักเรียนที่อยู่สีเหลืองต้องทำอะไรให้ได้มาอยู่ในกลุ่มสีเขียว และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มสีเขียวจะอย่างไรให้นักเรียนกลุ่มนี้รักษาสีเขียวนีไว้ให้ดี และผู้บริหารจะลงตรวจติดตามเดือนละครั้งโดยจะยึดตามสมุดที่ครูรายงานมาว่าตรงตามที่ครูรายงานมาใหม่ โดยจะลงตรวจเป็นห้องๆ ทางโรงเรียนจะให้ความสำคัญกับการสอบเพราะถือว่าการสอบเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานครูต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ถ้านักเรียนคนนั้นผลการเรียนไม่ได้ สาเหตุมาจากอะไร และควรจะทำอย่างไร ซึ่งเป็นหน้าที่ครูที่ต้องติดตามต่อไปสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาครูผู้ดูแลและคณะจะลงพื้นที่ไปเยี่ยมนักเรียนตามบ้านเพื่อสังเกต และชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบในเบื้องต้น”

ในการเช็คนักเรียน เมื่อครูประจำชั้นลาป่วยหลายวันที่ต่อกัน ทำให้การตรวจเช็คไม่ได้ เพราะครูท่านอื่นทำการเช็คไม่เท่ากับครูผู้ดูแล เพราะเขารู้จักนักเรียนได้ดีกว่าครูที่ไม่ดูแล บางคนทำให้การคัดกรองคลาดเคลื่อน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ,15 สิงหาคม 2560)

“โรงเรียนจะบริหารจัดการโดยที่ครูทุกคนทั้งครูสามัญและครูศาสนามีหน้าที่ดูแลนักเรียนที่ตนรับผิดชอบ โดยที่จะมีทีมหัวหน้าระบบดูแลเป็นคนแบ่งนักเรียน โดยเรียกครูที่ดูแลนักเรียนว่าพ่อแม่คนที่สองของนักเรียน และครูที่ดูแลก็จะ

อยู่ภายใต้ทีมระบบดูแลอีกครั้ง ทีมบริหารจะประกอบด้วยผู้บริหารและครูที่ถูกต้อง หนึ่งให้เป็นหัวหน้า ซึ่งการรายงานก็จะเป็นขั้นตอนตามลำดับ ครูติดตามนักเรียน ครูมารายงานให้กับทีมบริหารเพื่อเก็บเป็นข้อมูลนักเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนจะมีนักเรียนทั้งที่อยู่ประจำและนักเรียนที่ไป กลับ จึงจำเป็นที่ต้องมีการดูแลตลอดที่นักเรียนอยู่ที่โรงเรียน เพราะพ่อแม่คนที่สองจะอยู่กับนักเรียนเฉพาะเวลาทำงาน จึงไม่สามารถที่จะดูแลช่วงนักเรียนอยู่ที่หอพัก จึงทำให้เกิดโครงการพี่ดูแลน้องในช่วงที่ครูผู้ดูแลไม่อยู่ ซึ่งจะทำหน้าที่คอยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะที่อยู่หอพัก ถ้ามีอะไรที่ผิดปกติก็มารายงานกับครูที่ดูแล เพื่อเดินการต่อไป ทางโรงเรียนจะมีงานเยี่ยมบ้านนักเรียนปีละ 1 ครั้ง ยกเว้นแต่กรณีที่นักเรียนมีปัญหาที่ต้องแก้ในเวลานั้นก็ จะมีการลงเยี่ยม แต่ครูที่ดูแลและนักเรียนจะมีส่งแบบรายงานพฤติกรรม การเรียนให้ ผู้ปกครองทราบทุกๆเดือนพร้อมทั้งรายชื่อครูที่ดูแล และเบอร์โทรติดต่อ เพื่อความ สดวกของผู้ปกครอง”

ปัญหาที่พบ ในการคัดกรองนักเรียน ครูผู้ดูแลส่วนใหญ่คัดกรองจาก นักเรียนเวลาเรียน พฤติกรรมนักเรียนนอกจากเวลาเรียนครูจะสังเกตได้เฉพาะ นักเรียนที่อยู่หอพัก ส่วนนักเรียนไป-กลับ ก็จะมีการพูดคุยเฉพาะช่วงที่ลงไปเยี่ยม บ้านนักเรียน ซึ่งในบางครั้งก็จะได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 21 สิงหาคม 2560)

การคัดกรอง ครูประจำชั้นเป็นคนคัดกรองนักเรียนในความดูแลของท่าน โดยแบ่ง กลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ส่วนเด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา ก็จะต้องดูแลเป็นพิเศษ และแจ้งรายชื่อให้ หัวหน้าระบบดูแลทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป หากนักเรียนกลับมาอยู่ในสภาพปกติ จะส่งนักเรียนกลับมาที่ครูผู้ดูแลอีกครั้ง

ปัญหาที่พบ นักเรียนและผู้ปกครองบางคนไม่ยอมรับในการคัดกรองของ โรงเรียน ทำบางครั้งมีปัญหาต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 , 16 เมษายน 2561)

การคัดกรอง โดยใช้เครื่องมือการคัดกรอง แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสียง กลุ่มมีปัญหา และแยกรูปแบบการดูแลที่แตกต่างกันไป นักเรียนกลุ่มเสียงและมีปัญหาครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิด ต้องเข้าถึงนักเรียนให้มากที่สุด

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 , 1 พฤษภาคม 2561)

3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน

การจัดทำแผนปฏิบัติตามปฏิทิน การสนับสนุน และส่งเสริมให้นักเรียน การให้คำปรึกษา เบื้องต้นกับนักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม นักเรียน 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสียงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อก่อให้นักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ได้จัดกิจกรรมโฮมรูม และจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งได้กล่าวว่า

“การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ให้ครูผู้ดูแลเป็นคนสังเกตนักเรียนในความดูแลของเขาส่งเสริมนักเรียนในด้านที่เขาถนัด เราจะมีกิจกรรมหรือชุมนุมสำหรับนักเรียนที่สนใจ สามารถเลือกตามความสนใจ ซึ่งบางทีนักเรียนบางคนไม่รู้ว่าตัวเองถนัดหรือชอบอะไร ซึ่งก็จะแนะนำให้นักเรียนเข้าชุมนุมนั้นๆตามความเหมาะสม ที่ครูเห็นว่าเข้ากับนักเรียน บางคนนักเรียนก็ชอบตามที่ครูแนะนำ บางคนก็ไม่ชอบ เพราะนักเรียนมีความหลากหลาย ไม่สามารถที่จะกำหนดได้ทุกอย่าง ”

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ปัญหาที่พบ นักเรียนบางคนไม่ทราบว่าตัวเองชอบอะไร และถนัดอะไร ซึ่งทำให้การส่งเสริมไปได้ล่าช้ากว่าคนอื่นฯและดำเนินค่อนข้างลำบาก

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 10 สิงหาคม 2560)

“การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การเข้าถึงตัวนักเรียน ครูต้องมีเทคนิคและวิธีการที่จะเข้าถึงตัวนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริง เพราะเด็กนักเรียนบางคนไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของตัวเอง ซึ่งอาจจะทำให้ครูได้ข้อมูลที่เป็นเท็จ จะส่งผลต่อการแก้ปัญหาไม่ตรงจุดกับตัวนักเรียน เมื่อครูได้ข้อมูลนักเรียนแล้วก็ต้องส่งเสริมนักเรียนตามความถนัดของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนสามารถต่อยอดต่อไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่2 ,15 สิงหาคม 2560)

“ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนในโรงเรียนมองว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง การส่งเสริมถือว่าเป็นจุดประกายหนึ่งที่ทำให้นักเรียนรู้จักตัวเอง เข้าใจในความต้องการที่แท้จริงตัวเอง และได้สร้างความใกล้ชิดระหว่างครูผู้ดูแลและนักเรียน ถ้านักเรียนได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ถ้าส่งเสริมในทางที่ถูกต้อก็จะทำให้นักเรียนเป็นคนดีและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนเพื่อนในโรงเรียนและสังคมโดยรอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่3 , 21 สิงหาคม 2560)

“การส่งเสริมและพัฒนา ครูผู้ดูแลคัดเลือกนักเรียนที่เห็นว่ามีความสามารถ หรือมีความถนัดเฉพาะด้าน มาส่งเสริมให้ถูกทาง เพื่อจะเป็นการต่อยอดในสิ่งที่ตนถนัดเพิ่มขึ้นอีกเรื่อยๆ และนักเรียนกลุ่มนี้ ก็จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับนักเรียนที่หลายคน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่4 , 16 เมษายน 2561)

“การส่งเสริมและพัฒนา เมื่อโรงเรียนได้คัดกรองนักเรียนออกเป็น3 กลุ่มเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำนักเรียนกลุ่มปกติมาส่งเสริมต่อไปตามความถนัดและความชอบของนักเรียนโดยที่ครูผู้ดูแลเป็นคนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่5 , 1 พฤษภาคม 2561)

4.การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

การวางแผนการปฏิบัติงาน และการให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยการออกไปเยี่ยมบ้านและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกันและแก้้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลย นักเรียนจนเป็นปัญหาของสังคม ด้วยวิธีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และครูต้องสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนในการเก็บความลับ การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้้ปัญหาของนักเรียนรายงานผลให้ผู้ปกครองได้ทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิท่านนี้ได้กล่าวว่า

“การป้องกันและแก้้ปัญหา ครูจะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนต่างๆ แล้วหาจังหวะเข้าไปคุยกับนักเรียน หากพบว่านักเรียนมีปัญหาครูต้องสร้างความ

นำเชื่อถือให้กับนักเรียนก่อน เพื่อให้ นักเรียนกล้าเล่าครุพัง เคยมีกรณีที่ว่านักเรียนมีปัญหากับทางครอบครัวไม่พอใจครอบครัวแล้วพามาโรงเรียนมาลงที่เพื่อน ซึ่งนักเรียนได้เล่าให้ครุพัง จากนั้นทางโรงเรียนก็ได้เรียกผู้ปกครองมาคุยพร้อมอธิบายบอกสาเหตุ สิ่งที่เกิดขึ้นเพราะอะไรนักเรียนถึงมีพฤติกรรมแบบนี้ ผลลัพธ์หลังจากนั้นปรากฏว่านักเรียนดีขึ้นจากเดิม เพราะความใกล้ชิดและเอาใจใส่ทำให้ นักเรียนสามารถกลับตัวได้ดีขึ้น ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 , 10 สิงหาคม 2560)

“วิธีการป้องกัน นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมก้าวร้าวชอบรังแกเพื่อน จะขาดเรียนบ่อยวิธีการแก้ปัญหา โรงเรียนจะจัดโครงการให้เกียรติครู และให้เกียรติผู้ปกครอง โดยที่ในหนึ่งเดือนนี้ทั้งผู้บริหารและครูจะพูดถึงแต่เรื่องนี้ ไม่ว่าจะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน เพราะทางโรงเรียนคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะเกิดจากนักเรียนไม่เคารพครูและไม่เคารพ บิดา มารดา เมื่อนักเรียนได้ซึมซับทำให้ ง่ายต่อการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ,15 สิงหาคม 2560)

“การป้องกันและแก้ปัญหาที่พบ นักเรียนที่เข้ามาแรกๆ อาจจะไม่คุ้นชินกับสถานที่ และปรับตัวเข้ากับบริบทโรงเรียนไม่ได้ ไม่เชื่อมั่นในการบริหารของโรงเรียนซึ่งทำให้นักเรียนเครียดกับกฎเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนบางคนก็เกิดความรู้สึกไม่ดีกับโรงเรียน ทำให้ไม่อยากมาเรียน ขาดเรียนบ่อย ครูผู้ดูแลหาวิธีการแก้ปัญหา โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนต่างๆ แล้วหาช่วงเวลาที่เหมาะสมเรียกนักเรียนเข้ามาคุยสองต่อสอง แล้วค่อยๆปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียน พยายามให้นักเรียนสิ่งที่ดีที่โรงเรียนสร้างขึ้น บอกเหตุและผลให้นักเรียนเห็นภาพ ให้เขาเห็นว่าทุกอย่างที่เพื่อตัวนักเรียน เพื่ออนาคตที่ดีของนักเรียน และจะมีการโทรคุยทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองช่วยอีกแรง และมาช่วยเติมเต็มกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 , 21 สิงหาคม 2560)

“การป้องกันและแก้ไขปัญหา หากนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมห้องทางโรงเรียนจะให้นักเรียนแยกห้องเรียนกรณีนี้เป็นกรณีหนัก แต่หากกรณีไม่หนักมากก็

จะเรียกให้นักเรียนมาคุยกัน และทำความเข้าใจกัน แต่นักเรียนกลุ่มนี้จะอยู่ในสายตาของครูผู้ดูแลตลอด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 , 16 เมษายน 2561)

“การป้องกันและแก้ไขปัญหา เมื่อได้ข้อมูลจากการคัดกรองนักเรียนเป็นที่เรียบร้อย คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลุ่มปกติครูผู้ดูแลต้องปกป้องสอดส่องเพื่อไม่ให้นักเรียนเพื่อไม่ให้นักเรียนไปในทิศทางที่ไม่ดี ส่วนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา จะแก้ไขโดยการใช้โครงการต่างๆมาช่วย ซึ่งโครงการที่โรงเรียนได้จัดได้แก่ โครงการพี่ดูแลน้อง โครงการคุณธรรมจริยธรรม โครงการปลอด 0 ปลอด ร และโครงการปลอดบุหรี่ โครงการพี่ดูแลน้องจะดำเนินการโดยเริ่มต้นจากการสำรวจสภาพปัญหาโดยภาพรวม สำรวจจำนวนนักเรียนที่เข้าโครงการ และสำรวจบุคลากรภายในโรงเรียน เมื่อได้ข้อมูลทั้งหมดแล้ว ก็จะแบ่งส่วนการดูแลน้องโดยใช้วิธีการจับคู่ พี่กับน้องตามอัตราส่วนที่เท่าๆกัน และได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินโครงการต่อไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 , 1 พฤษภาคม 2561)

5. การส่งต่อนักเรียน

ครูที่ดูแลส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ให้กับหัวหน้าระบบดูแล โดยได้รวบรวมข้อมูลนักเรียนก่อนจะส่งต่อทุกครั้ง การส่งต่อต้องการชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงเหตุผลโดยมีการบันทึกการส่งต่อเป็นครั้งๆ เพื่อให้รายงานการส่งต่อเป็นปัจจุบัน การส่งต่อมี 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน การส่งต่อภายนอก

“การส่งต่อนักเรียนของโรงเรียน ส่วนใหญ่จะมีการส่งต่อภายในมากกว่า หากนักเรียนคนนั้นครูที่รับผิดชอบตักเตือนแล้วยังเหมือนเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ครูก็จะส่งให้ฝ่ายปกครองเป็นคนรับช่วงต่อ เมื่อฝ่ายปกครองทำการตักเตือน ถ้านักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงตัวเองก็จะเข้าสู่ระบบปกติ แต่หากนักเรียนไม่มีการเปลี่ยนหรือยังเหมือนเดิม ทางโรงเรียนก็จะเรียกผู้ปกครองมาคุยโดยที่แจ้งข้อมูลเบื้องต้นให้นักเรียนทราบ หากนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับตัวไปในทางที่ดี ก็จะกลับเข้าสู่ระบบปกติ แต่จะมีการดูแลเป็นพิเศษ หากไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่

ดีขึ้น ทางโรงเรียนจะให้นักเรียนพักการเรียนก่อน ตามความเหมาะสม การดูแลเป็นพิเศษ หากไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทางโรงเรียนจะให้นักเรียนพักการเรียนก่อน ตามความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนปรับพฤติกรรมของตนเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 , 10 สิงหาคม 2560)

“การส่งต่อนักเรียนกรณีที่นักเรียน มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เมื่อครูที่ดูแลตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามจะมีการส่งต่อให้หัวหน้าระบบดูแลเป็นคนดูแล ถ้ายังเหมือนเดิมผู้บริหารเป็นคนลงเอง หากมีกรณีที่น่าหนักใจ อาจจะมีการส่งให้ผู้ปกครองดูแลคุมประพฤติก่อน แล้วค่อยพามาที่โรงเรียนต่อ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 , 15 สิงหาคม 2560)

“การส่งต่อนักเรียน ทุกครั้งที่จะมีการส่งต่อนักเรียนครูต้องรายงานให้หัวหน้าระบบดูแลให้ทราบถึงเหตุผลของการส่งต่อก่อน แล้วหัวหน้านำข้อมูลเหล่านี้มีพิจารณาที่ประชุมทีมบริหารว่าควรดำเนินการยังไงต่อ ซึ่งจะเป็นการหาข้อสรุปร่วมกันเพื่อหาทางออกของปัญหา แล้วจะแจ้งให้ครูผู้ดูแลทราบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 , 21 สิงหาคม 2560)

“การส่งต่อภายในและภายนอก การส่งต่อภายในจะมีการส่งให้หัวหน้าระบบดูแลจัดการก่อนหากไม่อยู่ ก็จะส่งต่อให้ฝ่ายปกครองเป็นคนดูแล ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีก ก็จะส่งให้ผู้บริหารเป็นคนจัดการครั้งสุดท้าย ส่วนการส่งต่อภายนอกจะส่งต่อระหว่างโรงเรียนโดยมีการพูดคุยกับผู้บริหารอีกที่หนึ่งว่าพฤติกรรมเด็กประมาณ หากโรงเรียนอีกฝ่ายยินดีที่จะรับก็ส่งไปแต่จะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและต้องผ่านการอนุญาตจากผู้ปกครอง หากโรงเรียนอีกฝ่ายไม่รับก็จะส่งกลับไปยังผู้ปกครองเป็นคนดูแล”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 , 16 เมษายน 2561)

“การส่งต่อภายในและภายนอก การส่งต่อนักเรียนภายในโรงเรียน โรงเรียนจะส่งต่อนักเรียนแต่ละคนก็ต่อเมื่อนักเรียนในความสามารถของผู้ดูแลไม่สามารถควบคุมได้ จึงจำเป็นต้องส่งต่อให้กับฝ่ายระบบดูแล เพื่อปรับความประพฤติกรรมนักเรียน ถ้านักเรียนยังไม่ปรับตัวก็จะส่งต่อไปยังผู้บริหาร ส่วนการส่งต่อภายนอกจะเริ่มงานส่งต่อนักเรียนเมื่อที่ทีมงานภายในโรงเรียนไม่สามารถคุมนักเรียนได้ จึงได้ทำการส่งต่อให้ผู้ปกครองดูแล คุมความประพฤติ เมื่อนักเรียนมีความประพฤติที่ดีขึ้นก็จะให้นักเรียนกลับมาเรียนใหม่”

ผู้ปกครองบางคนรับไม่ได้ที่ลูกต้องไปส่งต่อเรียนที่อื่น จึงต้องมีการพูดคุยทำความเข้าใจกัน บางที่พฤติกรรมของนักเรียนเวลาอยู่บางมีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกัน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, 1 พฤษภาคม 2561)

4.5 สรุปผลการสัมภาษณ์ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.6.1 การรู้จักนักเรียนรายบุคคล

การรู้จักนักเรียนรายบุคคล ดำเนินการโดยการจัดสัดส่วนของครูโดยเฉลี่ยให้เท่ากัน จัดทำระเบียบสะสมเพื่อเก็บข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ข้อมูลการวางแผนในอนาคต เป็นข้อมูลพื้นฐานในการรู้จักนักเรียน มีการการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากที่โรงเรียน ส่วนปัญหาที่พบ คือ มีนักเรียนบางคนที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน อันเนื่องจากการติดตามที่ไม่ต่อเนื่อง ครูผู้ดูแลมีการงานอื่นด้วย และผู้ปกครองบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลนักเรียน

4.6.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน ทำคัดนักเรียนจากในห้องเรียนทั้งชั้นเรียน โดยแบ่งการคัดกรองออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา โดยใช้เครื่องการคัดกรองที่ผ่านคณะกรรมการของโรงเรียนนำมาคัดกรองนักเรียน นำผลที่ได้มากำกับติดตามนักเรียน ครูผู้ดูแลมีหน้าที่ติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่เสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ปัญหาที่พบ การคัดกรองนักเรียนทำค่อนข้างลำบากและมีการผิดพลาดในบางครั้ง เนื่องจากในเวลาที่ทำการคัดกรองตัวนักเรียนอาจจะมีความผิดปกติ เบี่ยงเบนในทางลบ มักจะเกิดในโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก ส่วนนักเรียนที่เพิ่งย้ายเข้ามาก็จะทำให้การคัดกรองได้ลำบากเช่นกัน ครูผู้ดูแลไม่สามารถทราบข้อมูลก่อนหน้าของนักเรียนมากเท่าที่ควร

4.6.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของนักเรียน โดยมีการจัดตารางการวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือจัดชุมนุมต่างๆที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ครูผู้ดูแลสังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน และส่งเสริมตามความถนัดของนักเรียน ปัญหาที่พบ นักเรียนบางคนยังไม่ทราบว่าตัวเองถนัดอะไร จึงทำให้การส่งเสริมนักเรียนไปในทางที่ตนถนัดได้ค่อนข้างยาก

4.6.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหา การให้คำปรึกษา การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การใกล้ชิดกับนักเรียน พูดคุยกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผูกพันและมั่นใจในตัวครู เมื่อเห็นพฤติกรรมของนักเรียนในทางลบเรียกนักเรียนมาคุย และแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบเพื่อจะได้ช่วยกันเฝ้าระวังไม่ให้พฤติกรรมที่แปลกประหลาด

4.6.5 การส่งต่อนักเรียน

การส่งต่อภายในและภายนอก การส่งต่อนักเรียนโดยส่วนใหญ่จะส่งต่อภายในมากกว่าภายนอก การส่งต่อภายในจะมีการส่งตัวระหว่างครูผู้ดูแลไปยังหัวหน้าระบบดูแลในกรณีนี้จะใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาไม่หนักมาก กรณีที่หนักกว่าขั้นแรกก็จะส่งต่อไปยังผู้บริหารเพื่อทำข้อตกลงกับโรงเรียน ส่วนกรณีที่หนักมาก จะติดต่อกับผู้ปกครองให้รับทราบโดยมีการบันทึกข้อความลายลักษณ์อักษร และมีการส่งต่อระหว่างโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนต่อไป ปัญหาที่พบ ผู้ปกครองบางคนรับไม่ได้ที่ต้องส่งนักเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง . สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนของครู จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีเป็น เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่เป็นครูที่ปรึกษามากกว่าครูแนะแนว มีประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ที่ 1-5 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าขนาดใหญ่และ ขนาดกลาง ตามลำดับ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนของผู้บริหาร จากการวิจัยพบว่ากลุ่ม ตัวอย่าง มีเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยการมากกว่าครูผู้จัดการ มี ประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่อยู่ที่ 6-10 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมาจากโรงเรียนขนาด เล็กมากกว่าขนาดใหญ่และขนาดกลาง ตามลำดับ

5.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อ สภาพปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .65) ซึ่งด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีระดับความคิดเห็น มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการ ส่งต่อนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ตามลำดับ และเมื่อ พิจารณาในรายด้านจำแนกเป็นรายข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้ทำความรู้จัก นักเรียนเบื้องต้นโดยให้นักเรียน ตะอาฟูตัวเอง (แนะนำตัวเอง) มีสภาพปัญหามากที่สุด ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .89) และน้อยที่สุด คือ ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเพิ่มเติมนอกเหนือจากในโรงเรียนโดยการ ลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ดูแล ($\bar{x} = 3.60$, S.D.

= 1.00) ส่วนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้นโดยให้นักเรียน ตะอารุฟตัวเองมีการดำเนินงานมากที่สุด ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = .85) และน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนกับโรงเรียน ($\bar{x} = 2.88$, S.D. = .96)

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ ท่านทำการคัดกรองนักเรียนโดยการพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากหลายๆด้าน ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .74) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 1.00) ส่วนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = .84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านทำการคัดกรองนักเรียนโดยการพิจารณาข้อมูลนักเรียนจากหลายๆด้าน ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .95) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 2.71$, S.D. = .97)

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน สภาพปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหาทางมากที่สุด คือ ท่านได้ส่งเสริมนักเรียนตามความถนัด และให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = .85) และน้อยที่สุด คือ ท่านได้จัดกลุ่ม(ฮาลาเกาะ)นักเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหาเพื่อส่งเสริมและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .92) ส่วนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านได้รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนต่อผู้บริหารและผู้ปกครองตามปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .62) และน้อยที่สุด คือ ท่านได้มีการพูดคุยให้การปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{x} = 2.82$, S.D. = .92) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติคเคิล (Stickle,1980,p.314) ได้ศึกษาหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นที่ยอมรับของนักศึกษามูลนิธิการศึกษา

พบว่า หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามี 5 ประการ คือ การให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาให้สำเร็จหลักสูตรตามความสนใจและความต้องการ การให้ข้อมูลแก่นักศึกษาในเรื่องวิชาการ กฎ ระเบียบ การให้คำปรึกษานักศึกษาด้านการพัฒนา นักศึกษาโดยการให้การเรียนรู้และหาความเข้าใจนักศึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการ เป้าหมาย ความหวัง ให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาส่วนตัว และช่วยสนับสนุนวางแผนด้านวิชาการในระยะยาว

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหา มากที่สุด คือ ท่านและผู้บริหารตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 3.88) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .89) ส่วนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.76$, S.D. = .69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านสร้างความมั่นใจในการรักษาความลับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 1.07) และน้อยที่สุด คือท่านมีการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 2.56$, S.D. = .99)

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน สภาพปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ด้านการส่งต่อนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพปัญหา มากที่สุด คือ ท่านได้มีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเหตุผลของการส่งต่อในแต่ละครั้ง ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .67) และน้อยที่สุด คือท่านได้รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .94) ส่วนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$, S.D. = .85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ท่านได้ประสานงานกับผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = .86) และน้อยที่สุด คือ ท่านจะส่งต่อนักเรียนเมื่อได้ผ่านกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 2.87$, S.D. = .99)

5.1.3 ข้อมูลเปรียบเทียบ สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในส่วนของครู จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

5.1.3.1 เพศ จากการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน ของครูระหว่างความเห็นของเพศชายและเพศหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05

5.1.3.2 ตำแหน่ง จากการวิจัยพบว่า สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของครูโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ระหว่างความเห็นของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนของผู้บริหาร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05

5.1.3.3 ประสบการณ์การทำงาน จากการวิจัยพบว่า สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05 ในส่วนของครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขและด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ.05

5.1.3.4 ขนาดของโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้บริหารขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมมีขนาดโรงเรียนไม่ต่างกัน ทั้ง 3 ขนาดในส่วนของครู ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 ส่วนความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ได้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางได้ดำเนินการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และด้านการส่งต่อนักเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางได้ดำเนินการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

5.1.4 ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ดังนี้

5.1.4.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อเสนอแนะที่ถูกสะท้อน สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การที่จะรู้จักนักเรียนให้มาก ครูที่ปรึกษาควรเรียกนักเรียนมาคุยเป็นรายบุคคลมาพูดคุยซักถามปัญหาหรือคุยเรื่องต่างๆไปเพื่อที่จะทำความรู้จักกับนักเรียนให้มากขึ้น ครูควรที่จะเป็นทรนเนอร์ให้กับนักเรียนในเรื่องที่ครูถนัด สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้เวลานักเรียนมีปัญหา ควรที่จะสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล

5.1.4.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อเสนอแนะที่ถูกสะท้อน สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ครูไม่ควรคัดกรองนักเรียนในครั้งแรกที่พบกับนักเรียน เพราะตอนนั้นอาจไม่ใช่พฤติกรรมจริงๆของนักเรียน ควรที่จะคัดกรองตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียน ใช้ไม่แบ่งตามความพึงพอใจของครู

5.1.4.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อเสนอแนะที่ถูกสะท้อน สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ควรที่จะส่งเสริมให้ตรงตามความถนัดของนักเรียน ควรสังเกตนักเรียนเวลาอยู่กับครูว่านักเรียนมีแววหรือมีความถนัดในเรื่องไหนจะได้ส่งเสริมถูกทาง เพื่อให้ นักเรียนได้รู้ตัวเอง เพราะบางครั้งนักเรียนยังไม่รู้ว่าตัวเองถนัดอะไร เมื่อเลือกไปในการที่ตนเองไม่ถนัดทำให้เสียเวลาในการเรียน ควรจัดกลุ่มพูดคุย และติดตามพฤติกรรมนักเรียนทุกครั้ง พร้อมทั้งบันทึกเก็บไว้เป็นข้อมูล

5.1.4.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ข้อเสนอแนะที่ถูกสะท้อน สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือครูควรที่จะติดตามนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของตนเมื่อเห็นว่านักเรียนอยู่ภาวะที่เสี่ยงเพื่อป้องกัน และสามารถแก้ไขปัญหาค่าทันเวลา เมื่อสังเกตว่านักเรียนอยู่ในกลุ่มผิดปกติควรมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาจจะให้ผู้ปกครองช่วยติดตามพฤติกรรมของนักเรียนเวลาที่อยู่ว่า ไม่จะเป็นการคบเพื่อน การอยู่ร่วมกันในสังคม

5.1.4.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ข้อเสนอแนะที่ถูกสะท้อน สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ก่อนที่จะส่งต่อนักเรียนควรเรียกมาก่อนเพื่อชี้แจงเหตุที่ส่งต่อเพราะอะไร ควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิด น่าจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเพราะเขาน่าจะรู้จักนักเรียนดีกว่าครู หากมีการส่งต่อภายนอกให้เลือกสถานที่ ที่อำนวยความสะดวกให้กับทุกฝ่าย

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ระดับความคิดเห็นต่อ สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

5.2.1.1 ระดับความเห็นต่อสภาพ ปัญหา และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และผู้บริหาร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับของประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 3) ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.1.2 ระดับความเห็นต่อสภาพ ปัญหา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของครูแนะแนว ครูที่ปรึกษาและผู้บริหาร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับของ กาดาฟี สามะเต๊ะ (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา” ผลการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน นฤพล กองทรัพย์ (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่ออยู่ในระดับปานกลาง ($x = 3.05, 3.03, 2.48$ และ 3.03 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ในแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพ พบว่าด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองและด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

5.2.2. ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

5.2.2.1 ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้อำนวยการและผู้จัดการ ที่มีเพศไม่ต่างกัน พบว่าสภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ส่วนของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผล พรมทอง (2555) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกเพศแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเป็นเพราะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในโรงเรียนได้โดยมีการสร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยไม่ได้แบ่งแยกหน้าที่การงาน ว่างานไหนเป็นของครูผู้ชายหรือครูผู้หญิง แต่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ให้ดูแลนักเรียนเหมือนกันและยังช่วยกันหารือแก้ไขปัญหาาร่วมกัน จึงทำให้ของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้ว่าตัวแปรเพศไม่ได้ส่งผลการการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียน

5.2.2.2 ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้อำนวยการและผู้จัดการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน พบว่าสภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ส่วนของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับ สุภาพ อัยยะ (2552) ได้วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อีรภัทร สำเภา (2553) ได้ศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ตำแหน่งครูไม่ได้ส่งผลต่อการ สภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนผู้บริหารการทำงานของผู้อำนวยความสะดวกกับผู้จัดการค่อยข้างแตกต่างกันในรูปแบบของงานที่รับผิดชอบ

5.2.2.3 ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้อำนวยการและผู้จัดการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่าสภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ส่วนของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประพนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาวิจัย สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่าประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน อาจจะมีทัศนคติที่ต่อสภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะประสบการณ์และความถนัดของครูไม่เหมือนกัน ประสบการณ์อาจเป็นเพียงตัววัดระยะเวลาการทำงานของครู แต่การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจในสิ่งที่รับผิดชอบ จะช่วยให้การขับเคลื่อนงานให้เดินไปข้างหน้าได้รวดเร็ว ครูอาจจะมีความคิดที่คล้ายกันในเรื่องการทำความรู้จักนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อศึกษาความเป็นอยู่ของนักเรียนขณะที่อยู่บ้านเก็บเป็นข้อมูลนักเรียนนักเรียนต่อไป

5.2.2.4 ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ของผู้อำนวยการและผู้จัดการ ที่มีขนาดของโรงเรียนไม่ต่างกัน พบว่าสภาพปัญหาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งสอดคล้องกับ สุรินทร์ โพธิ์เหมือน (2553) ได้ศึกษาวิจัยปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวรรณ รัตนมาลี (2547) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการส่งต่อนักเรียนมากกว่าข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โรงเรียนเอกชนในจังหวัดปัตตานีมีจำนวนมาก จึงทำให้มีขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันไป และละที่มีบริบทที่ไม่เหมือนกันก็ย่อมมีการจัดกิจกรรมระดับดูแลนักเรียนที่ต่างกันตามความเหมาะสมของโรงเรียน บางที่อาจจะดำเนินกิจกรรมระบบดูแลนักเรียนที่ก้าวไกล บางที่อาจจะยังกำลังหาแนวทางในการสร้างระบบดูแลที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเองและเป็นที่น่าพอใจของผู้ปกครอง เพราะระบบดูแลเป็นพื้นฐานของทุกอย่างในโรงเรียนเมื่อระบบดูแลเข้มแข็งอย่างอื่นก็จะตามมา ซึ่งทำให้เกิดผลดีแก่โรงเรียน และเป็นที่รู้จักในผู้คนหมู่มากเมื่อมีการบอกต่อ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1.1. สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีควรจัดให้มีการจัดอบรมและพัฒนาระบบการจัดรูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน

5.3.1.2. ผู้บริหารโรงเรียนควรพาทีมหัวหน้าและทีมปฏิบัติ ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีระบบดูแลที่เข้มแข็ง

5.3.1.3. ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูผู้ดูแล ติดตามนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางให้กับนักเรียน

5.3.1.4. ครูผู้ดูแลควรใกล้ชิดกับนักเรียนให้มาก และสามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา

5.3.1.5. ครูผู้ดูแลควรเข้าถึงนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อจะได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน นอกจากช่วงเวลาอยู่โรงเรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.3.2.2. ควรศึกษาวิธีการหรือโมเดลที่ใช้ในการต่อยอดและแก้ปัญหาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

5.3.2.3. ควรมีการเปรียบเทียบสภาพปัญหา และแนวทางดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชน เพื่อผลที่ได้มาประยุกต์ในโรงเรียน

5.3.2.4. ควรศึกษาเชิงลึกเพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางในการดำเนินงาน . พิมพ์ครั้งที่2.กรุงเทพมหานคร.
- กรมสุขภาพจิต ศูนย์สุขภาพจิต.2544. คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน .2544. แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมสามัญศึกษา.2544. เอกสารคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.กรุงเทพฯ : หน่วยนิเทศศึกษา.สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน.2544.แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2545.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (เพิ่มเติม), กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545, กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. 2545. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา .กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมสุขภาพจิต.ศูนย์สุขภาพจิต .2547. คู่มือการสร้างเครือข่ายการดูแลนักเรียน สำหรับบุคลากรสถานศึกษาและบุคลากรสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ. 2547. การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.การค้นคว้าแบบอิสระ
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา.กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชาติรี เมืองนาโพธิ์ 2548. “การแนะแนวเบื้องต้น”. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 . แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

บุญมา นาคะวะรังค์. 2549. กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิรันดร์ จุลทรัพย์. 2558. “การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน”. พิมพ์ครั้งที่ 1 สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี .2554.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2555). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2552. คู่มือครูที่ปรึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : ยูเร็นส์อิมเมจกรุ๊ป.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2554. คู่มือบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.) (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. เอกสารสรุปย่อองค์ความรู้.

นิรันดร์ จุลทรัพย์ .2558. การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน . พิมพ์ครั้งที่ 1 สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชาติรี เมืองนาโพธิ์ . 2548. การแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์.

สิริวิชญา บุญวงศ์. “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/kruju/128458>, 21 ตุลาคม 2560.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2549. ข่าวปฏิรูปการศึกษา สกศ. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2559, จาก http://db.onec.go.th/thaied_news/index1.php?id=22421

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.2552.ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน (พิมพ์ครั้งที่2).กรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์

- สุภาพ อัยยะ . 2552 . สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- บัวเครือ โพธิ์ชัย. 2548 .ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา .
- วรา งามเสียม. 2552. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต .บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาดาศี สามะเต๊ะ . 2557.การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษอิสลาม . มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุมาลี ทองงาม. 2555. การศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโคกอนสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุรินทร์ โพธิ์เหมือน. 2553 .ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีรัมย์ เขต3.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร. มหาบัณฑิต,(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- จารุวรรณ รัตนมาลี. 2547.สภาพและปัญหาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ผล พรหมทอง .2555. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี: สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. สารนิพนธ์ (สาขาการจัดการการศึกษา) วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ธีรภัท ลำภา . 2553. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เปิดสอนช่วง
ชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต,(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- นฤบล กองทรัพย์. 2556.การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 .สารนิพนธ์. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประนอม แก้วสวัสดิ. 2556. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18.วิทยานิพนธ์ (สาขาการ
บริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุปผชาติ เข็มวิชัย . 2558 . การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้าน
แม่ต้อมอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ . วิทยานิพนธ์ (สาขาบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่.
- Stickle, P.W. 1980 . The person ,the product and the response:Conceptual
problems in the Assessment of creativity, Journal of Personality.
- Bedard, J.D. 1964.Written discipline in California high school, Dissertation Abstracts
International .
- Grittes,T.I. 1975. Student perception and self – perceptions of faculty members in
relatedof classroom teacher and academic advisor, Dissertation Abstracts
International.
- Leggett, Maria Elsa Soto. 2004. The effects of a solution–focused classroom
guidance intervention with elementary students. Retrieved February 5,
2016, from <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>.

ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

ที่ ศธ 0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์
ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี 94000

กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบำรุงอิสลาม

ด้วย นางสาวมีรพะ ดอเลาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารและการจัดการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ทำให้การศึกษาวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาโดยส่วนรวม นั้น

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาเลาะ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

โทร 073-331-305 โทรสาร 073-348-726

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา.....☎ ๒๒๑๐.....

ที่.....มอ ๗๕๑/ว ๗๕๙.....วันที่.....มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวมีรพะ ดอเลาะ รหัสนักศึกษา ๕๗๒๐๔๒๐๑๒๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมทั้งขอส่งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม วิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี” จำนวน ๒ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาเลาะ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว๑๓๑๑

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
๙๔๐๐๐

สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาวมีรพะ ดอเลาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ทำให้การ ศึกษาวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเสริมองค์ความรู้ทางการศึกษาโดยส่วนรวมนั้น

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี จากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว๐๙๒

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรุสมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน

ด้วยนางสาวมีรพะ ดอเลาะ รหัสนักศึกษา ๕๗๒๐๔๒๐๑๒๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ข้อมูลในครั้งนี เพื่อเป็นการดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาเลาะ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐๘-๕๗๕๒-๗๔๐๐

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๗๒

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตและวิจัย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี
2. ดร.อับดุลฮาติม เฮงปียา อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารและ
การจัดการการศึกษาอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
3. นายอับดุลฮามิด จะปะเกีย ผู้อำนวยการโรงเรียนบำรุงอิสลาม
อ.เมือง จ.ปัตตานี
สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
ปัตตานี

รายชื่อผู้วิจัยที่ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

1. นายมาหะมัด ยูนู	ผู้อำนวยการโรงเรียนส่งเสริมศาสนา อ.ยะหริ่ง
จ.ปัตตานี
สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
2. นายอับดุลเราะห์มัน เจ๊ะแฉะ	ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนมุสลิมสันติชน
อ.มายอ จ.ปัตตานี
สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
3. นายอับดุลฮามิด จะปะเกีย	ผู้อำนวยการโรงเรียนบำรุงอิสลาม อ.เมือง
จ.ปัตตานี
สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
4. นางสาวซอลีฮะ โต๊ะยาโจ๊ะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอิสลามพัฒนา อ.มายอ
จ.ปัตตานี
สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
5. นางสาวบารอกาทู ผิวดี	ผู้จัดการโรงเรียนรัศมีสถาปนา อ.มายอ
จ.ปัตตานี
สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียน

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

รายชื่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ตำบล	อำเภอ
1	โรงเรียนศานติธรรมวิทยา	บาราเฮาะ	อำเภอเมือง ปัตตานี
2	โรงเรียนวิทยาอิสลามมูลนิธิ	ตะลุโบะ	
3	โรงเรียนสตรีพัฒนศึกษา	ตันหยงลุโละ	
4	โรงเรียนจงรักสัตย์วิทยา	ตันหยงลุโละ	
5	โรงเรียนปยุตประชารักษ์	ปยุต	
6	โรงเรียนศาสนูปถัมภ์	บานา	
7	โรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา	รูสะมิแล	
8	โรงเรียนบำรุงอิสลาม	บาราเฮาะ	
9	โรงเรียนพัฒนาอิสลาม	บาราเฮาะ	
10	โรงเรียนศาสนสามัคคี	ตุง	อำเภอ หนองจิก
11	โรงเรียนแสงประทีปวิทยา	ปูโละปูโย	
12	โรงเรียนส่งเสริมอิสลามศึกษา	ท่ากำชำ	
13	โรงเรียนบางกพิทยา	บางเขา	
14	โรงเรียนมูลนิธิชุมชนอิสลามศึกษา	ปูโละปูโย	
15	โรงเรียนกุดงวิทยา	มะนังยง	อำเภอ ยะหริ่ง
16	โรงเรียนนุรุลอิสลามภูมิวิทยา	ยามู	
17	โรงเรียนส่งเสริมศาสน์	ตันหยงดालอ	
18	โรงเรียนมุสลิมพัฒนศาสตร์	บางปู	
19	โรงเรียนอะเตร์รอซะห์อิสลามียะห์	ดอน	อำเภอ ปะนาเระ
20	โรงเรียนอัลยามืออะห์อัลอิสลามียะห์	ปะนาเระ	
21	โรงเรียนสมบูรณศาสน์อิสลาม	ดอน	
22	โรงเรียนวัฒนธรรมอิสลาม	พอมิ่ง	
23	โรงเรียนนุรุลฮิดายะห์อัลอิสลามียะห์	พอมิ่ง	

รายชื่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ตำบล	อำเภอ
24	โรงเรียนประสานวิทยามูลนิธิ	ยะรัง	อำเภอยะรัง
25	โรงเรียนมูลนิธิสันติวิทยา	ยะรัง	
26	โรงเรียนอัลอิสลามียะห์วิทยามูลนิธิ	คลองใหม่	
27	โรงเรียนพิทักษ์ศาสนวิทยามูลนิธิ	ยะรัง	
28	โรงเรียนแสงธรรมศึกษาปัตตานี	คลองใหม่	
29	โรงเรียนทวิวิทยาอิสลาม	สะนอ	
30	โรงเรียนปอซันพัฒนา	ปัตมุดี	
31	โรงเรียนอามานะวิทยา	ระแว้ง	
32	โรงเรียนผดุงศาสนวิทยา	ยะรัง	อำเภอมายอ
33	โรงเรียนยูอิสลามวิทยามูลนิธิ	ลูโบะยิไร	
34	โรงเรียนครุณมุสลิมวิทยา	ลูโบะยิไร	
35	โรงเรียนธรรมพิทยาคาร	ลูโบะยิไร	
36	โรงเรียนอิสลามศาสนวิทยา	สะก่า	
37	โรงเรียนสันนิอิสลาม	สะก่า	
38	โรงเรียนครุณวิทยา	ลางา	
39	โรงเรียนรัศมีสถาปนา	สาคอบน	
40	โรงเรียนอิสลามพัฒนา	กระเสาะ	
41	โรงเรียนเตรียมวิทยา	สาคอใต้	
42	โรงเรียนมุฮัมมาดียะห์	นาประดู่	อำเภอโคกโพธิ์
43	โรงเรียนอิสลามสามัคคี	ป่าบอน	
44	โรงเรียนนิตอิสลาม	มะกรูด	
45	โรงเรียนมูลนิธิอาชีวะสถาน	นาประดู่	
46	โรงเรียนซอลิฮียะห์	ทุ่งพลา	

รายชื่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี (ต่อ)

ที่	รายชื่อโรงเรียน	ตำบล	อำเภอ
47	โรงเรียนลำห้วยวิท्याมูลนิธิ	ทรายขาว	อำเภอโคกโพธิ์
48	โรงเรียนพระยานาวินคลองหินวิทยา	ปากล่อ	
49	โรงเรียนบ้านดอนวิท्याมูลนิธิ	โคกโพธิ์	
50	โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา	ตะบิ้ง	อำเภอสายบุรี
51	โรงเรียนตรุณศาสนวิทยา	ตะบิ้ง	
52	โรงเรียนศาสนศึกษา	ตะบิ้ง	
53	โรงเรียนศาสน์อิสลาม	เตราะบอน	
54	โรงเรียนอิสลามประชาสงเคราะห์	พิเทน	อำเภอ
55	โรงเรียนอิสลามนิติวีย์	ปากู	ทุ่งยางแดง
56	โรงเรียนอัสตอร์บียะฮ์อิสลามียะฮ์	ไทรทอง	อำเภอไม้แก่น

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของ
แบบสอบถามและค่าความเชื่อมั่น

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ตาราง แสดงผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC		ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3				ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
1	1	1	1	1		26	1	1	1	1
2	1	1	1	1		27	1	1	1	1
3	1	1	1	1		28	1	1	1	1
4	1	1	1	1		29	1	1	1	1
5	1	1	1	1		30	1	1	1	1
6	1	1	1	1		31	1	1	1	1
7	1	1	1	1		32	1	1	1	1
8	1	1	1	1		33	1	1	1	1
9	1	1	1	1		34	1	1	1	1
10	1	1	1	1		35	1	1	1	1
11	1	1	1	1		36	1	1	1	1
12	1	1	1	1		37	1	1	1	1
13	1	1	1	1		38	1	1	1	1
14	1	1	1	1		39	1	1	1	1
15	1	1	1	1		40	1	1	1	1
16	1	1	1	1		41	1	1	1	1
17	1	1	1	1		42	1	1	1	1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC		ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3				ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
18	1	1	1	1		43	1	1	1	1
19	1	1	1	1		44	1	1	1	1
20	1	1	1	1		45	1	1	1	1
21	1	1	1	1		46	1	1	1	1
22	1	1	1	1		47	1	1	1	1
23	1	1	1	1		48	1	1	1	1
24	1	1	1	1		49	1	1	1	1
25	1	1	1	1		50	1	1	1	1

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

ลำดับที่	การปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ค่าความเชื่อมั่น
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	.890
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	.858
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	.827
4	ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	.865
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	.816
รวมความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ		.950

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

(สำหรับผู้บริหาร)

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยสถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง และขอความกรุณาตอบครบทุกข้อผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้นไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ดียิ่ง ขึ้นต่อไป

ภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ที่เป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ตำแหน่ง

() ผู้อำนวยการ

() ผู้จัดการ

3. ประสบการณ์การทำงาน

() 1- 5 ปี

() 6 - 10 ปี

() 11 ปีขึ้นไป

4. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน)

() ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน)

() ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 -2,499 คน)

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับปัญหาปัญหา					สภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
22	ท่านประเมินผลและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา										
23	ท่านและผู้บริหารตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน										
24	ท่านสร้างความมั่นใจในการรักษาความลับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน										
แนวทางในการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....											
5. การส่งต่อนักเรียน		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
25	ท่านและทีมงานสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน										
26	ท่านมีความพยายามในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ										
27	ท่านนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน										
28	โรงเรียนจะมีการส่งต่อภายนอก กรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่รุนแรง เพื่อปรับพฤติกรรมนักเรียนตามความเหมาะสม										
29	ทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียนท่านมีการชี้แจงให้เหตุผลเสมอ										
แนวทางในการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....											

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

(สำหรับครู)

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยสภาพ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง และขอความกรุณาตอบครบทุกข้อผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้นไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ดียิ่ง ขึ้นต่อไป

ภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ที่เป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. ตำแหน่ง
 - () ครูแนะแนว
 - () ครูประจำชั้น
3. ประสบการณ์การทำงาน
 - () 1- 5 ปี
 - () 6 – 10 ปี
 - () 11 ปีขึ้นไป
4. ขนาดของโรงเรียน
 - () ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน)
 - () ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน)
 - () ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 -2,499 คน)

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับปัญหาปัญหา					สภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6	ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนรายบุคคลที่ได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานและดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป										
7	ท่านได้นำปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาปรับปรุงแก้ไข										
8	ทีมงานได้มีการประชุมวางแผนการคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และมีปัญหาตามเกณฑ์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้										
แนวทางในการพัฒนาการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....											
.....											
.....											
2. การคัดกรองนักเรียน		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9	โรงเรียนมีความชัดเจนของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม ของโรงเรียน										
10	ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา										
11	ท่านได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรม เป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน										
12	คณะกรรมการดำเนินงานและผู้บริหารได้สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน										
13	ท่านได้ติดตามผลและประเมินผลนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด										

ข้อที่	การดำเนินงาน	สภาพปัญหา					สภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
22	ท่านได้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้า										
23	ท่านได้จัดกลุ่ม(ฮาสาเกาะ)นักเรียน โดยแบ่งนักเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหา เพื่อส่งเสริมและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง										
24	ท่านได้รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนต่อ ผู้บริหารและผู้ปกครองตามปฏิทินการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ										
แนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมพัฒนานักเรียน.....											
.....											
.....											
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา											
25	ท่านมีการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา นักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน										
26	ท่านให้ความดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด รู้จักการใช้ ทักษะต่างๆในการป้องกันและแก้้ปัญหา										
27	ท่านได้จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยนักเรียนที่ เรียนอ่อน เรียนรู้ซ้ำไม่ทันเพื่อน										
28	ท่านและผู้บริหารตรวจสอบและติดตามผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาเพื่อ การป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน										
29	ท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมุ่งเน้นให้ นักเรียนที่มีความสามารถจับคู่กับนักเรียนที่ด้อยกว่า ฝึกฝนให้ให้นักเรียนเอาใจใส่เพื่อน										

ข้อที่	การดำเนินงาน	สภาพปัญหา					สภาพการดำเนินงาน					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
39	ท่านได้ประสานงานกับผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อมีการส่ง ต่อนักเรียน											
แนวทางในการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....												
.....												
.....												

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
ปัตตานี

คำชี้แจง: เรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
ปัตตานีสัมภาษณ์ ใน ๕ ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

๑. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
๒. ด้านการคัดกรองนักเรียน
๓. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน
๔. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน
๕. ด้านการส่งต่อนักเรียน

ชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

เพศ.....

อายุ.....

๑ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

๑.๑ ครูที่ปรึกษาหรือครูผู้ดูแลได้ดำเนินการเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างไร

.....

.....

.....

๑.๒ โรงเรียนมีการดำเนินการช่วยเหลืออย่างไรเมื่อพบปัญหา

.....

.....

.....

๒ ด้านการคัดกรองนักเรียน

๒.๑ โรงเรียนของท่าน ใครมีหน้าที่ในการคัดกรองนักเรียน และดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๒.๒ หลังคัดกรองนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วครูที่ปรึกษาควร
แจ้งให้นักเรียนทราบหรือไม่ว่าใครอยู่กลุ่มใด และปัญหาที่พบในการคัดกรองนักเรียนมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๓ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

๓.๑ ท่านคิดว่าการส่งเสริมพัฒนานักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ครูที่
ปรึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๓.๒ ท่านคิดว่าการส่งเสริมพัฒนานักเรียนควรมีหลายภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่
เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

๔ ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

๔.๑ โรงเรียนมีวิธีการป้องกันเด็กนักเรียนปกติไม่ให้เกิดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา
อย่างไร

.....

.....

.....

๔.๒ หากมีเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โรงเรียนมีการช่วยเหลืออย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๕ ด้านการส่งต่อนักเรียน

๕.๑ กระบวนการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาในโรงเรียนท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๕.๒ การคัดแยกนักเรียนเพื่อส่งต่อ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร และวิธีการส่งต่อเพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้นักเรียนควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ช

ตารางการคัดแยกแบบสอบถาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียน

ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นการศึกษาในภาพรวมของจังหวัดปัตตานี เนื้อหาในข้อคำถามประกอบด้วยด้านต่างๆ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ท่านมีความเห็นว่าข้อคำถามในข้อใดที่สมควรเก็บข้อมูลกับบุคคลทั้งสองท่านนี้ คือ ผู้บริหาร ครู หรือสามารถเก็บข้อมูลได้จากทั้งสองท่าน ในการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ดังต่อไปนี้

นิยาม	ข้อ	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา		
			ครู	ผู้บริหาร	ทั้งสอง
การรู้จักนักเรียนรายบุคคล หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนของโรงเรียน และครูผู้ดูแลต้องให้ความร่วมมือ ทราบข้อมูลพื้นฐานหรือข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญและข้อมูลที่จำเป็นที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน มีความชัดเจนในการรวบรวมข้อมูล ใน 3 ด้านด้วยกัน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว เก็บเป็นระเบียบสะสม โดยการ	1.	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล			
	1.	โรงเรียนมีแผนและปฏิทินปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เตรียมความพร้อม			
	2.	ท่านได้เก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนรายบุคคลใน 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว			
	3.	ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้นโดยให้นักเรียน ตระอารูปตัวเอง (แนะนำตัวเอง)			
	4.	ท่านได้รับข้อมูลการรู้จักนักเรียนรายบุคคลจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตนักเรียน			
5.	โรงเรียนมีความชัดเจนของการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในระเบียบสะสม แต่ละบุคคล				

นิยาม	ข้อ	ข้อความ	ผลการพิจารณา		
			ครู	ผู้บริหาร	ทั้งสอง
ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การเยี่ยมบ้านนักเรียน	6.	ท่านได้ทำความรู้จักนักเรียนเพิ่มเติม นอกเหนือจากในโรงเรียนโดยการลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูที่ดูแล			
	7.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน กับโรงเรียน			
	8.	โรงเรียนได้มีการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล			
	9.	ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนรายบุคคลที่ได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานและดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป			
	10.	ท่านได้นำปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาปรับปรุงแก้ไข			
การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจัดประชุมวางแผน การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ จำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม ในการแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา จากนั้นได้มีการกำกับติดตามและ	2.การคัดกรองนักเรียน				
	11.	ทีมงานได้มีการประชุมวางแผนการคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และมีปัญหา			
	12.	โรงเรียนมีความชัดเจนของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม ของโรงเรียน			
	13.	ท่านได้นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา			
	14.	ท่านได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรม เป็นเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน			
15.	คณะกรรมการดำเนินงานและผู้บริหารได้สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน				

นิยาม	ข้อ	ข้อความคำถาม	ผลการพิจารณา		
			ครู	ผู้บริหาร	ทั้งสอง
ประเมินผลออกมาในรูปแบบเอกสาร เพื่อแจ้งผู้ปกครองทราบและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้การดำเนินการครั้งต่อไป	16.	ท่านได้ติดตามผลและประเมินผลนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด			
	17.	ท่านนำผลการประเมินนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหารายงานให้คณะกรรมการทราบ			
	18.	ท่านมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ			
	19.	ท่านได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน ในการให้ข้อมูลนักเรียน			
	20.	ท่านทำการคัดกรองนักเรียนโดยการพิจารณา ข้อมูลนักเรียนจากหลายๆด้าน			
การส่งเสริมพัฒนา นักเรียน หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติตามปฏิทิน การสนับสนุน และส่งเสริมให้นักเรียน การให้คำปรึกษา เบื้องต้นกับนักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม นักเรียน3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อก่อให้นักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ได้จัดกิจกรรมโฮมรูม และจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเพื่อรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน	3.การส่งเสริมพัฒนานักเรียน				
	21.	ท่านได้จัดทำปฏิทินแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี			
	22.	ท่านและบุคลากรในโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนปฏิทินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่วางไว้ตามขั้นตอน			
	23.	ท่านได้มีการพูดคุยให้การปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร			
	24.	ท่านได้ส่งเสริมนักเรียนตามความถนัด และให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง			
	25.	ท่านได้จัดกิจกรรมชุมนุมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นตามความสมัครใจและความถนัดของนักเรียน			
	26.	ท่านจัดกิจกรรมที่ช่วยในการส่งเสริมนักเรียนตรงตามความต้องการของนักเรียน			
27.	ท่านได้จัดชั่วโมงโฮมรูม โดยใช้ระบบชูรอ เพื่อเสนอแนะและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เพิ่มความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับครู				

นิยาม	ข้อ	ข้อความคำถาม	ผลการพิจารณา		
			ครู	ผู้บริหาร	ทั้งสอง
	28.	ท่านได้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกปี การศึกษา เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบถึงความก้าวหน้า			
	29.	ท่านได้จัดกลุ่ม(ฮาลาเกาะห์)นักเรียน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และ กลุ่มมีปัญหา เพื่อส่งเสริมและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง			
	30.	ท่านได้รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ			
การป้องกันและแก้ไข ปัญหา หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงาน และการให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยการออกไปเยี่ยมบ้านและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกันและแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลย นักเรียนจนเป็นปัญหาของสังคม ด้วยวิธีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และครูต้องสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนในการเก็บความลับ การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาของนักเรียน รายงานผลให้ผู้ปกครอง	4.การป้องกันและแก้ไข ปัญหา				
	31.	ท่านมีการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา นักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
	32.	ท่านให้ความดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด รู้จักการใช้ทักษะต่างๆในการป้องกันและแก้ปัญหา			
	33.	ท่านกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน			
	34.	ท่านได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการวางตัวที่เหมาะสมตามวิธีของมุสลิมควรปฏิบัติ			
	35.	ท่านดูแลเอาใจใส่นักเรียนโดยออกเยี่ยมบ้าน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือ			
	36.	ท่านได้จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยนักเรียนที่อ่อน เรียนรู้ซ้ำไม่ทันเพื่อน			
	37.	ท่านประเมินผลและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา			
	38.	ท่านและผู้บริหารตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมี ปัญหาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน			
	39.	ท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนที่มีความสามารถจับคู่กับนักเรียนที่ด้อยกว่า ฝึกฝนให้ให้นักเรียนเอาใจใส่เพื่อน			

นิยาม	ข้อ	ข้อความคำถาม	ผลการพิจารณา		
			ครู	ผู้บริหาร	ทั้งสอง
ได้ทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน	40.	ท่านสร้างความมั่นใจในการรักษาความลับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน			
การส่งต่อนักเรียน หมายถึง ครูที่ดูแลส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ให้กับหัวหน้าระบบดูแล โดยได้รวบรวมข้อมูลนักเรียนก่อนจะส่งต่อทุกครั้ง การส่งต่อต้องการชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงเหตุผลโดยมีการบันทึกการส่งต่อเป็นครั้งๆ เพื่อให้รายงานการส่งต่อเป็นปัจจุบัน การส่งต่อมี 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน การส่งต่อภายนอก	5.	การส่งต่อนักเรียน			
	41.	ท่านและทีมงานสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง เมื่อมีการส่งต่อนักเรียน			
	42.	ท่านจะส่งต่อนักเรียนเมื่อได้ผ่านกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน 4 ด้าน การรู้จักนักเรียน รายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา			
	43.	ท่านได้ดำเนินการส่งต่อให้กับหัวหน้าระบบดูแลภายในสถานศึกษาเพื่อทำการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่ไม่หนัก			
	44.	ท่านได้รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง			
	45.	ท่านได้มีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเหตุผลของการส่งต่อในแต่ละครั้ง			
	46.	ท่านที่รับผิดชอบได้มีการบันทึกการส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง			
	47.	ท่านมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อ			
	48.	ท่านนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน			
	49.	ท่านได้ประสานงานกับผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน			
50.	โรงเรียนจะมีการส่งต่อภายนอก กรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่รุนแรง เพื่อปรับพฤติกรรมนักเรียนตามความเหมาะสม				

ลงชื่อ.....

(.....)

